

Notulen

*van het verhandelde in de vergadering
van Provinciale Staten van Utrecht*

gehouden op 27 juni 2011

Notulen

***van het verhandelde in de vergadering
van Provinciale Staten van Utrecht***

gehouden op 27 juni 2011

ISBN 0920-3370

Bladwijzer

op de notulen van Provinciale Staten van Utrecht

Vergadering 27 juni 2011

Onderwerp	Bladzijde	Nummer
BESTUUR, EUROPA en MIDDELEN		
Voorstel van Statencommissie Bestuur, Europa en Middelen van 21 juni 2011, dienst/sector SGU, nummer PS2011BEMO5, inzake het Rapport Randstedelijke Rekenkamer "Vaart maken bij tegenwind – onderzoek Versnellingsagenda provincie Utrecht". Daartoe besloten	15 - 32 98	 PS2011BEMO5
Voorstel van Statencommissie Bestuur, Europa en Middelen van 9 juni 2011, dienst/sector SGU, nummer PS2011BEMO6, inzake de conceptbegroting Randstedelijke Rekenkamer. Daartoe besloten	46-48 99	 PS2011BEMO6
Motie M2, ingediend door de fracties van de VVD, CDA, D66 en GL, inzake de conceptbegroting 2012 Randstedelijke Rekenkamer. De motie is aanvaard. Daartoe besloten	47 99	
Voorstel van Gedeputeerde Staten van 24 mei 2011, dienst/sector FIN, nummer PS2011BEMO4, inzake wijziging van de tarieventabel behorende bij de Algemene belastingverordening provincie Utrecht 1997 met ingang van 1 juli 2011 in verband met de invoering van de Landschapsverordening provincie Utrecht 2011. Daartoe besloten	48 99	
RUIMTE, GROEN EN WATER		
Voorstel van Gedeputeerde Staten van 27 juni 2011, dienst/sector PRO, nummer PS2011RGW03, inzake de Planschadeverordening provincie Utrecht 2011. Daartoe besloten	48 99	 PS2011RGW03

Onderwerp	Bladzijde	Nummer
Voorstel van Gedeputeerde Staten van 27 juni 2011, dienst/sector PRO, nummer PS2011RGW02, inzake Statenvoorstel Aanpassing PS-besluit 22 maart 2010 inzake onteigening.	48	
Daartoe besloten	99	PS2011RGW02
Voorstel van Gedeputeerde Staten van 27 juni 2011, dienst/sector PMB, nummer PS2011RGW04, inzake besluit toepassing coördinatie-regeling t.b.v realisatie project Ruimte voor de Lek.	48	
Daartoe besloten	99	PS2011RGW02
Voorstel van Gedeputeerde Staten van 17 mei 2011, dienst/sector PRO, nummer PS2011RGW05, inzake Hart van de Heuvelrug besluit over provinciaal belang als bedoeld in Wet Ruimtelijke Ordening.	48	
Daartoe besloten	99	PS2011RGW05
STATEN (provinciale)		
Vaststellen agenda	11	
Onderzoek geloofsbrief van mevrouw H. Nap te Veenendaal	11	
Beëdiging van mevrouw H. Nap te Veenendaal.....	11	
Ingekomen stukken.....	11	
Vragenhalfuurtje	12-14	
Vaststellen van de notulen en de besluitenlijst van 23 mei 2011.....	15	
Daartoe besloten	98	
Voorstel van Gedeputeerde Staten van 4 mei 2011, dienst/sector FIN, nummer PS2011PS11, inzake de Voorjaarsnota 2011 en Kadernota begrotingen 2012-2015.		
Daartoe besloten	99	PS2011PS11
Amendement A2, ingediend door de fractie van de PvdA, inzake wijziging besluit Voorjaarsnota.	52-53	
Het amendement is verworpen.		
Daartoe besloten	99	

Onderwerp	Bladzijde	Nummer
Amendement A3, ingediend door de fractie van de SP, inzake subsidiekorting is niet nodig. Het amendement is verworpen. Daartoe besloten	65-66 99	
Amendement A4, ingediend door de fractie van de SP, inzake kiezen voor sociaal beleid. Het amendement is verworpen. Daartoe besloten	66 99	
Amendement A5, ingediend door de fractie van de SP, inzake kiezen voor groen. Het amendement is verworpen. <i>Daartoe besloten</i>	66-67 99	
Amendement A6, ingediend door de fractie van de SP, inzake een energiezuinige woning voor sociale huurders. Het amendement is verworpen. Daartoe besloten	67 99	
Motie M3, ingediend door de fractie van de SP, inzake SW-bedrijven werken, ook voor de provincie. De motie is aanvaard. Daartoe besloten	67 99	
Motie M4, ingediend door de fractie van de PvdD, inzake muskusrat. De motie is ingetrokken. Daartoe besloten	77 93	
Motie M5, ingediend door de fractie van de PvdD, inzake ganzen. <i>De motie is aanvaard.</i> Daartoe besloten	78 100	
Motie M6, ingediend door de fracties van de PVV en SGP, inzake de voorjaarsnota. De motie is ingetrokken. Daartoe besloten	91 96	
Stemverklaringen.	96-98	
Stemmingen.	98-100	
Afscheid mevrouw van der Gein	100	

Onderwerp	Bladzijde	Nummer
WONEN, MAATSCHAPPIJ en CULTUUR		
Voorstel van Gedeputeerde Staten van 17 mei 2011, dienst/sector MOW, nummer PS2011WMC02, inzake de kaderbrief Jeugdzorg.	32-46	PS2011WMC02
Daartoe besloten	98	
Amendement A1 (gewijzigd), ingediend door de fractie van de PvdA, inzake missie jeugdzorg. Het amendement is aanvaard.	34 en 96	
Daartoe besloten	98	
Motie M1, ingediend door de fractie van de PVV, inzake de kaderbrief jeugdzorg. De motie is verworpen.	45	
Daartoe besloten	98	

Presentielijst

vergadering 27 juni 2011

Voorzitter: R.C. Robbertsen, commissaris van de Koningin

Griffier: L.C.A.W. Graafhuis

VVD	<i>mevr. drs. F.M. Alsem, Harmelen E.R.M. Balemans, Utrecht dr. F.H. Barneveld Binkhuysen, Soest W.J. Joustra, Langbroek drs. A.H.L. Kocken, Utrecht drs. J.A.J. Konings, Vleuten mevr. Y. Smit, Maarssen mr. D.S.L. Tuijnman, Utrecht mevr. drs. A.J. Vlam, Nieuwegein G.H.J. Weierink, Maartensdijk Z. el Yassini, Utrecht</i>	GroenLinks	<i>drs. F.H. Bekkers, Utrecht mevr. A.C. Boelhouwer, Wijk bij Duurstede J. Fastl, Utrecht drs. B. Nugteren, Utrecht</i>
PvdA	<i>mevr. drs. U.P. Blom, Driebergen drs. K.E. Driehuijs, De Meern A. Essousi, Utrecht ing. D. Kiliç, IJsselstein drs. C. de Kruijff, Leusden mevr. P.J. van Viegen MSc, Utrecht mr. E. de Vries, Amersfoort</i>	SP	<i>mevr. drs. S.N. van de Gein, Linschoten ir. ing. Y.S. Lutfula, Utrecht A.M. Meijer, Amersfoort mevr. drs. A.M.C. Mineur, De Bilt</i>
CDA	<i>mr. J.M. Buiting, Utrecht mevr. P. Doornenbal-van der Vlist, Lopik ir. H. Graaff, Amersfoort G.A. de Kruijf RT, Woudenberg mevr. drs. M.W.J. Maasdam-Hoevers, Zeist mevr. H. Nap, Veenendaal</i>	ChristenUnie	<i>mevr. drs. R.K. Dik-Faber, Veenendaal A.J. Schaddelee, Houten</i>
D66	<i>drs. J.G. Boerkamp, Utrecht ir. N.J.P. Hoefnagels, Bunnik ir. J.P.M. Peters, Bilthoven I.Thonon, Utrecht mevr. drs. J.C.M. Versteeg, Utrecht</i>	SGP	<i>W. van Wikselaar, Driebergen</i>
PVV	<i>mevr. E.J. Broere, Soest R.G.J. Dercksen, Bosch en Duin drs. J.G. van Hal Scheffer, Soesterberg ir. H. Ijssennagger, Bilthoven ing. H.N. Scherer, Maartensdijk</i>	50Plus	<i>mevr. W.M.M. Hoek, Vreeland</i>
		PvdD	<i>W. van der Steeg, De Meern</i>
		Afwezig:	-
		Leden van Gedeputeerde Staten	
			<i>drs. R.W. Krol, Soest J.W.R van Lunteren, Hoogland mevr. A.M.A. Pennarts-Pouw, Montfoort drs. R.E. de Vries, Hollandsche Rading</i>

Opening.

De VOORZITTER: Staten van Utrecht, ik open de vergadering. Leden van de Staten, leden van het college, de organisatie, pers en belangstellenden: een ieder heel hartelijk welkom.

De heren Meijer en De Vries hebben laten weten wat later te komen.

Vaststellen agenda.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming stellen Provinciale Staten de agenda vast.

Onderzoek geloofsbrieven van mevrouw H. Nap te Veenendaal.

De VOORZITTER: Ik geef het woord aan de voorzitter van de commissie voor de geloofsbrieven, de heer Barneveld Binkhuysen

De heer BARNEVELD BINKHUYSEN (VVD): Mijnheer de Voorzitter! De commissie voor de geloofsbrieven is bij elkaar geweest en heeft kennis genomen van de bescheiden betreffende mevrouw Nap. Zij heeft geconstateerd dat, behoudens haar woonadres en de fysieke toestand van haar been, de overige zaken ongewijzigd zijn gebleven. De commissie is van mening dat de bevindingen conform de wettelijke bepalingen zijn en dat er geen bezwaren zijn mevrouw Nap toe te laten tot de Staten.

De VOORZITTER: Dat betekent dat er geen beletselen zijn om tot de installatie en beëdiging van mevrouw Nap over te gaan.

Beëdiging van mevrouw H. Nap te Veenendaal.

De VOORZITTER: Ik verzoek de griffier mevrouw Nap naar binnen te geleiden. Ik verzoek u allen te gaan staan.

Fijn dat u er bent, mevrouw Nap. Wij gaan over tot het voorlezen van de bij wet voorgeschreven tekst om u toe te laten tot Provinciale Staten. U zult de eed afleggen.

"Ik zweer dat ik, om tot lid van Provinciale Staten benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk,

onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd.

Ik zweer dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks nog middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik zweer dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van Provinciale Staten naar eer en geweten zal vervullen."

Mevrouw NAP: Zo waarlijk helpe mij God Almachtig.

De VOORZITTER: Dan wil ik u van harte geluk wensen om opnieuw lid te zijn van de Staten van Utrecht. Het is u bekend. Fijn dat u terug bent. Wij hadden gedacht dat het allemaal wat anders zou gaan, maar een ongeluk zit in een klein hoekje. Wij wensen u een spoedig herstel en heel veel arbeidsvreugde en plezier bij het werk voor onze mooie provincie Utrecht. Ik wil dat graag onderstrepen met deze bloemen. (Applaus)

Ingekomen stukken.

De VOORZITTER: U hebt de lijst met nagekomen stukken aangetroffen. Het gaat om tien punten.

De heer VAN DER STEEG (PVDD): Mijnheer de Voorzitter! Ik wil graag een bijdrage leveren bij de brief van de Faunabescherming.

De VOORZITTER: Alle brieven komen terug in de commissie.

De heer VAN DER STEEG (PVDD): Mijnheer de Voorzitter! Deze brief is al in de commissie geweest. Betekent dat dat de brief nog een keer terugkomt in de commissie?

De VOORZITTER: Ja, inderdaad.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten overeenkomstig de voorgestelde wijzen van afdoening.

Vragenhalfuurtje.

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Wat kost de verbouwing van het nieuwe provinciehuis? Hoeveel unieke bezoekers heeft de website van de provincie en wat is hun geografische spreiding? Welke makelaar verkoopt de opstallen van Landgoed Pals?

Zo maar een paar vragen die de fractie van de PVV heeft gesteld en waarop zij geen antwoord heeft gekregen. Ambtelijke vragen, artikel 47-vragen of anderszins: wij krijgen met de nodige regelmaat geen antwoord op de vragen die wij stellen en nogal wat antwoorden die wij wel krijgen, hebben niet of nauwelijks een relatie met de gestelde vraag. Een andere fractie in dit huis heeft zich intussen bij ons gemeld met dezelfde ervaringen. Dit irriteert ons. Men kan van ons zeggen wat men wil, maar niet dat wij in dit huis onze rol niet serieus nemen. Het is het hart van de democratie om die vragen juist te beantwoorden. Wij vinden dat Gedeputeerde Staten er met de nodige minachting en met een dosis nonchalance mee omgaan.

Ik heb maar één korte, verhelderende vraag: is het college van GS bereid vanaf vandaag alle vragen, waaronder artikel 47-vragen, ambtelijke vragen of anderszins, juist, tijdig en volledig te beantwoorden op een wijze die recht doet aan de rol die de Staten vervullen. Ik daag de gedeputeerde uit deze vraag met slechts één woord, namelijk 'ja', te beantwoorden.

Om een tweede termijn te voorkomen, is het misschien goed om te weten dat, wanneer wij weer geconfronteerd worden met de onwil om onze vragen te beantwoorden, wij niet zullen schromen een beroep te doen op de WOB (Wet Openbaarheid van Bestuur).

De VOORZITTER: Ik zal uw vragen beantwoorden als voorzitter van het college en als voorzitter van de Staten: het antwoord is 'ja'.

Daar wil ik het echter niet bij laten, omdat uw vraag iets gecompliceerder is. U maakt geen onderscheid tussen artikel 47-vragen, vragen die in het vragenhalfuurtje gesteld worden, vragen die in de commissie gesteld worden en vragen die ambtelijk worden gesteld. Dat zijn wezenlijk verschillende zaken.

Waar het gaat om antwoorden op artikel 47-vra-

gen, is het college graag en vanzelfsprekend bereid juist, tijdig en adequaat antwoord te geven. Mijn waarneming vanuit Gedeputeerde Staten is dat daaraan alle aandacht wordt besteed. Wij hebben in ons reglement geregeld dat artikel 47-vragen binnen vier weken beantwoord moeten worden, tenzij er verdaging gevraagd wordt. Wij hebben in het kader van de commissie Balemans afgesproken dat wij zullen trachten de vragen binnen twee weken te beantwoorden om doorgang in de vragen te bewerkstelligen. Wij moeten ons echter wel realiseren dat een zorgvuldig en goed antwoord boven de snelheid gaat. Soms kost een antwoord nu eenmaal wat tijd om zorgvuldig voorbereid te worden. Als een vraag niet binnen vier weken kan worden beantwoord, wordt verdaging gevraagd. Als ik kijk naar het overzicht, dan zijn de afgelopen tijd 31 vragen gesteld. Acht vragen zijn nog niet beantwoord. Daarvan zijn de 30 dagen nog niet verlopen of wordt een verdagingsbesluit gevraagd. Dat zijn de meer complexe vragen, die goed voorbereid moeten worden.

Zoals ik al zei, moet er een onderscheid gemaakt worden met de vragen die hier in het vragenhalfuurtje gesteld worden. Dat zijn vragen waarop wij bij de 'evaluatie Balemans' nog moeten terugkomen. In het verleden konden hierbij namelijk alleen vragen gesteld worden als dat niet kon wachten tot de eerstvolgende commissievergadering en de vragen echt urgent waren. Ik denk dat wij nog eens moeten bespreken of dat wel of niet de insteek van het vragenhalfuurtje moet blijven. Daarop komen wij bij de evaluatie dus op terug.

Dan zijn er de vragen in de commissie. De griffie zorgt ervoor dat die vragen op de juiste plek terechtkomen en doorgeleid worden. Dat is wat anders dan vragen aan de ambtelijke organisatie. Wij hebben in dit huis afgesproken dat ieder Statenlid rechtstreeks in de organisatie vragen mag stellen. Daarvoor is het college van GS niet direct verantwoordelijk. Wel is daarbij afgesproken dat wanneer zo'n vraag een politieke lading geeft, dus als er politiek in plaats van inhoud achter zit, dat gemeld wordt bij de gedeputeerde. U heeft echter alle recht bij ambtenaren vragen te stellen. Of dat voldoende en open genoeg geregeld is, is een punt waarover ik graag met de Staten nog eens wil spreken. Ik had namelijk het idee uit een

vorige functie dat het bij anderen anders geregeld was dan hier. Hier is het echt heel open. Of u vervolgens tevreden bent met de antwoorden, is wat anders. Inhoud en politiek kunnen elkaar daar doorkruisen.

Nogmaals: het antwoord is voluit 'ja'. Ik zal als uw voorzitter erop toezien dat dat gebeurt. Het zou het laatste zijn dat u als Statenlid een WOB-verzoek nodig zou moeten hebben om informatie te krijgen.

Geeft dat aanleiding tot nadere vragen, mijnheer Dercksen?

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb eigenlijk mijn tweede termijn al gehad, zoals ik zei.

De VOORZITTER: Zijn er nadere vragen vanuit de Staten? Dat is niet het geval, zie ik.

De heer DRIEHUIJS (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Dank u wel, dat u de weg geplaveid hebt voor een goed antwoord op mijn vragen.

Tussen de vele stukken die wij als PS-leden welkelijks toegezonden krijgen, zat vorige week een afschrift van een brief aan het college van GS van Sportservice Midden Nederland van 20 juni. In deze brief gaat de Sportservice in op een wijziging in de subsidiebijdrage. Nu weet de fractie van de PvdA, net als u allen, dat dit college ervoor kiest om vrijwel elk beleidsterrein fors te korten. Dus zou je denken: "Dat is jammer voor jullie." Dat zou je kunnen denken, maar de brief van het college van GS, waarop door de Sportservice gereageerd wordt, zit erachter als bijlage. Die brief geeft een veelzeggend inkijkje in de denkwijze en werkwijze van dit college. Gedeputeerde Staten kondigen aan de Sportservice voor 2012 met 50% te korten en vanaf 2013 helemaal niets meer te betalen. In dit huis kunnen we inhoudelijk van politieke opvatting verschillen over waar we wel en geen geld aan uit willen geven. Waar echter geen twijfel over mag bestaan, is dat de overheid zorgvuldig en overeenkomstig de wetgeving dient te handelen. Dit leidt tot de volgende vragen.

1. Is het juist dat u voornemens bent Sportservice Midden Nederland in 2012 met 50% en in 2013 met 100% te korten op de subsidie?
2. Worden subsidies voor andere organisaties op

een vergelijkbare wijze afgebouwd?

3. Wat is de status van uw brief van 25 mei, verzonden op 31 mei? Als dit een vooraankondiging is, waarom nodigt u dan uit tot het indienen van een zienswijze?
4. Wanneer kunnen organisaties een beschikking tegemoet zien?
5. Bent u bekend met de Algemene wet Bestuursrecht?
6. Bent u tevens bekend met artikel 4:51, Algemene wet Bestuursrecht, en de jurisprudentie op dit terrein?
7. Op welke wijze hebt u de zorgvuldigheid en de redelijke termijn in acht genomen bij de gestelde termijnen en afbouw? Is daarbij rekening gehouden met de relevante omstandigheden van de bewuste organisatie(s)?
8. Welke financiële en procesrisico's loopt de provincie Utrecht als organisaties zich met succes tegen deze handelwijze van Gedeputeerde Staten verzetten bij de rechter?

De heer VAN LUNTEREN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Omdat het hier voornamelijk gaat om de systematiek van de financiën, beantwoord ik als gedeputeerde Financiën deze vragen. "Is het juist dat u voornemens bent Sportservice Midden Nederland in 2012 met 50% en in 2013 met 100% te korten op de subsidie?". Het antwoord is 'ja'. Oorspronkelijk was de gedachte, zoals staat in het coalitieakkoord, dat er direct afbouw plaatsvond. Dat zou betekenen dat in een keer naar nul gegaan zou worden. In dit geval was dat mogelijk vanwege het feit dat er incidenteel geld is verstrekt. Dat was op voorhand duidelijk. Wij hebben toch gemeend dat dit niet erg netjes zou zijn, omdat wij de gelegenheid willen geven tot een goede afbouw te komen. Om die reden heeft het college besloten in twee stappen af te bouwen; een eerste stap van 50% en daarna naar nul.

Dat geeft aan dat dit bij andere organisaties iets anders is vormgegeven. Dat heeft ermee te maken dat op dit punt deze afspraak er lag en vanwege het feit dat het hier mogelijk was. Vandaar dat dit onderscheid is gemaakt.

De andere subsidies die afgebouwd worden naar nul, hadden een veel langere looptijd en om die reden is er meer tijd genomen om die af te bouwen. Jurisprudentie heeft ons laten zien dat je dat

over meerdere jaren moet afbouwen. Overigens worden deze zaken in andere provincies toch wat meer over een kam geschoren en wordt de afbouw soms een stuk rigouzeuzer gedaan. Wij hebben hier gezegd dat wij dat zo zorgvuldig mogelijk willen doen. Daarmee heb ik ook vraag 2 beantwoord.

"Wat is de status van uw brief van 25 mei, verzonden op 31 mei?". Het moge duidelijk zijn dat dit een vooraankondiging is, zoals de procedure voorschrijft. Eerst wordt duidelijk gemaakt dat wij het voornemen hebben dat te gaan doen. Dan heeft de organisatie altijd de mogelijkheid een zienswijze daarop in te dienen en op basis daarvan zal moeten worden beoordeeld of het besluit van het college stand houdt of dat het tot een andere zienswijze bij het college zal leiden.

"Wanneer kunnen organisaties een beschikking tegemoet zien?". De bedoeling is dit zo snel mogelijk af te wikkelen. Daarbij geldt, dat zodra de zienswijze binnen is, deze nog moet worden voorzien van repliek. Daarom is deze termijn op deze manier gesteld. Ergens in de tweede helft van dit jaar moeten de definitieve uitspraken er liggen. De vragen 5 en 6 heb ik zojuist beantwoord. Vraag 7 over de zorgvuldigheid en de redelijke termijn: wij hebben juist met betrekking tot wat in eerste instantie besloten was, geprobeerd dit op te rekken.

Vraag 8 gaat over de financiële risico's en procesrisico's. Dat zou het risico kunnen zijn dat er nog bezwaar aangetekend wordt bij de rechter en dat men in het gelijk wordt gesteld. Dat is de reden dat de bezuinigingen niet direct overal zijn doorgevoerd in een vertaling in de voorjaarsnota. Wij hebben het geld dus niet daadwerkelijk alweer ingezet vanuit de gedachte dat dit mogelijk problemen zou kunnen opleveren.. Met betrekking tot RTV Utrecht weten wij bijvoorbeeld dat er op dit moment een rechtszaak loopt in Brabant. Op het moment dat daar een uitkomst uitkomt die anders is, zou je een probleem ondervinden. Door dat wel aan de inkomstenkant, maar niet aan de uitgavenkant te boeken, hebben wij via onze begrotingssystematiek willen voorkomen dat wij hierbij financiële risico's lopen.

De VOORZITTER: Geeft u dit aanleiding een nadere vraag te stellen, mijnheer Driehuijs?

De heer DRIEHUIJS (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Ik dank de gedeputeerde voor de antwoorden op onze vragen. De gedeputeerde zegt dus dat via de 50% de 100% wordt afgebouwd in twee jaar. In dezelfde brief van 25 mei, verzonden 31 mei, staat de volgende passage: "Wij zullen daarom structureel bezuinigen op de begrotingspost waaruit uw organisatie gesubsidieerd wordt en subsidie voor uw organisatie met ingang van 1 januari van het jaar 2012 geheel weigeren." Ik begrijp dus uit wat de gedeputeerde heeft gezegd dat deze passage in de brief onjuist is.

Ik sluit af door te zeggen dat de fractie van de PvdA blij is dat de gedeputeerde duidelijk maakt dat getracht wordt in elk geval zorgvuldigheid te betrachten en dat dit niet wordt vertaald in de voorjaarsnota. Wij denken dat dat verstandig is.

De heer VAN LUNTEREN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Wij willen afbouwen in twee stappen. Dus als in de brief gezegd zou zijn dat dat per 2012 al direct naar nul zou gaan, dan is dat niet aan de orde. Dat zal direct gecheckt moeten worden en dan zal er vandaag of morgen een brief uitgaan om deze omissie recht te zetten. Wij zullen aangeven dat er volgend jaar 50% wordt gekort en dat de subsidie het jaar daarop dus geweigerd wordt.

De VOORZITTER: Daarmee zijn wij aan het eind van het vragenhalfuurtje dat geen half uurtje heeft geduurd. Aangezien hier familie van mevrouw Nap aanwezig is, stel ik voor even te schorsen, zodat er bloemen en felicitaties uitgewisseld kunnen worden.

Ik schors de vergadering.

Schorsing van 09.58 tot 10.04 uur.

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering.

Vaststellen van de notulen van 23 mei 2011 en de besluitenlijst van 23 mei 2011.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming stellen Provinciale Staten de notulen en de besluitenlijst van 23 mei 2011 ongewijzigd vast.

Statenvoorstel Rapport Randstedelijke Rekenkamer "Vaart maken bij tegenwind – onderzoek Versnellingsagenda provincie Utrecht".

Mevrouw SMIT (VVD): Mijnheer de Voorzitter! In tegenstelling tot mijn gewoonte – ik ben over het algemeen nogal kort en bondig – wil ik bij dit onderwerp graag iets uitgebreider stilstaan.

"Vaart maken bij tegenwind": de titel van het rapport is zeer goed gekozen. De aanpak van de versnelling betekende immers een belangrijk signaal voor het bedrijfsleven. En, het Rijk deed een uitdrukkelijk verzoek aan de provincies investeringen naar voren te halen. Snelheid was geboden. Daarvan waren Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten ten volle overtuigd. Hierdoor, op verzoek van Provinciale Staten, geen uitgebreide analyses vooraf. De hoorzitting met het bedrijfsleven en het maatschappelijk veld voldeed.

Het rapport dat de Rekenkamer heeft gepresenteerd is zeer gedegen. Echter, de eindconclusies zijn, naar de mening van de VVD, te vroeg en te eenzijdig. Op 31 december 2010 bestaat er nog geen volledig beeld. De einddatum van de programma's – de Versnellingsagenda is geen project op zich –

loopt immers nog tot 2011 en met betrekking tot het wegonderhoud zelfs tot 2013.

Dan kom ik bij de onderdelen c.q. de programma's van de Versnellingsagenda. Behalve Energiek Utrecht en de erfgoedparels betreffen deze de budgetten van het Uitvoeringsprogramma en het wegonderhoud. Het reële budget, zo ook verwoord in het rapport van de Rekenkamer, bedraagt € 38.400.000, waarvan € 8.300.000 versnelling en € 30.100.000 aan nieuwe initiatieven, en dus geen € 77.300.000. Immers, versnelling van investeringen in innovatieve bedrijven betreft cofinanciering. Daarvoor hebben wij een fonds: het Cofinancieringsfonds, de € 2.500.000.

De cofinanciering vindt plaats met projecten van Pieken in de Delta en Delta en EFRO en dus geen

investering van € 18.000.000.

Dan de versnelling in de woningbouw. Dat is een onderdeel van het programma Fonds Stedelijk Bouwen en Wonen. Nieuw onderdeel hierin is het verstrekken van zachte leningen en garanties. Budget: € 2.000.000. Garanties: € 20.000.000. Al met al dus € 38.000.000.

Dan de regie en de verantwoording. De regie vindt plaats middels de programma's, dus bijvoorbeeld Milieu, Wonen, Economische Zaken, et cetera.

De verantwoording, met als terugkoppeling in de commissies: verslag in de jaarrekening en een uitgebreide toelichting in het overdrachtsdocument. Er is dus niet zomaar wat gedaan.

Thans blijkt, na antwoord van het college, dat de versnellingsprogramma's – dus puur het versnellingsbedrag van € 8.300.000 – gerealiseerd is, want inmiddels is ook de aanbesteding op het wegonderhoud afgerond. Het totale budget van € 38.400.000 is door een PS-besluit inmiddels verlaagd met € 6.100.000 tot € 32.300.000. Na uitputting volgens o.a. dit rapport en de bestuurlijke verplichtingen die te lezen zijn in het overdrachtsdocument, blijkt dat de achterstand zich voornamelijk beperkt tot het project Energiek Utrecht, en dat is absoluut geen nieuws. De uitvoering van dit project is wellicht wat onderschat.

Effecten op de economie, die het gevolg zijn van investeringen door provincies, zijn niet te meten. De Rekenkamer heeft daarnaar onderzoek gedaan en er is een rapport verschenen "Provinciaal economisch beleid". Nu blijkt helaas dat provinciale investeringen niet echt kunnen versnellen. Er is dus geen € 50.000.000, geen € 40.000.000, geen € 30.000.000, maar circa € 7.000.000 over. Dat betreft voornamelijk Energiek Utrecht.

De fractie van de VVD kan zich vinden in het aangepaste besluit bij punt 1 – en uiteraard in het gehele besluit –, alhoewel zij van mening is dat de algemene aanbevelingen al worden toegepast middels projectplannen, startnotities, Protocol Grote Projecten, Kadernota 2011-2015, et cetera.

De heer DE KRUIJF (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Eind 2008/begin 2009 was bij iedereen er het sterke gevoel en de sterke noodzaak aanwezig om alle zeilen bij te zetten om aan de economische crisis van dat moment het hoofd te bieden. Ook de provincie Utrecht heeft onder die bepaald niet

gemakkelijke omstandigheden een bijdrage willen leveren aan dat herstel en heeft begin 2009 tot de Versnellingsagenda besloten. De fractie van de PvdA heeft er zonder meer begrip voor dat het in zo'n crisissituatie moeilijk opereren is en dat niet alles perfect verloopt. Wat de Rekenkamer echter in dit onderzoek naar de resultaten van die agenda schetst, gaat ons begrip verre te boven. Ik noem een paar punten.

- Geen enkele maatregel is uitgevoerd zoals bedoeld.
- De haalbaarheid van de projecten is niet geanalyseerd, niet van tevoren en ook niet later toen het alleszins mogelijk was.
- De beoogde resultaten zijn buitengewoon teleurstellend.
- De verantwoording aan Provinciale Staten was onder de maat, sterk onder de maat zelfs. Ik neem als voorbeeld de begroting van 2011, waarin nog een heel positief stukje staat over die Versnellingsagenda.
- Als laatste punt, misschien wel het belangrijkste punt: elke centrale regie en elke centrale aansturing ontbrak.

Vooraf het ontbreken van een deugdelijke verantwoording en het volledig ontbreken van enige centrale regie, ligt de fractie van de PvdA zwaar op de maag en is Gedeputeerde Staten zwaar aan te rekenen. Provinciale Staten moeten erop kunnen rekenen en erop kunnen vertrouwen dat Gedeputeerde Staten, die de voortgang van projecten coördineren en bewaken, hen tijdig en volledig rapporteren als die voortgang in gevaar komt. Gedeputeerde Staten zijn blijkens de rapportage van de Rekenkamer juist op die punten volledig in gebreke gebleven. Nogmaals, dat valt Gedeputeerde Staten zwaar aan te rekenen.

In de commissie BEM hebben wij uitgebreid over dit onderwerp gesproken. Wij kunnen ons vinden in de aangepaste voorstellen, maar wij wachten het verdere verloop van deze discussie af om te zien of er misschien nog aanvullende voorstellen komen en zullen wij nadenken wat wij daarvan vinden.

De heer BARNEVELD BINKHUYSEN (VVD): Mijnheer de Voorzitter! De fractie van de PvdA gebruikt grote woorden, als zijnde dat er geen doelstellingen zijn gehaald, dat analyses niet juist zijn en eigenlijk dat het hele verhaal niet goed is verlopen.

Nu denk ik dat de fractie van de PvdA een slecht geheugen heeft, want in de vorige statenperiode, waar de PvdA bij betrokken was, heeft zij eigenlijk alle voorstellen aangaande dit onderwerp geaccordeerd en is er nooit kritiek in deze vorm gegeven. Het verbaast mij dat de PvdA volledig is meegegaan in het rapport en nu deze woorden gebruikt.

De heer DE KRUIJF (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Met terugwerkende kracht zijn wij het nog steeds eens met de inzet van de Versnellingsagenda. Dat is het punt niet. Alleen, nu is recent gebleken dat van die voortgang, anders dan wij dachten, nauwelijks iets terecht is gekomen. Ik citeer nogmaals: "Geen enkele maatregel is uitgevoerd zoals bedoeld". Dat is nogal wat. Dat was niet in een eerdere fase te bedenken. Ik heb geciteerd uit de begroting 2011, waarin heel positieve en vriendelijke woorden over de Versnellingsagenda staan. Hadden wij kunnen vermoeden dat het heel slecht ging? Nee. Dat is het kritiekpunt dat wij hebben op Gedeputeerde Staten.

De heer BARNEVELD BINKHUYSEN (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Dat is niet helemaal conform het verhaal dat mevrouw Smit zojuist heeft gehouden.

De heer DE KRUIJF (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Nee, absoluut niet.

De heer BARNEVELD BINKHUYSEN (VVD): Mijnheer de Voorzitter! De heer De Kruijf geeft een andere interpretatie van de werkelijkheid en daarmee zijn wij het niet eens.

De heer DE KRUIJF (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Daarin kan ik mij wel herkennen.

De heer NUGTEREN (GroenLinks): Mijnheer de Voorzitter! Ik denk dat de feiten in het rapport op verschillende manieren te lezen zijn. Ik zal daarover straks nog meer zeggen. Ik vind wel dat de fractie van de PvdA in dit geval iets meer de hand in eigen boezem moet steken in de zin van medeverantwoordelijkheid. Collega De Kruijf zei wel dat de fractie van de PvdA het er helemaal mee eens was, maar het was meer dan dat; zij was, net als wij, heel enthousiast over het idee en er moest gewoon aan de slag gegaan worden. Wij hebben al-

lemaal geweten dat er een aantal problemen in de uitvoering zou kunnen ontstaan – het hele Uitvoeringsprogramma, waarvan dit deel uitmaakt, stond vol van dit soort problemen – omdat er nooit van tevoren iets geanalyseerd was. Ik citeer nog even wat de woordvoerder van de PvdA in april 2009 heeft gezegd: "Ingrijpen is dus de opdracht. Aan de slag. Daarom geen lange beschouwingen op de plannen van het college." Kortom, als men nu daarover klaagt, dan had men tussentijds moeten zeggen: "De manier waarop de zaak wordt gemonitord, bevalt ons niet." Het klopt, het is niet helemaal goed gegaan. Dat zal ik ook zeggen. Wij hebben allemaal met deze werkwijze ingestemd.

De heer DE KRUIJF (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Ik kan niet anders dan erkennen dat wij het aanvankelijk zeer eens waren met de inzet van de Versnellingsagenda. Ik heb eerder gezegd dat wij erg enthousiast waren over de aanpak die wij kozen om als provincie te pogen de economische crisis het hoofd te bieden. Daar ben ik het volledig mee eens. Natuurlijk is er ook een verantwoordelijkheid van de Staten om de juiste vragen te stellen op de juiste momenten, maar primair ligt de bewaking, de coördinatie en signalering als verantwoordelijkheid bij Gedeputeerde Staten. Zij hebben, blijkens het rapport, echt gefaald. Dat stellen wij nu aan de orde.

De heer NUGTEREN (GL): Mijnheer de Voorzitter! Er is over van alles verslag gedaan – niet integraal inderdaad; dat is het probleem – en dat had aanleiding kunnen zijn voor de heer De Kruijf om te vragen: "Doen wij dit goed genoeg?" Dat heeft hij niet gedaan.

De heer MEIJER (SP): Mijnheer de Voorzitter! Mij moet echt van het hart dat ik de bijdrage van de fractie van de VVD, zowel van mevrouw Smit als van de heer Barneveld Binkhuysen, schaamteloos wil noemen. Als je kijkt naar het totale overzicht van wat er aan de hand is en je zegt dan uiteindelijk dat het eigenlijk alleen gaat om Meer met Minder, terwijl het de uitdrukkelijke verantwoordelijkheid is van de gedeputeerde en van de VVD, ook gezien de manier waarop campagne gevoerd werd, dan vind ik het schaamteloos. Ik heb er geen ander woord voor.

Mevrouw SMIT (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Ik zal mij niet in dergelijke bewoordingen uitlaten, want die zijn ver beneden peil. Ik wilde constateren dat er in de afgelopen periode bij de rapportages in de jaarrekening en bij de rapportages in het overdrachtsdocument nooit gevraagd is naar de resultaten. Nee, er is geen enkele opmerking gemaakt over de resultaten.

De heer DE KRUIJF (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Ik wil mevrouw Smit vragen nog eens naar de begroting 2011 te kijken, onder de tekst bij de Versnellingsagenda. Daar staan alleen positieve, bemoedigende opmerkingen, waaruit wij niet anders kunnen concluderen dan dat het heel goed gaat. Wij zijn misschien wat naïef geweest. Dat zou kunnen. Wij hebben misschien ten onrechte vertrouwd op een college dat namens ons de boel bewaakt, coördineert en aangeeft wat er waar het verkeerd gaat. Dat is ons aan te rekenen. Wij zullen er de volgende keer aanzienlijk scherper op zijn. Maar nogmaals, de signalen wezen alleen maar in de richting van: het gaat heel goed. Dat blijkt nu volkomen ten onrechte te zijn geweest.

Mevrouw SMIT (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Dat ben ik volkomen met de heer De Kruijf oneens. Dat zal hij begrijpen. Zoals ik het verwoord heb, is er ontzettend veel inzicht gegeven en is er wel het nodige gerealiseerd. Daarover blijven wij van mening verschillen. Dat is jammer.

De heer BUITING (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Persoonlijk zie ik terug op een boeiend, maar soms onoverzichtelijk debat in de commissie BEM. De mensen die daarbij aanwezig waren, kunnen dat beamen. Boeiend was het in elk geval. De fractie van het CDA heeft geen behoefte die vergadering hier nog een keer over te doen en kan zich vinden in de tekst van het gewijzigde besluit. Door de herformulering van het eerste punt in het besluit verwachten wij in september een beter en meer geactualiseerd overzicht te krijgen van de diverse projecten die vallen onder de Versnellingsagenda. Daarmee is ook een beetje de angel uit het rapport van de Rekenkamer gehaald.

Dit gezegd hebbend, wil ik graag nog een paar algemene opmerkingen bij dit agendapunt.

Ik hoop daarmee voor ons allen wat helderheid te scheppen.

Een paar Statenleden hebben het al gezegd; dit hele verhaal vindt plaats op een scharnierpunt in de tijd. In de vorige periode hadden wij een volstrekt andere context; een context waarin wij allemaal, 'kamerbreed', gezegd hebben: "Er moet versneld worden." Wij hadden ook geen andere keus, omdat de moderne economische inzichten duidelijk maken dat overheden, wanneer er een grote economische crisis aan de hand is, een soort tegenbeweging moeten creëren om te voorkomen dat er een nog diepere dip in die economische malaise ontstaat. Dat was het verzoek van het bedrijfsleven en dat was eigenlijk ook het verzoek onderling, binnen alle politieke schakeringen. Als je dan wilt versnellen, moet je natuurlijk heel zorgvuldig werken; dat staat buiten kijf. Dan probeer je enige creativiteit te krijgen in termen van: valt iets te versnellen?

Dan kom ik op het tweede punt, waardoor wij eigenlijk op een scharnierpunt in de tijd zitten. In de vorige periode is er twee keer gebruik gemaakt van een agenda. Dat was een wat andersoortig instrument. Normaal hebben wij de P&C-cyclus, die volgens programma's loopt, maar nu hadden wij de inzet gekozen van agenda's: breed door alle programma's heen. Wij hebben dat gedaan op instigatie van de toenmalige coalitie in de zogenaamde Samenwerkingsagenda, waarbij ook de PvdA 'aan boord' was, en wij hebben dat gedaan in de Versnellingsagenda. Bij dat instrumentarium zet ik nu toch enige vraagtekens. Daardoor ontstaat er namelijk in de verantwoording een soort matrixsituatie. Wij hebben normaalgesproken de programma's en daarin proberen wij te verantwoorden. En dan moet daar een verantwoording overheen. Wellicht zijn hier mensen die ervaring hebben met een matrixorganisatie: soms zijn ze onvermijdelijk, maar meestal leiden ze tot heel veel discussie en onduidelijkheid. Zo ook hier.

Ten slotte nog een scharnierpunt in de tijd. In de vorige periode is er heel hard gewerkt op het hele terrein van de P&C-cyclus. Heel veel zaken daarin zijn gelukt, maar een ding lukte ons eigenlijk niet – wellicht is dat een punt van reflectie voor het college –: hoe voorkom je in het provinciale gebeuren onderbestedingen? Wat wij zien in de analyses van

de Rekenkamer, is dat het proberen te versnellen min of meer geabsorbeerd wordt door het moeilijke bestedingspatroon en het op tempo houden van bestedingen. Je zou bijna kunnen zeggen: kan de provincie wel versnellen? Er liggen allerlei oorzaken aan ten grondslag. De verwevenheid van de agenda van de provincie met allerlei subsidiënten, de manier hoe wij kasritmes hanteren en ook de mate waarin wij onze ambities soms kunnen realiseren, omdat er zoveel meer bij komt kijken. Wij zijn niet van de quickwins; wij hebben een heel andere agenda in deze provincie.

Ik concludeer dat wij hier in een interessant en boeiend vertoog zitten, met waarschuwingen voor de toekomst, maar misschien met een wat algemeen filosofische gedachte: moeten wij wel versnellen?

De heer PETERS (D66): Mijnheer de Voorzitter! Tijdens de vergadering van de commissie BEM heeft de fractie van D66 haar waardering uitgesproken voor het rapport van de Rekenkamer. Dit rapport bevat relevante informatie; wij kunnen daar wat mee. Het rapport is duidelijk en de hoofdconclusie is dat de provincie er slechts in beperkte mate in geslaagd is de projecten van de Versnellingsagenda uit te voeren. Wij onderschrijven deze conclusie. Het had inderdaad beter gekund.

De vraag is dan hoe wij – met wij bedoel ik: Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten – met de aanbevelingen en de conclusies van dit rapport moeten omgaan.

Terugkijken en om het hardst roepen wie dit allemaal fout heeft gedaan, of voorwaarts kijken en met de lessen die wij uit dit rapport kunnen trekken ervoor zorgen dat de Utrechtse economie, die immers een speerpunt moet zijn in ons denken, de impulsen krijgt die zeker in deze tijd zo hard nodig zijn? Ik wil enkele zinnen besteden aan beide aspecten.

Terugkijkend denk ik dat zowel Provinciale Staten als Gedeputeerde Staten zichzelf in dezen hebben overschat. Wij hebben ons destijds wel degelijk de vraag gesteld of, gezien de vrijwel chronische onderbestedingen waarvan toen reeds sprake was, wij dit als provincie wel volgens plan zouden aankunnen. Ik verwijs bijvoorbeeld naar bladzijde 44 van het rapport, waar verwezen wordt naar vragen

die de heer Hoefnagels in dit kader heeft gesteld. Wij kunnen nu constateren dat het antwoord 'nee' is geweest, ondanks alle ongetwijfeld goede bedoelingen.

De agenda behelst een versnelling van een deel van het reguliere beleid. Dit beleid is door Provinciale Staten gecontroleerd, maar naar inzicht van D66 met onvoldoende overzicht voor wat betreft de onderlinge samenhang: de onderlinge samenhang van de verschillende beleidsaspecten die deel uitmaken van de agenda. Vandaar dat wij blij zijn met dit rapport. Dit rapport laat die samenhang wel zien en het maakt duidelijk dat wij onze ambities moeten herformuleren.

Zo kom ik tot datgene waar wij, volgens de fractie van D66, naar toe moeten. De crisis is nog niet voorbij. De provincie Utrecht focust zich in haar beleid terecht op een krachtige en innovatieve economie, omdat dit de motor is waarop de regio draait. Wij hebben hier een duidelijk rapport met daarin aanbevelingen die vorige week uitgebreid zijn besproken in de vergadering van de commissie BEM. De fractie van D66 kan zich vinden in de aanpassingen in het statenvoorstel als gevolg van deze discussie, met name betreffende de aanpassing in punt 1. Dus niet de Versnellingsagenda met dezelfde middelen en ambities blindelings voortzetten, maar de reeks van projecten die deel uitmaken van de agenda aan Provinciale Staten voorleggen, zodat zij aan de hand hiervan kunnen besluiten of projecten al dan niet versneld worden doorgezet.

De crisis is nog niet voorbij. Daarom is het nodig dat wij de blik naar voren richten. Het 'aan boord nemen' van de leerpunten die wij kunnen trekken uit dit rapport zien wij als een steun in de rug voor de inzet van ons allemaal. Deze steun is hard nodig om de kans te kunnen grijpen die door dezelfde crisis wordt geboden. De fractie van D66 zal instemmen met dit statenvoorstel.

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Twee weken geleden verscheen gedeputeerde Van Lunteren bij RTV Utrecht en met een grote glimlach en vol goede moed lachte hij de bevindingen van de Rekenkamer weg. Een nieuwe positiviteitgoeroe was geboren, alleen 'tsjakka' ontbrak nog. En dat terwijl er zelden een rapport zal zijn

verschenen dat zo'n vernietigend oordeel velt over het openbaar bestuur.

In de commissie BEM heeft de fractie van de PVV erop gewezen dat ook de interne kosten van de Versnellingsagenda inzichtelijk zouden moeten worden gemaakt. Met uitzondering van de isolatieprojecten is dat niet gebeurd. Ik heb begrepen dat de Rekenkamer daartoe niet voldoende tijd had. Dat de uitvoeringskosten al snel richting de 10% zouden gaan, ligt voor de hand. Het is goed dat in gedachten te houden als wij straks over die nieuwe projecten spreken.

Desalniettemin: de complimenten voor de Rekenkamer. Het getuigt van ruggengraat een dergelijk rapport te schrijven. Het is ons duidelijk geworden dat de Rekenkamer meer informatie boven tafel krijgt dan Provinciale Staten. Dat is eigenlijk wel treurig en zorgelijk.

De fractie van de PVV stelde in de vorige PS-vergadering vragen over Energiek Utrecht. Gedeputeerde De Vries, die hier nu niet is, antwoordde dat de interne kosten € 400.000 waren en over Meer met Minder antwoordde gedeputeerde De Vries, en ik citeer: "Daarbij moet ik opmerken dat de uitvoeringskosten € 100.000 zijn. Dat is iets waarmee je heel goed naar huis kunt komen." Over dat naar huis gaan moeten wij het misschien nog maar even hebben, want de Randstedelijke Rekenkamer meldt dat de uitvoeringskosten respectievelijk € 500.000 en € 300.000 zijn. Dat is in totaal € 800.000, terwijl de gedeputeerde ons voorhield dat het € 500.000 was. Wij vinden dat een uitzonderlijk slecht begin van de gedeputeerde in zijn eerste de beste PS-vergadering. Deze onjuiste voorlichting weegt de fractie van de PVV zwaar. Wij zullen het van het antwoord, wanneer wij dat dan ook krijgen, laten afhangen welke consequenties wij in tweede termijn daaruit zullen trekken.

Er zouden 10.000 tot 15.000 woningen worden geïsoleerd. Het werden er 3400. De helft van de aanvragen kreeg dubbel subsidie: van het Rijk en van de provincie en een groot aantal mensen zelfs nadat zij al besloten hadden om te gaan isoleren. Zo wordt hier met ons geld omgegaan. Ik vind het echt schandalig. Dan zijn er nog mensen in dit huis die Meer met Minder een succes noemen. Hoeveel oogkleppen kan een hoofd verdragen?

Een van de nieuw projecten is Duurzame daken. Investeren in dure energie vernietigt in Nederland arbeidsplaatsen. Subsidiepanelen en zonnepanelen komen nagenoeg allemaal uit het buitenland. Dus het versnelt wel de economie, maar dan die in China en niet in Utrecht. Wanneer zijn Gedeputeerde Staten bereid dit soort basale informatie tot zich te nemen?

Dan de conclusies van het rapport zelf. Er is geen enkele maatregel uitgevoerd zoals de bedoeling was, de haalbaarheid van de doelstellingen is niet onderzocht, ook niet in een later stadium, er is niet gemonitord, er was geen regie en er is geen verantwoording afgelegd. Het zal je allemaal maar gezegd worden. De gemiddelde middelbare schooler met zo'n rapport krijgt een halfjaar huisarrest en als je een financieel directeur bent in het bedrijfsleven vind je je naam nog voor het zomerreces terug in de kaartenbakken van het UWV. Maar dit functioneren lijkt bij de overheid zo langzamerhand maar zeker een aanbeveling. RTL Nieuws meldde zelfs dat de overheid bij fraude niet eens aangifte doet.

Het nieuwe Statenvoorstel houdt in dat er geen enkel project uit de Versnellingsagenda nog zal worden uitgevoerd of vervolgd zonder uitdrukkelijke toestemming van Provinciale Staten. Daar kunnen wij mee leven. De fractie van de PVV zal per project beoordelen of het een versnelling is of zomaar weer een extra uitgave. Wij zullen de weging maken of het een kerntaak is, maar dan een echte, of dat het niet weer een uit de hand gelopen hobby is, waarbij dan ook nog eens de kennis ontbreekt om die fatsoenlijk uit te oefenen.

De Rekenkamer kwam met een aantal andere aanbevelingen, een aantal open deuren, die hier klaarblijkelijk gesloten waren. Dat is zorgwekkend. Eén aanbeveling spande daarbij de kroon: aanvragers dienen namelijk niet meer dubbel subsidie te krijgen. Het is toch te gek voor woorden dat een dergelijke aanbeveling überhaupt gedaan dient te worden. Wij hebben het over geld van mensen die zich dagelijks in het zweet werken om de economie hier aan de praat te houden. Wanneer gaan wij met die mensen een keer rekening houden?

De heer NUGTEREN (GL): Mijnheer de Voorzitter! Ik had de neiging even te interrumperen, want de zonnepanelen die in Nederland gebruikt worden, komen niet uit China, maar uit Duitsland.

In de commissie BEM is al uitvoerig over dit onderwerp gesproken; zeer uitvoerig, mag ik wel zeggen. Ik wil dus alleen nog een paar hoofdlijnen aanhalen.

In 2009 werd in heel het land door overheden actie ondernomen om te kijken of er iets als antwoord kon worden geformuleerd op de crisis die op dat moment bezig was de kop op te steken. In Utrecht werd gekeken welke onderdelen van het collegeprogramma naar voren konden worden gehaald om een impuls te geven aan de economie en de werkgelegenheid. Unaniem hebben deze Staten daarmee ingestemd, ook op projectniveau. Zojuist werd de suggestie gewekt dat dit niet het geval was. Wij hebben echter met alle projecten ingestemd, nadat er raadplegingen waren gehouden met het bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties.

In het rapport van de Randstedelijke Rekenkamer staan diverse zeer behartigenswaardige zaken en om die reden is het een goed rapport. Ik kan mij vinden in de woorden van collega Peters van D66. Het brengt de fractie van GroenLinks tot de kernconclusie dat de politiek indertijd de mogelijkheden tot uitvoering onderschat heeft en het eigen vermogen om besluiten om te zetten in uitvoering heeft overschat. Dat laatste was overigens sowieso een kenmerk van de vorige periode, gezien de vele onderbestedingen die aangaven dat veel van de uitvoeringen om allerlei redenen pas later op gang kwamen dan gepland. Dat neemt echter niet weg dat het goed was dat wij die actie indertijd hebben ondernomen. Ik ben eerlijk gezegd ook niet zo erg negatief over de resultaten die er geboekt zijn. In dat opzicht bevat het rapport van de Randstedelijke Rekenkamer toch wel wat slordigheden. Zo wordt bij de opsomming van de resultaten bij project 8C, Behoud Kenniswerkers, gemeld dat er geen resultaat was, maar dat project was overgenomen door de Kamer van Koophandel en de Universiteit. Dan kun je dus zeggen dat het project geslaagd is of dat het niet opgevoerd wordt, maar om te zeggen er geen resultaat is, is natuurlijk bezijden de waarheid. Zo zijn er in de commissie BEM nog meer voorbeelden genoemd.

Dan speelt natuurlijk de vraag over de verantwoording. Ik denk dat dit een punt is waarvan wij moeten leren en dat het goed is dat het rapport ons daar nog een keer op wijst. Die lering hebben wij overigens voor een deel al gedaan als wij kijken naar de procedures die wij hebben ingericht bij grote projecten. Wij hadden toen moeten afspreken dat er gedurende een bepaalde tijd integraal verslag gedaan zou worden en verantwoording afgelegd zou worden over de Versnellingsagenda. Dat is versnipperd geraakt. Dat is heel jammer en heeft onnodige verwarring gesticht. De lering is echter dat wij hierop veel alerter moeten zijn en in dat opzicht vinden wij het dan ook plezierig dat wij in september daarover opnieuw kunnen praten: wat is de stand van zaken van de hele agenda, wat zijn de projecten en hoever zijn ze? De terechte opmerking dat grote projecten beter voorbereid dienen te worden bij de besluitvorming, dat alternatieven moeten worden gezien, dat haalbaarheid moet worden bekeken, is geheel terecht en bevestigt de conclusie die wij al eerder getrokken hadden met de commissie Balemans, namelijk: analyseer van tevoren wat de haalbaarheid is en kijk of er alternatieven zijn om je doel te bereiken. Ook dat is iets wat in de vorige periode helaas heel weinig gebeurd is. Wij vinden dat het voorstel en het aangepaste besluit tegemoet komt aan de discussie die ook in de commissie BEM is gevoerd over de behoefte die wij allen hebben om een aantal zaken nog weer eens scherper te bekijken. Wij wachten het overzicht af om de discussie dan verder te voeren.

De heer MEIJER (SP): Mijnheer de Voorzitter! De Randstedelijke Rekenkamer heeft een rapport uitgebracht. De hoofdlijnen in dat rapport leiden tot onthutsende waarnemingen: € 77.000.000 is gereserveerd voor een economische Versnellingsagenda en daarvan is feitelijk ongeveer € 15.000.000 besteed.

Er is een kloof tussen burgers en politiek. Dat is niet iets wat ik hier vaststel, maar er zijn misschien wel honderden academici op afgestudeerd en al tientallen jaren is dit onderwerp onder de aandacht, het laatste decennium in het bijzonder. Waardoor ontstaat die kloof? Dat is niet heel ingewikkeld. Die ontstaat, omdat er een bepaald beeld komt bij mensen, dat politici dingen beloven en ze niet doen. En wat blijkt nu bij dit rapport van de

Randstedelijke Rekenkamer? Politici hebben dingen beloofd en zijn die beloften niet nagekomen. Dat is ernstig. Wat betreft deze Staten hier, wil ik er nadrukkelijk op wijzen dat ook wij als SP deel uitmaken van die politiek. Daarom wil ik vanaf deze plek graag zeggen tegen al die kiezers die dit signaal zullen oppakken en dat zullen zien als een bevestiging van hun al bestaande wantrouwen: wij bieden onze excuses daarvoor aan, dat spijt ons. Wij zijn een oppositiepartij en wij hebben daarvoor natuurlijk maar in geringe mate invloed op het beleid, maar wij maken wel deel uit van deze Staten en willen onze verantwoordelijkheid daarin niet ontlopen.

De heer NUGTEREN (GL): Mijnheer de Voorzitter! Ik denk dat de spreker van de SP de begrippen 'beloven' en 'voornemen' door elkaar haalt. Beloven doen wij bij verkiezingen en beloven doen wij in discussies met kiezers. Dat moeten wij waar maken. Wat wij hier hebben gedaan, is proberen een zo goed mogelijk antwoord te formuleren op de crisis vanuit de mogelijkheden die wij hebben. Dat is iets anders dan het doen van een belofte. Als de heer Meijer excuses wil aanbieden aan de kiezers – al staat hem dat vrij; daar treed ik niet in – dan weet ik niet of dit het goede onderwerp daarvoor is.

De heer MEIJER (SP): Mijnheer de Voorzitter! Tot mijn afgrijzen bevestigt de heer Nugteren precies wat ik bedoel: het wegdraaien, wegstijven, verbloemen van wat er gebeurt, excuses en uitvluchten verzinnen. Dat is niet het geluid dat men wil horen. Men wil hier horen dat er dingen niet goed zijn gegaan. Men wil horen dat men verantwoordelijkheid neemt en niet dat men zoekt naar smoesjes om dingen te verzachten.

De heer NUGTEREN (GL): Mijnheer de Voorzitter! Als er iemand is geweest in de vorige periode die het college op de huid gezeten heeft, dan ben ik dat wel geweest. De heer Meijer mag mij dit dus niet voor de voeten werpen. Nogmaals, ik vind dat hij een zuiver taalgebruik dient te hanteren wanneer het gaat over beloven, pogen dingen te doen, enzovoort. Hij haalt die woorden door elkaar. Dat verwacht ook de kiezer.

De heer MEIJER (SP): Mijnheer de Voorzitter! De heer Nugteren en ik verschillen hierbij ingrijpend van mening. Ik denk dat dat ook wel zo blijft. Wat betreft Gedeputeerde Staten is er nog iets anders aan de orde. Wij kunnen er niet omheen dat een belangrijk deel van de verantwoordelijkheid voor datgene wat samenhangt met de Versnellingsagenda bij gedeputeerde Van Lunteren ligt. Wij weten dat hij niet de hele vorige periode gedeputeerde is geweest, maar dat hij pas later is aangesloten. Wij kunnen ons echter niet aan de indruk onttrekken dat de heer Van Lunteren niet zomaar een gewone gedeputeerde is. De heer Van Lunteren is het boegbeeld van de VVD-politiek, het boegbeeld van het college dat er gezeten heeft, zeker de laatste anderhalf jaar, en boegbeeld van dit college. Dat geeft hem een speciale verantwoordelijkheid.

Mevrouw SMIT (VVD): Mijnheer de Voorzitter! De VVD neemt graag haar verantwoordelijkheid. De VVD was aanwezig in het vorige college. Wij hebben daarin heel veel gepresteerd en wij presteren nu ook heel veel. De Versnellingsagenda echter – de heer Meijer zit er wat dat betreft helemaal naast – behelst de diverse portefeuillehouders. De heer Meijer kan daarop niet één man op aanspreken. Overigens ben ik het helemaal met de heer Meijer oneens dat er een wanprestatie is geleverd. Dat soort woorden gebruikt de heer Meijer ongeveer. Ik ben het absoluut met hem oneens dat hij naar één man wijst. Dat is zeer onterecht. De VVD zal dat dan ook zeker niet accepteren.

De heer MEIJER (SP): Mijnheer de Voorzitter! Wat de VVD accepteert, zien wij natuurlijk met belangstelling tegemoet. Ik kan vanaf deze plaats niet anders doen dan te constateren dat met name de heer Van Lunteren zich geprofileerd heeft, bijvoorbeeld in de afgelopen verkiezingscampagne, als de 'kampioen van de economische groei'. Ik kan mij nog zeer goed herinneren hoe hij in debatten met ondernemers zei dat hij de man was die in tijden van nood de zaken op een betere rit zou krijgen en daadwerkelijk een bijdrage zou weten te leveren aan de vooruitgang in de economische ontwikkelingen, zowel voor het bedrijfsleven als voor de mobiliteit. Dat geeft hem een speciale verantwoordelijkheid. Is het niet zo dat juist in de verkiezingscampagne hij het profiel heeft geschetst van

een gedeputeerde die zich met name onderscheidt daar het de beleidsonderdelen betreft die hier ook in de Versnellingsagenda aan de orde zijn? Is het niet zo dat met name deze gedeputeerde in deze Staten en ook in het college van Gedeputeerde Staten zijn gezag in belangrijke mate ontleent aan datgene wat hij verondersteld wordt te presteren, juist daar waar het gaat om deze onderwerpen? Dat maakt dat wij met bijzondere aandacht uitgekeken hebben naar de reactie van de gedeputeerde in de commissie BEM en dat wij goed hebben geluisterd naar zijn publieke optredens.

Mevrouw SMIT (VVD): Mijnheer de Voorzitter! De heer Meijer gaat heel uitgebreid in op het economisch beleid en op de mobiliteit. Dat zijn de portefeuilles waarbij de heer Van Lunteren zich heeft geprofileerd. Er is ontzettend veel bereikt. Kijk naar het economisch beleidsplan en kijk naar de ontwikkelingsmaatschappij die tot stand is gebracht en nu tot uitvoering overgaat. Kijk naar wat er bij de Pakketstudies is gerealiseerd. Hij heeft zich daarin niet geprofileerd met de Versnellingsagenda. Het gaat om de onderdelen economisch beleid. Daar blijft de VVD bij en daarover is zij zeer tevreden. Wij kunnen dat de heer Meijer blijkbaar niet aan zijn verstand peuteren, want hij haalt allerlei dingen door elkaar.

Mevrouw DOORNENBAL (CDA): Mijnheer de Voorzitter! De heer Meijer mag natuurlijk roepen wat hij wil, maar het zou mij een lief ding waard zijn als hij ziet dat dit college een collegiaal bestuur is en dat hij daarop in principe niet één persoon moet aanspreken, maar het gehele college.

De heer DE KRUIJF (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Ik sluit mij aan bij de woorden van mevrouw Doornenbal. Ik wil graag spreken over de heer Van Lunteren, maar dan niet als persoon, maar als functionaris. Het college spreekt met één mond en dat is bij dit onderwerp de mond van de heer Van Lunteren. Het college heeft blijkens de rapportage ernstig gefaald. Dan is het vanzelfsprekend dat de heer Van Lunteren daarop aangesproken wordt en dat hem gevraagd wordt om enige zelfreflectie te betonen als het gaat om zijn eigen functioneren.

De heer PETERS (D66): Mijnheer de Voorzitter! Ik vraag mij af waarom er voorbij gegaan wordt aan de rol die Provinciale Staten in dezen hebben gespeeld. Het is gemakkelijk steeds te wijzen naar één persoon of zelfs naar één college. Alle partijen in Provinciale Staten hebben er in het afgelopen anderhalf jaar bij gezeten en ernaar gekeken, ook de partij van de heer Meijer.

De heer MEIJER (SP): Mijnheer de Voorzitter! Als ik met dat laatste mag beginnen: ik meen dat ik tot dusverre hier de enige ben geweest, die excuses heeft aangeboden voor datgene wat de SP als onderdeel van deze Provinciale Staten heeft gedaan met betrekking tot dit onderwerp. Dus het alleen maar wijzen naar Gedeputeerde Staten is niet aan de orde. Ik ben als provinciaal politicus zeker bereid de hand in eigen boezem te steken. Blijft staan dat als je je in een verkiezingscampagne nadrukkelijk tot de kiezers wendt en klip en klaar aangeeft dat jij de kampioen bent van de economische groei, dat dit een belofte is. Uiteindelijk blijkt dan uit een onafhankelijk onderzoek van de Randstedelijke Rekenkamer dat het college, waarvan jij het boegbeeld bent, met name wat betreft dit onderwerp, schromelijk heeft gefaald. Want, zeg ik tegen mevrouw Smit, het gaat hier om € 77.000.000. Het is duidelijk een pretentie van het college geweest dat bedrag in te zetten. Dat er sprake is van cofinanciering en allerlei omstandigheden die maken dat het wat moeilijk is, doet aan de eigen verantwoordelijkheid niets af. Die verantwoordelijkheid moet u ook nemen. Wat u nu doet, is eigenlijk niets anders dan het wegpraten van de verantwoordelijkheid en de gedeputeerde 'uit de wind houden'. Dat is niet de politiek waarop de mensen nu zitten te wachten. De mensen willen dat u met de billen bloot gaat en aangeeft wat er moet gebeuren en verantwoordelijkheid neemt voor uw daden.

De VOORZITTER: Ik wil u vragen de normale toonhoogte te kiezen. Dat lijkt mij beter voor de decibels.

De heer NUGTEREN (GL): Mijnheer de Voorzitter! Ik wil verwijzen naar het debat dat wij een paar jaar geleden gevoerd hebben en waar de woordvoerder van de SP volgens het verslag zijn positieve bijdrage ten aanzien van het voorstel als volgt

formuleerde: "Laten wij hopen dat dit voorstel een bijdrage levert aan het herstel van de economie. Laten wij scherp in de gaten houden hoe de economie in onze provincie zich ontwikkelt en hoe wij die positief kunnen beïnvloeden. De fractie van de VVD" – zo zei de SP – "zei het al: wij moeten hiervan geen wonderen verwachten, maar wij doen wat wij kunnen." Dat had ook enige alertheid kunnen oproepen bij de SP in de loop van de tijd. Ik vind dat men nu heel veel kritiek mag hebben, welke rol je daarbij ook inneemt, maar dan had men de voorgeschiedenis zelf een beetje moeten beïnvloeden en zelf indertijd alerter moeten zijn dan nu, achteraf, daarover te gaan klagen.

De heer MEIJER (SP): Mijnheer de Voorzitter! Ik wijs de heer Nugteren nogmaals op de verantwoordelijkheid die wij genomen hebben voor ons aandeel. De kern van de zaak is dat wij ten aanzien van het probleem dat voor ons ligt, het college niet bekritisieren op wat het gedaan heeft, maar op wat het niet gedaan heeft. Dat is het verschil dat hier aan de orde is.

De heer NUGTEREN (GL): Mijnheer de Voorzitter! De heer Meijer bekritisereert het college en noemt de heer Van Lunteren zelfs persoonlijk. Ik vind dat niet passen in onze discussie. Als hij echter zegt dat hij het college bekritisereert op wat het college niet gedaan heeft, dan zeg ik dat de SP indertijd aan de hand van haar eigen voornemens veel alerter had kunnen zijn toen al die verslagen in de commissie aan de orde waren. Dat is een belangrijk punt. Kritiek geven mag altijd en ook verantwoordingen mogen aan de orde gesteld worden. Als de SP echter geen voorgeschiedenis heeft van alertheid en kritiek, dan moet hij daarover verder wat rustiger zijn.

De heer MEIJER (SP): Mijnheer de Voorzitter! Natuurlijk houd ik mij verre van persoonlijke verwijzingen. (Hilariteit.) Ik hoop echter dat het gehoororgaan van de heer Nugteren geen schade heeft ondervonden. Ik heb namelijk twee keer gezegd dat wij onze verantwoordelijkheid nemen voor het optreden van de Staten in het verleden. Daarvan nemen wij niks terug. Daar staan wij voor. De heer Nugteren kan citeren uit wat SP-woordvoerders gezegd hebben. Dat onderschrijft wat ik zeg. Waarom zegt de heer Nugteren dit ook

niet? Waarom neemt hij de verantwoordelijkheid niet? Waarom zegt hij niet tegen de kiezer dat het hem spijt? De kiezer voelt zich tekortgedaan op basis van dit beleid, om het over wat mevrouw Smit zegt maar niet eens te hebben.

De heer NUGTEREN (GL): Mijnheer de Voorzitter! De vraag die de heer Meijer gesteld heeft aan mevrouw Smit zal ik niet herhalen. Wij hebben geen behoefte om excuses aan te bieden, omdat wij denken dat een deel van het programma dat is voorgenomen, wel gerealiseerd is. Wij hebben kritiek, zoals wij zojuist netjes hebben geformuleerd, op hoe wij een aantal dingen niet gedaan hebben. Daarvoor hebben wij de hand in eigen boezem gestoken. Om nu gelijk excuses aan te bieden aan de kiezer voor iets wat hier een zaak is van gewone beleidsvoering die niet helemaal lukt, omdat wij het niet goed gedaan hebben, is een ander verhaal.

De heer MEIJER (SP): Mijnheer de Voorzitter! Wij constateren dat de fracties van de VVD en GroenLinks de Randstedelijke Rekenkamer hier een flinke trap na geven. Wat hier op papier staat en wat hier is vastgesteld, is gedaan op basis van hun bevindingen. Daarom houden wij dit debat. Ontkennen, wegpraten, geen verantwoordelijkheid nemen, de kiezer niet recht in de ogen kijken: het zal niet bijdragen aan een beter beeld. Tot slot de beslispunten. De Randstedelijke Rekenkamer heeft een aantal nadrukkelijke aanbevelingen gedaan en die zijn zo goed en zo kwaad als het gaat overgenomen in het statenvoorstel. Er is over gesproken in de commissie BEM en al op meerdere plekken aan de orde geweest: die voorstellen zijn in belangrijke mate natuurlijk in orde. Het gaat erom dat wij het dilettaantisme, waarmee wij als provincie als geheel in aanvang deze projecten hebben aangepakt, vaarwel zeggen en zorgen dat wij ten opzichte van de kiezer goed beslagen ten ijs komen en dat wij hen niet meer schaamtevol tegemoet hoeven te treden, zoals dat vandaag het geval is. Van gedeputeerde Van Lunteren verwacht ik dat hij hier straks heel duidelijk zal maken wat zijn verantwoordelijkheid is, wanneer hij precies op de hoogte was van wat er gebeurde en hoe hij zijn eigen rol ziet in de campagne en in het college ten opzichte van de problemen die zich nu aftekenen.

Mevrouw DIK (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Er is in de commissie BEM en ook vandaag weer uitvoerig gedebatteerd over dit rapport van de Randstedelijke Rekenkamer. De fractie van de ChristenUnie wil het daarom kort houden. Het moge duidelijk zijn dat de Versnellingsagenda onder forse druk tot stand is gekomen: de druk van de economische crisis. Het was een tijd dat er in overheidsland een breed gevoel was dat er een statement gemaakt moest worden. De heer Buiting heeft er al heel wijze woorden over gezegd. In overheidsland was echt een gevoel van: wij moeten investeringen naar voren halen en zorgen voor een tegenbeweging om de economie weer op gang te brengen. De Versnellingsagenda had destijds breed draagvlak in onze Staten, zeker bij de fracties die destijds vertegenwoordigd waren, zeg ik tegen de heer Dercksen.

De snelle start heeft ervoor gezorgd dat er onvoldoende nagedacht is over onder andere de rol en de invloed van de provincie. Het blijkt duidelijk uit het rapport dat wij die rol en die invloed overschat hebben. Als wij nu zouden starten met de wijsheid van vandaag, dan zouden wij het anders doen. Dan de aanbevelingen uit het rapport van de Rekenkamer. Onze complimenten dat zij hierbij zeer behulpzaam zijn. In de commissie BEM is met name een discussie gevoerd over het eerste beslispunt. Er stond iets over het zomaar doorgaan met de Versnellingsagenda. Nu, dat was onze fractie, en veel andere fracties, veel te kort door de bocht. Het statenvoorstel is inmiddels aangepast. De fractie van de ChristenUnie kan daarmee instemmen.

De heer VAN WIKSELAAR (SGP): Mijnheer de Voorzitter! Ik zie het proces: er is een plan gemaakt en dat plan wordt in verantwoordelijkheid aan Gedeputeerde Staten meegegeven om uit te voeren. Dat betekent dat wij ook zelf nog steeds in beeld blijven door onze controlerende functie in te vullen. Er ligt vervolgens een rapport van de Rekenkamer. Dat ligt er niet om, moet ik heel eerlijk zeggen. Als je het aantal rode vlakken en oranje vlakken ziet, dan ben je even uit het lood geslagen. Vervolgens komt er een reactie van het college. Het college zegt: "Wij vinden dat wij tekort gedaan zijn, want wij zijn in een aantal zaken al zo ver, dat wij hier straks een ander beeld kunnen neerzetten." Dan denk ik: "Wat is er nu

netter, zoals het iedereen betaamt, dan het college de gelegenheid te geven om in september te komen met een stand van zaken van dat moment." Dan is daar het heldere oordeel: hoe staan wij er nu voor en is het rapport nog steeds het rapport dat er nu ligt of is er ook een andere kant van de medaille? Ik wil het college daarvoor heel duidelijk de ruimte geven. Wij hebben dat in de commissie ook al aangegeven.

Beslispunt 1 is aangepast. Ik mis echter nog iets. Als ik in september de afweging moet maken of wij met projecten doorgaan of niet, dan kan ik dat niet goed beoordelen op basis van de stand van zaken, zoals die nu verwoord staat in het voorstel. In het rapport van de Rekenkamer komt heel duidelijk naar voren dat het college eigenlijk een risico-inschatting had moeten maken: de kans op succes en faalfactoren bij projecten. Dus, welke argumenten heb je uiteindelijk om te kiezen voor het doorgaan van een bepaald traject? Ik denk dat het ontzettend belangrijk is dat er in september bij te hebben, willen wij met elkaar een eerlijk debat kunnen voeren. Ik zou punt 1 aangepast willen hebben, zodat wij ook een analyse krijgen van de haalbaarheid van de projecten die op dat moment in kaart gebracht zijn. Ik hoor graag de reacties van de Staten, want volgens mij is het ons besluit en is het ons standpunt en geven wij dat mee aan Gedeputeerde Staten.

Mevrouw HOEK (50Plus): Mijnheer de Voorzitter! Natuurlijk is de fractie van 50Plus geschrokken bij het vernemen van de behaalde resultaten van de Versnellingsagenda. Geen enkel project is volledig gerealiseerd en slechts vijf projecten deels. Wij hebben goed geluisterd naar de uitleg en begrijpen dat dit tekort een momentopname is en beseffen dat in het kader van de recessie een stimuleringsimpuls noodzakelijk was en nog steeds is. In onze beleving is men overmoedig geweest en heeft niet of te weinig stilgestaan bij de onvermijdelijke procedures voor dergelijke grootschalige projecten, die soms veel tijd kosten. Een aantal projecten is in gang gezet en daarvoor zijn kosten gemaakt. Wij kunnen ons voorstellen dat het belangrijk is deze te voltooien, eventueel met een versobering indien dit geen afbreuk doet aan de doelstelling. Graag zouden wij van Gedeputeerde Staten zo spoedig mogelijk een haalbaarheidsrapportage ontvangen van de gestarte projecten.

Ook vinden wij het belangrijk te weten hoe hoog de urgentie van bepaalde projecten is om door te gaan. Bij projecten die nog niet zijn opgestart of bij nieuwe projecten zouden wij het op prijs stellen als deze eerst worden voorgelegd aan Provinciale Staten.

Als er geld overblijft, vindt de fractie van 50Plus het belangrijk dat het restant niet gaat naar de algemene reserves, maar zal worden ingezet voor de verbetering van het openbaar vervoer en in het instandhouden van de sportsubsidies.

Tot de eerstvolgende rapportage zullen wij akkoord gaan met de aanbevelingen. Mochten de resultaten van het aangepaste besluit wederom tegenvallen, dan zullen wij ons opnieuw beraden over de voortgang van de Versnellingsagenda.

De heer VAN DER STEEG (PvdD): Mijnheer de Voorzitter! De Rekenkamer geeft duidelijk aan dat op z'n zachtst gezegd de Versnellingsagenda geen succes is geworden. De provincie heeft zich met de nodige haast in dit avontuur gestort en daardoor waren risico's en haalbaarheid niet inzichtelijk. Wij hebben begrip voor de haast, die er mede was door druk vanuit het Rijk, in een poging een bijdrage te leveren aan het oplossen van de economische crisis. Het is echter zorgelijk dat gaandeweg het proces er te weinig bijsturing was aan de hand van een gedegen analyse. Haast was namelijk lopende het proces geen excuus meer. Er had vaker in de achteruitkijkspiegel gekeken moeten worden. Wij stellen ons dan ook achter de aanbevelingen van de Rekenkamer. Wat ons betreft zijn deze goed verwoord in het voorliggende besluit.

De VOORZITTER: Daarmee zijn wij aan het eind van de eerste termijn van de zijde van de Staten. Ik geef het woord aan de heer Van Lunteren, die namens Gedeputeerde Staten zal antwoorden.

De heer VAN LUNTEREN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Met betrekking tot de Versnellingsagenda in algemene zin heb ik in de commissie BEM al nadrukkelijk aangegeven dat de doelstellingen om eerder geld uit te geven, althans om investeringen naar voren te halen, slechts ten dele zijn gelukt. Dat is het natuurlijk vervelend op het moment dat je dat geld sneller wilt uitgeven en waarbij je hoopt een stukje bij te dragen aan

het terugdringen van de economische malaise die er op dat moment is. Een aantal sprekers refereerde eraan dat er niet doelmatig met middelen zou zijn omgegaan, maar dat is nu juist de reden die de vertraging mede als gevolg heeft gehad. Als wij kijken naar een aantal zaken, moeten wij constateren dat een provincie kennelijk niet de meest geëigende overheidslaag is om zo'n versnelling daadwerkelijk tot stand te brengen, ook vanwege de procedures en de lange termijn waarop het merendeel van de projecten loopt.

De heer MEIJER (SP): Mijnheer de Voorzitter! Ik constateer dat de gedeputeerde van mening is dat het te goed gebeurd is. Daarom is het niet gelukt. Men was te consciëntieus, te zorgvuldig en te doelmatig.

De heer VAN LUNTEREN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Volgens mij zeg ik dat niet. Ik geef aan dat er een verschil is tussen de snelheid waarmee het geld had moeten worden weggezet, in de hoop dat wij daarmee wat zouden bijdragen aan het terugdringen van de economische malaise, waarbij wij aan de andere kant de verantwoordelijkheid hebben om dat doelmatig te doen. Een terechte vraag die wordt gesteld is hoe je daarover informeert en hoe je zorgt dat je in de tussentijd je bijsturing daaraan levert. Ik constateer dat het verstandig is dat als wij dit soort projecten nogmaals zo groot oppakken, dat integraal te monitoren om daarmee integraal de Staten in staat te stellen om die informatie tot zich te nemen.

De heer MEIJER (SP): Mijnheer de Voorzitter! De gedeputeerde heeft een actieve meldingsplicht aan de Staten over deze ontwikkelingen. Hoe ziet hij die actieve meldingsplicht wat betreft zijn eigen rol hierin?

De heer VAN LUNTEREN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ik was enigszins geschrokken van mijzelf na de afgelopen commissie BEM: heb ik het bij het juist eind of klopt het niet helemaal? Ik moet daarbij ook een compliment geven aan de griffie, want op diezelfde avond ben ik het internet maar eens op gedoken, omdat ik zo iets had van: "Van Lunteren, dat roep je nu allemaal wel, maar als zo stellig beweerd wordt dat het

nooit gebeurd is, dan zul je het toch wel mis hebben." Ik wil daarbij wel meteen opmerken dat ik vind dat het integraler had gekund. Als ik echter op internet simpele zoektermen invul, dan kom ik tot deze stapel papier. Die avond vond ik dat de commissie keer op keer, niet integraal, op elk programma is meegenomen in wat er is gebeurd. Er is continu over gerapporteerd en bij sommige projecten is tijdig aangegeven dat de middelen niet weggezet konden worden. Met betrekking tot Energiek Utrecht – dat kon nog niet in het Rekenkamerrapport staan – hebben de Staten in februari nog het besluit genomen het resterende bedrag in te zetten op Groot Mijdrecht. Er zijn dus wel degelijk allerlei besluiten tussentijds genomen. Die zijn grotendeels via de Staten teruggekomen. Een voorbeeld is het Wegenbesluit. Dat is in maart vorig jaar al naar de Staten gegaan en daarover is afgesproken dat de investeringen in 2010, 2011, 2012 en 2013 worden gedaan.

Ja, er is actieve informatieplicht geweest en de Staten zijn actief in de gelegenheid gesteld de wijzigingen te accorderen. Ik trek mij een aantal aanbevelingen wel aan, maar ik werp het verre van mij dat er door het college niet aan de actieve informatieplicht is voldaan. Daarvoor hebben al mijn collega's individueel hun verantwoordelijkheid genomen en als totaal college nemen wij ook die verantwoordelijkheid.

De heer MEIJER (SP): Mijnheer de Voorzitter! Ik kan mij niet aan de indruk onttrekken dat de verdediging van de gedeputeerde enige herhaling teweegbrengt. Ik heb heel goed geluisterd naar wat hij gezegd heeft in de commissie BEM, in zijn publieke optredens en ook hier weer. Er wordt verwezen naar deelprogramma's en onderdelen, waarbij mededelingen zijn gedaan 'tot uw dienst'. Natuurlijk is dat gebeurd, maar het gaat om het totaaloverzicht. De gedeputeerde zegt: "Het had integraler gekund." Dat is een zeer gedempte manier om aan te geven dat het hartstikke fout zat. De heer Van Lunteren en ik hebben elkaar vaak ontmoet tijdens de afgelopen verkiezingscampagne. De gedeputeerde weet heel goed welke voorstelling van zaken hij heeft gegeven aan de kiezer. Het gaat erom dat hij ten aanzien van dat punt heel nadrukkelijk de kiezer op het verkeerde been gezet heeft. Daarover wil ik een verhaal horen. Hoe kan hij een optimistisch verhaal houden over

de economische groei en de inspanningen die het college en de gedeputeerde persoonlijk leveren, terwijl hij dit in zijn achterhoofd heeft? Dat is toch onjuist? Dat is eigenlijk, laat ik het netjes zeggen, het op het verkeerde been zetten van de kiezers. Dat neem ik hem kwalijk.

De heer VAN LUNTEREN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! De heer Meijer heeft met alles ingestemd. Ik heb gekeken hoe de besluiten zijn genomen en de heer Meijer heeft mede zijn verantwoordelijkheid daarvoor genomen. Ik heb nergens, in welke bijeenkomst dan ook, gesuggereerd dat de Versnellingsagenda zo'n gigantisch succes is geweest. Ik heb zelfs met de voorzitter van de SP in Zeist in debat gezeten en ik heb gezegd dat de VVD met een kritische houding naar het college toe duidelijk heeft gemaakt dat het verstandiger is dat je eerst plannen bedenkt voordat je een zak met geld neerzet. Dat is het verhaal geweest dat ik in verkiezingstijd heb neergezet. Als je kijkt naar het beleid dat het college nu neerzet, dan herkent de heer Meijer daarin misschien ook de VVD-inbreng. Wij hebben namelijk gezegd dat het geld pas beschikbaar komt als er daadwerkelijk projecten zijn. Als ik aangesproken wordt met de vraag wat ik gerealiseerd heb en wat ik versneld heb – dat heb ik in het verkiezingsprogramma ook uitgemeten – dan noem ik Driebergen-Zeist, een project dat sinds 1994 vastzat. Dat project is versneld en is tot uitvoering gekomen. Wij hebben dat met drie jaar versneld. Ik noem de Pakketstudies: met € 1,2 miljard hebben wij hier investeringen naartoe gehaald. Wij hebben een ontwikkelingsmaatschappij opgezet, waarmee eindelijk de herstructurering van de grond komt. Als men mij dus verwijt dat ik niets heb gedaan en dat ik daarover in verkiezingstijd niets mag beweren, dan denk ik dat men het bij het verkeerde eind heeft. Men heeft een terecht punt als men constateert dat het geld van de Versnellingsagenda niet met de snelheid is uitgegeven waarmee dat moest gebeuren. Het is echter wel degelijk naar alle onderdelen gegaan waarnaar het toe zou moeten gaan. Met alle wijzigingen van de termijnen heeft de SP gewoon ingestemd. De heer Meijer maakt hier heel grootste gebaren en hij maakt excuses voor iets, waarvan ik niet weet waar dat voor is, hij gebruikt woorden als 'schaamteloos', maar zijn partij is overal onderdeel van geweest. De

heer Meijer heeft boter op het hoofd wanneer hij dit in mijn schoenen probeert te schuiven. Dat is absoluut bezijden de waarheid. Iedereen die enige moeite neemt op internet te zoeken hoe deze besluiten tot stand zijn gekomen, kan klip en klaar vinden welke besluiten dat zijn geweest en waarin de vertraging heeft gezeten.

De heer MEIJER (SP): Mijnheer de Voorzitter! Dit is typisch de gedeputeerde zoals hij ook in de verkiezingscampagne was. Dit bevestigt volledig wat ik wil zeggen. De gedeputeerde doet alles; hij is kampioen in het goed op de rit zetten van de zaken. Het gaat echter slechts om één enkel feit: wist de gedeputeerde aan het begin van de verkiezingscampagne dat van die € 97.000.000 er maar € 15.000.000 besteed was, althans op het meetingsmoment? Hoe is het mogelijk dat de gedeputeerde vanuit zijn integrale verantwoordelijkheid voor het project ten aanzien van zijn commitment aan de provinciale economie, daaraan op geen enkele manier ruchtbaarheid heeft gegeven en nu slechts verwijst naar deelprogramma's. Hij had op dat moment die mededeling moeten doen en als hij de moed had, had hij dat ook gedaan. Dan was er een eerlijke discussie geweest. Wij bestrijden de gedeputeerde niet om wat hij gedaan heeft, maar om wat hij niet gedaan heeft.

De heer DE KRUIJF (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Ik meen een begin te bespeuren van bagateliseren door de gedeputeerde. Ik wacht het vervolg van het betoog van de heer Van Lunteren nog even af, maar voel dat toch al een beetje. Ik wil nog op een ander punt ingaan. Dat betreft de opmerking dat 'de' provincie blijkbaar niet de geëigende laag is om dit soort projecten op te pakken. Dat is ook weer een beetje een bagatelisering van wat hier gebeurt. Ik ken een provincie Utrecht, waarbij dit niet goed gegaan is. De gedeputeerde kent blijkbaar andere provincies, waarbij ook dit soort rapporten liggen en die eenzelfde oordeel geven. Als dat zo is, wil ik dat graag weten. Als dat niet het geval is, dan is het toch weer een beetje wegpoetsen van de eigen verantwoordelijkheid in de brei van al die andere provincies, waar het blijkbaar ook niet allemaal zo eenvoudig ging. Dat voelt toch als wegduiken voor de consequenties van de eigen keuzes en ook van het eigen gedrag.

De heer BUITING (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Een vraag aan de heer Meijer, anders zouden wij dat nog vergeten in dit debat. Ik hoorde hem net zeggen dat op de deelprogramma's prima verantwoordelijkheid is afgelegd. Dat heeft hij bestudeerd, begrijp ik. Mocht dat voor een bepaald deelprogramma niet het geval zijn, dan hoor ik dat graag. Hij worstelt echter nogal met het woord "integraal". Begrijp ik dat goed?

De heer MEIJER (SP): Mijnheer de Voorzitter! Het begrip 'worstelen' is betrekkelijk. Het is duidelijk dat de gedeputeerde hier bewijst dat het wat integraler had gekund. Misschien heeft de heer Buiting een tekstsuggestie. Welk woord zouden wij beter kunnen gebruiken?

De heer BUITING (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Ik zou het begrip 'verantwoordelijkheid' willen invoeren. Dat is met name het punt waarop wij tekort geschoten hebben.

De heer MEIJER (SP): Mijnheer de Voorzitter! 'Integraal verantwoording afleggen': zou dat een tekstsuggestie zijn die de heer Buiting beter zou passen?

De heer BUITING (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Ik weet niet of dit een linguïstische cursus betreft. Waar het om gaat, is echter vrij duidelijk. Dat is dat er een verkeerd beeld is gegeven aan een situatie die niet klopt.

De heer MEIJER (SP): Mijnheer de Voorzitter! Wat klopt er niet?

De heer BUITING (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Wat er niet klopt, is dat er eigenlijk niet zo veel aan de hand is en dat er al in deel-onderdelen is vastgesteld waar de tekortkomingen zijn en dat het college en de gedeputeerde in feite geen verwijt treft. Dat klopt niet.

De heer MEIJER (SP): Mijnheer de Voorzitter! Het gaat om verantwoording. Die verantwoording vindt hier plaats in allerlei deelprogramma's. De heer Buiting erkent dat dat goed is gebeurd, maar hij zegt dat het integrale beeld zou moeten worden hersteld, dus een integrale verantwoording.

De heer VAN LUNTEREN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Wat betreft de andere overheidslagen en de andere provincies: vorig jaar heeft RTL4 al eens een algemeen beeld laten zien van dat beleid, waarbij extra geïnvesteerd is. Dat neemt niet weg dat wij verantwoordelijk zijn voor wat er hier gebeurt. Als wij ons beperken tot de vraag hoe dat hier zit, dan blijft ook de vraag: moet je van tevoren een zak met geld beschikbaar stellen en dan plannen bedenken?

Voorts is mij 'geen centrale regie' verweten. Daarin kan ik een eind meegaan. Dat hadden wij centraler en integraler kunnen en moeten doen. Dat was ook in het kader van de controlerende taak van de Staten als geheel beter geweest. Ik constateer dat de Randstedelijke Rekenkamer ons allemaal helpt ons werk beter te doen. Ik constateer ook dat wij eerder tegen elkaar en met elkaar hadden kunnen zeggen: "College, u rapporteert ons wel op die verschillende terreinen, maar doet u dat eens in één geheel, want dat maakt het werk een stuk eenvoudiger." Ik wil in elk geval van het beeld af alsof er niet gerapporteerd zou zijn. Dat is namelijk niet waar. Er is wel gerapporteerd, alleen niet integraal. Ik zeg toe dat bij projecten van deze omvang dat voortaan gewoon gedaan wordt. Wij hebben nu met elkaar al vastgelegd dat wij dat bij concernprojecten integraal neerleggen. Dat is de reden dat deze coalitie met elkaar heeft afgesproken dat er niet op voorhand een grote zak met geld wordt neergezet, maar dat er eerst een project moet zijn en als dat project er is, wordt er geld gevraagd aan de Staten. Als dat project verder loopt, kan dat gemonitord worden. Als je op die manier kijkt naar de aanbevelingen in het rapport van de Randstedelijke Rekenkamer, dan kun je er inderdaad veel lessen uit leren. Er wordt echter zo scherp ingegaan op de vraag waar de verantwoording ligt. Dan vind ik het de taak van het college om aan te geven dat die informatie gewoon is verschaft. Dat heeft het college continu gedaan. Ik zeg toe dat als wij in het vervolg weer met elkaar besluiten zo'n project te doen, dat wij dat integraal in één overzicht moeten neerzetten, zodat de Staten in staat zijn dat goed te kunnen blijven monitoren.

De heer MEIJER (SP): Mijnheer de Voorzitter! Eén vraag aan de gedeputeerde. Was hij voor de

verkiezingscampagne op de hoogte van de achterstandsituatie met betrekking tot de Versnellingsagenda, ja of nee?

De heer VAN LUNTEREN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Hoe bedoelt de heer Meijer dat?

De heer MEIJER (SP): Mijnheer de Voorzitter! Totaal. Integraal.

De heer VAN LUNTEREN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Wat ik zojuist vertelde en waar de heer De Kruijf zo netjes de vinger bij legt, is dat het integraler had moeten.

De heer MEIJER (SP): Mijnheer de Voorzitter! Ik vraag om een compleet antwoord.

De VOORZITTER: Wij houden ermee op. Wij hebben een uur de tijd voor het debat over dit onderwerp. Dat is inmiddels verstreken. U hebt eventueel een tweede termijn. Wij gaan weer over naar de beantwoording door de gedeputeerde en dan ronden wij de eerste termijn af.

De heer VAN LUNTEREN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ik wil nog een poging doen om dat verhaal hier neer te zetten. De heer De Kruijf gaf het probleem van de integraliteit aan. Dat zou dat een terecht punt zijn. Ik kan perfect voor mijn eigen portefeuille aangeven waar ik op dat moment stond. Dat klopt ook, want dat heb ik allemaal middels statenvoorstellen aan de Staten voorgelegd. Daarvan had dus ook de heer Meijer op de hoogte kunnen zijn. Integraal was het echter niet op die manier bekend. Dus als de heer Meijer mij vraagt hoe het er over die hele agenda voor stond, dan was dat in z'n totaliteit niet bekend. De Staten hebben een statenvoorstel aangenomen over wegwerkzaamheden. De Staten hebben in februari, dus nog geen maand voor de verkiezingen, met betrekking tot Energiek Utrecht de resterende middelen naar Groot Mijdrecht gestuurd. Ook daarmee hebben de Staten ingestemd. Dus alle informatie die ik had, hadden de Staten ook. In zoverre is er geen sprake van dat de Staten op achterstand stonden met hun informatie. Waar het punt echter op vastzit en dat is ook het advies van de Randstedelijke Rekenkamer, is dat het integraal

wou moeten. Op het moment dat je dat integraal neerzet, kun je makkelijker meten.

Dus het antwoord op de vraag wanneer ik op de hoogte was, is: op de verschillende onderdelen waren wij met elkaar samen op de hoogte, Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten.

Dan het punt over het niet-bijsturen. Het klinkt wat vervelend, maar het is niet bedoeld om hier alles maar weg te werpen, want als het gaat om niet-bijsturen, dan is er bijvoorbeeld de regeling Meer met Minder. Geconstateerd werd dat een project als Energiek Utrecht niet helemaal liep op de manier zoals wij die met elkaar hadden ingezet. Mijn toenmalige collega De Jong heeft op dat moment met zijn dienst besloten dat anders in te richten. Dus op delen is de informatie wel en op delen is die informatie niet goed verstrekt. Kijk je naar projecten die zijn overgenomen door de samenleving, dan zie je bijvoorbeeld dat de universiteit met de Kamer van Koophandel aan de gang is gegaan om aan een van de projecten, die wij hier met elkaar hadden gedefinieerd, zelf invulling te geven. Dat had misschien op die manier ingestoken kunnen worden, maar overal waar de Staten hun budgetrecht en dergelijke hadden, hebben wij hun in staat gesteld een wijziging aan te geven. Ik denk dat wij heel goed tegemoet kunnen komen aan het onder beslispunt 1 gestelde. Wij kunnen voor de Staten een map samenstellen, zodat zij precies de besluitvorming kunnen volgen, zoals die heeft plaatsgevonden.

De heer VAN WIKSELAAR (SGP): Mijnheer de Voorzitter! Is het college in staat bij de stand van zaken ook een risico- en kansanalyse mee te leveren voor projecten die lopen? Dus zijn de projecten haalbaar of zijn ze niet haalbaar? Welk beeld kan het college daarbij geven?

De heer VAN LUNTEREN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Het probleem is dat dit allemaal onderdelen zijn van het coalitieprogramma. Dat is een lastig punt, maar de Staten hebben daarover al een besluit genomen. De Staten hebben namelijk besloten dat alle middelen die niet uitgegeven zijn aan het eind van dit jaar, terugvloeien naar de algemene middelen. Dat is een besluit dat de vorige Staten hebben genomen. Dat besluit is niet herroepen. Dus als aan het eind van

dit jaar de middelen niet zijn uitgegeven, dan vallen die allemaal terug in de algemene middelen. In het coalitieakkoord kan men teruglezen wat de coalitie voornemens is daarmee eventueel te gaan doen.

De heer VAN WIKSELAAR (SGP): Mijnheer de Voorzitter! Voor de helderheid: de vraag is of het college in september een beeld kan geven van de huidige stand van zaken. Het gevolg daarvan is dat wij moeten kiezen: willen wij dat projecten moeten doorgaan of niet? Dat zal niet een verhaal zijn tot 31 december 2011. Een aantal projecten loopt nog verder door. Anders is de vraag of wij nog willen doorgaan natuurlijk helemaal niet meer relevant. Dan kunnen wij beter direct met de discussie stoppen.

De heer VAN LUNTEREN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Dat probleem probeer ik duidelijk te maken. Gaandeweg, dus na het besluit van de Versnellingsagenda, hebben de Staten besluiten genomen hoe zij 'los' hiermee wensen om te gaan. Wat ik kan doen voor de Staten – al zitten daaraan heel andere jaarschijven vast – is dat inzichtelijk te maken. Dan moeten de Staten besluiten of zij hun besluiten wensen te herroepen. In die situatie zitten wij dan. Al deze dingen zijn mij door die kleine internetstudie geworden, want ik had voor mij zelf heel veel twijfel gekregen, zeker nadat er zulke grote woorden waren gesproken, of alles wel goed was gegaan of dat het een beleving was die ik had. Nogmaals, dat neemt niet weg dat je dat in z'n totaliteit beter in een keer had kunnen afhechten en alles in een keer had kunnen aanbieden. Dat is echter niet de weg die wij hebben gekozen. Wij hebben het op deze manier gedaan en dat betekent dat de Staten hun besluiten zullen moeten herroepen. Dat kan ik de Staten voorleggen, maar op sommige punten zitten daaraan heel andere bestedingen vast. Daartoe hebben de Staten wel degelijk besloten. Dat is misschien niet helemaal inherent aan het feit dat wij met elkaar hebben gezegd dat wij dat geld zo snel mogelijk wilden wegzetten, maar wij hebben gaandeweg geconstateerd dat een aantal projecten niet op die manier verliep en de Staten gevraagd daaraan een andere jaarschijf aan te koppelen. Op die momenten hebben de Staten daar ja tegen gezegd.

Wat betreft het punt van de € 72.000.000 of de € 39.000.000 is het gewoon heel helder. Een van de projecten is de Knelpuntenpot. Dat is alleen een reservering op de begroting van de provincie van € 20.000.000, met een garantie van € 2.000.000. Daarover is vorig jaar aan de Staten gerapporteerd dat die € 2.000.000 per 1 juli in zicht is, althans dat wij niet meer kunnen uitlenen. Dat betekent wel dat er een beroep wordt gedaan voor € 20.000.000 op de provincie, maar dat geld verlaat de provincie niet. Dat staat gewoon op onze bankrekening. Wij staan slechts garant voor die € 20.000.000. Dat was het besluit. De Staten hebben hier nadien gezegd dat zij geen bank willen spelen. Ik heb dat hier namelijk toen zelf als Statenlid ingebracht. Wij wilden namelijk geen bankier zijn; dat wilden wij aan de markt overlaten. Er werd toen nog gelachen over het feit dat je vertrouwen in de markt moest hebben. En dan heb je het over bankiers. Dat was natuurlijk een beetje wonderlijk. Wij hebben daarover echter wel degelijk hier in de Staten een besluit genomen.

Wat betreft het cofinancieringsfonds dat is uitgegeven, is gezegd dat als Europa niet over de brug komt met middelen, dat wij zullen voorfinancieren. Dat hebben wij afgesproken. Dat is gelukkig maar in een geval aan de orde geweest, de Dutch Game Garden. Daar zijn de Staten, althans een groot deel, bij aanwezig geweest om te kunnen constateren wat voor ongelooflijk succes dat is geweest en hoe goed het is dat het een jaar heeft moeten wachten. Men heeft door kunnen gaan dankzij de provincie. Al die andere middelen van Europa zijn op tijd over de brug gekomen. Dan kan men hier wel zeggen dat die € 18.000.000 niet is uitgegeven, maar als het niet hoeft, dan hoeft het niet. Stel dat de Staten hier de opdracht geven: "Ga vooral dat geld verkwisten, want uw enige doel is te zorgen dat al het geld het pand hier verlaat." Nu, in dat opzicht zijn wij niet geslaagd. Ik denk dat wij een heel andere discussie hadden gehad als ik dat wel had gedaan. Al met al denk ik dat het goed is dat wij deze rapportage hebben gehad, omdat wij hebben kunnen vaststellen dat wij in onze informatievoorziening nog zeker slagen te maken hebben om die te verbeteren. Ik denk dat als je projecten als deze hebt, dat het een goede aanbeveling is om daarop voortaan een centrale regie te zetten, omdat daar-

mee de integrale verantwoording beter is vorm te geven.

De heer DE VRIES (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Er staat nog een vraag open van de heer Dercksen over de regeling Meer met Minder, met name het verhaal van de totale uitvoeringskosten die daarmee gemoeid zijn. Het klopt dat ik de vorige keer heb gezegd dat het om € 100.000 gaat in de tweede fase toen wij het proces zijn ingegaan om aan te sluiten bij de landelijke regeling. Als ik kijk naar de totale regeling, dus vanaf het begin, en als ik daarbij de landelijke regeling meeneem, dan heb je twee getallen te onderscheiden: enerzijds € 500.000 'out of the pocket kosten' voor de stichting Meer met Minder voor de externe partijen die bij het proces betrokken zijn. Dat geldt voor beide regelingen samen. Als je daarbij onze eigen proceskosten rekent, dus ambtelijke inzet in dit huis en dergelijke, dan komt er nog € 300.000 bij. Dan kom je voor beide regelingen in totaal voor de totale looptijd op € 800.000. Dat zijn de totale kosten die gemoeid zijn geweest met de uitvoering van beide regelingen in de afgelopen jaren.

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb hier de notulen voor mij. In 2010 is € 7.000.000 en 2011 is € 5.200.000 uitgegeven aan subsidies. Daarover zegt de gedeputeerde dat de uitvoeringskosten € 100.000 waren. Een paar regels daarvoor staat dat het € 400.000 was voor Energiek Utrecht. Dat is samen € 500.000. Nu zegt de gedeputeerde dat het € 800.000 is.

De heer DE VRIES (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Wij gaan even de rekensom nalopen. € 400.000 voor de eerste periode, de eerste regeling. € 100.000 voor de tweede periode. Dat is samen € 500.000, out of the pocket kosten voor de externen.

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Out of the pocket? Ik heb het over uitvoeringskosten.

De heer DE VRIES (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Het maakt niet uit hoe de heer Dercksen het noemt: € 500.000 voor de externen. Dan

komt er € 300.000 bij voor uitvoeringskosten voor de internen. Bij elkaar is dat € 800.000.

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Dit is een mooi hocus-pocusverhaal. De Rekenkamer noemt uitvoeringskosten van € 800.000 voor beide regelingen.

De heer DE VRIES (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Dat klopt.

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de Voorzitter! De gedeputeerde zegt, en hier staat het: het is € 500.000.

De heer DE VRIES (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ik zeg € 500.000 uitvoeringskosten voor externen. € 300.000 uitvoeringskosten voor internen. Bij elkaar is dat € 800.000 voor beide regelingen in de afgelopen jaren.

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Waarom heeft de gedeputeerde dat de vorige keer niet gezegd?

De heer DE VRIES (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Toen had ik deze informatie nog niet voorhanden. Toen ben ik uitgegaan van € 100.000 die nog in de lopende regeling aan de orde was voor de uitvoering van het tweede deel van deze regelingen.

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de Voorzitter! De gedeputeerde heeft nadrukkelijk aangegeven dat het ook voor 2011 was, dus ook voor de laatste fase van het project.

De heer DE VRIES (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Dat klopt. Die € 100.000 is voor de laatste fase van dit project, dat wij nu een of twee maanden geleden hebben stopgezet. Dat klopt.

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de Voorzitter! De Rekenkamer zegt dat het € 300.000 is.

De heer DE VRIES (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb hier staan dat wij € 400.000 hebben voor de eerste fase en € 100.000 voor de tweede fase.

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de Voorzitter! De Rekenkamer komt dan op € 800.000.

De heer DE VRIES (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ik ga af op de cijfers die ik heb gekregen. Meer kan ik er niet van bakken.

De VOORZITTER: Is er behoefte aan een tweede termijn?

De heer DE KRUIJF (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Als je dit zo aanhoort, vooral de woorden van de heer Van Lunteren, dan is duidelijk dat het op veel plekken – andere provincies, bedoelt de gedeputeerde – niet goed gegaan is. Op een aantal onderdelen is het gewoon wel goed gegaan, dus dat valt weer mee. "Het kan integraler", zegt de gedeputeerde gelukkig met ons, en wij hadden met elkaar wat alerter moeten zijn. Als je het betoog van de gedeputeerde afzet tegen de resultaten die de Rekenkamer toont, dan ontstaat er toch enige bevreemding bij mij. Ik moest even terugdenken aan een opmerking die mevrouw Doornenbal de vorige statenvergadering maakte, waarbij zij mij verweet dat wij ons oppositioneel gedroegen. Het tegenovergestelde is, meen ik, pluchegericht denken. Ik heb nu echter heel sterk het gevoel, als je de resultaten van de Rekenkamer vergelijkt met wat hier gezegd is, dat hier heel sterk sprake is van pluchegericht denken. Ik betreur dat, want dat soort denken zet het echte denken een beetje op slot. Ik wil dan ook vragen dit soort denken niet te blijven doen in de toekomst.

De heer MEIJER (SP): Mijnheer de Voorzitter! De som der delen is meer dan elk deel afzonderlijk. Dat is hier overduidelijk. Het wordt pas schokkend als je het geheel overziet. € 77.000.000 versus € 15.000.000. De gedeputeerde komt hier met een uiteenzetting die hem niet misstaan had voor de verkiezingscampagne. Ofwel, hij had dat overzicht op dat moment niet. Dan is dat een probleem. Ofwel, hij had dat overzicht op dat moment wel. Dan heeft hij de Utrechtse gemeenschap tekort gedaan door daarover niet op deze manier duidelijkheid te verschaffen en te vertellen hoe de feitelijke stand van zaken is. Ik constateer dat de gedeputeerde nog steeds moeite heeft met het in feite afleggen van die verantwoordelijkheid dienaangaande. Ik wil volstaan met de opmerking dat wij kennis

genomen hebben van hetgeen hij uiteindelijk ter verdediging heeft aangevoerd en dat wij ons zullen bezinnen op datgene wat wij ermee zullen doen.

De VOORZITTER: Ik sluit de beraadslagingen over dit agendapunt.

Statenvoorstel kaderbrief Jeugdzorg.

Mevrouw ALSEM (VVD): Mijnheer de Voorzitter! De kaderbrief Jeugdzorg komt op een moment dat er veel in beweging is in de jeugdzorg. Het transitieproces zal dit jaar worden ingezet en is bepalend voor het beleid van de komende vier jaar. Het Rijk bepaalt de kaders voor dit transitieproces en die komen na de zomer. Vervolgens is de focus gericht op de gemeenten; zij gaan de jeugdzorg overnemen en inbedden in het lokale jeugdbeleid als een verdieping en een verbreding van de wettelijke taak die zij al hebben in het kader van de Wmo (Wet maatschappelijke ondersteuning), de opvoedingsondersteuning. Daarvoor zullen de gemeenten, ook van ons, het vertrouwen en de ruimte moeten krijgen. Uiteraard zullen wij de gemeenten daarbij ondersteunen als dat nodig is. Wat is onze rol dan er tussenin? Wat wij gaan doen is wachten op de kaders van het Rijk en intussen de stand opmaken van waar wij nu staan met de jeugdzorg. Het signaal is dat wij klaar zijn voor dit proces. Dat is precies wat de kaderbrief doet. Die benadering heeft de steun van de VVD.

Wij wachten op de kaders van het Rijk, maar dat betekent niet dat wij niks kunnen doen. Wij gaan gewoon en goed door met wat onze taak is, namelijk de uitvoering van de jeugdzorg, met aandacht voor de problemen, met name bij Bureau Jeugdzorg, en met blijvende inzet om de wachtlijsten te voorkomen. Snelle en effectieve hulp aan kinderen: daar gaat het nog steeds om. Daarvoor is nodig, en daar werken wij al jaren aan: meer aandacht voor preventie, meer hulp thuis aan kind en ouders en een omslag van residentiële zorg, dus opname, naar ambulante hulp en lichtere vormen van zorg. Dit is ook de kern van het transitieproces. Door de jeugdzorg onderdeel te maken van gemeentelijk beleid en tevens financieringsstromen te koppelen, zullen wij veel wachtlijsten, bureaucratie en versnippering voorkomen, kinderen beter en eerder helpen, kinderopvoedingsituatie

in hun eigen buurt, in hun eigen gezin en sociaal netwerk.

Er is voldoende ruimte, gewoon binnen onze eigen taak, om aan dit proces te werken, ook nu de kaders van het Rijk er nog niet zijn. Samenwerken met gemeenten doen wij al. Bureau Jeugdzorg en de jeugdzorgaanbieders zitten nu al in de omslag die zij moeten maken. In dat proces zijn nog wel een paar slagen te maken, ook zonder de kaders van het Rijk. Dus, het wachten op de kaders van het Rijk mag en zal die inzet niet gaan verminderen.

Terecht betreft het college van GS het traject UJC (Utrechtse Jeugd Centraal) en de bevindingen van de auditcommissie bij de kaderbrief. Immers, juist UJC beoogt precies datgene wat het transitieproces beoogt: hulp dichterbij huis. Het transitieproces zorgt uiteindelijk voor de benodigde beleidsmatige en wettelijke inbedding in het lokaal beleid. Dan is het beleid dat wij met z'n allen willen pas echt goed verankerd.

Wij hebben wel geleerd van UJC over wat wel en niet goed ging. De fractie steunt het college van GS, dat wij daaruit consequenties trekken, namelijk: concrete resultaten zullen worden meegenomen in het transitieproces.

De fractie steunt de lijn van de kaderbrief. Ook de financiële kaders zijn solide. De beleidsvoorstellen worden allemaal ingepast in en gefinancierd uit bestaande middelen. Kortom, een stevige lijn in roerige tijden. Daar kunnen wij mee verder.

Mevrouw VAN VIEGEN (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! "Met in achtning van bovenstaande vindt de commissie het statenvoorstel rijp voor behandeling in de statenvergadering", zo lees ik onderaan het advies van de commissie WMC. Een standaardzin, maar deze zet mij toch aan het denken, want wat stelt de gedeputeerde vandaag eigenlijk precies aan ons voor? Wij wachten op de kaders van het Rijk voor de transitie. Als Staten wachten wij verder op de uitwerking van het coalitieakkoord. Nu kan ik nog best even wachten en heb er alle begrip voor dat de coalitie nog niet al zijn plannen in detail kan presenteren en dat de kaders van het Rijk nog niet vaststaan, maar juist gezien het feit dat ik de afgelopen weken bij verschillende partijen een gedeelde visie en een gedeelde zorg

heb mogen proeven, wekt deze afwachtende houding toch mijn verbazing. Ik zou graag wat meer ambitie zien. Ambitie spreekt uit de doelen die je stelt en het spreekt ook uit de voortvarendheid waarmee je met die doelen aan de slag gaat. Het schort wat mij betreft aan beide. Laten wij beginnen met het eerste: welk doel hebben wij voor ogen? Kijkend naar de kaderbrief, springt de missie al snel in het oog: "Kinderen zo goed mogelijk thuis laten opgroeien." Hoewel ik dit idee niet wil betwisten, mag er van de missie wel wat meer ambitie uitgaan. In een missie geven wij aan wat wij nastreven. Wat ons betreft is een term als 'zo goed mogelijk' hier dan ook niet op z'n plaats. Wij zullen een amendement indienen, waarin wij voorstellen de missie die ik net voorlas te wijzigen en deze te vervangen door de volgende tekst: "Alle Utrechtse kinderen groeien goed en veilig op en het liefst thuis of in hun directe netwerk."

Dan het 'hoe'. Ik constateer dat het belang gedeeld wordt dat kinderen snel de juiste hulp krijgen. Toch lees ik in de statenbrief dat Gedeputeerde Staten nog geen definitief besluiten hebben genomen over de jaarlijkse € 1.300.000 te continueren bijdrage voor de bestrijding van de wachtlijsten tot 2015. Om de ambitie waar te maken – elk kind snel de juiste hulp – achten wij het cruciaal dat het geld er komt en wij vragen ons dan ook af of de gedeputeerde deze mening deelt. Wij horen graag wanneer Gedeputeerde Staten hierover een definitief besluit nemen.

Hoewel de gedeputeerde op verschillende plekken verwijst naar het belang en de complexiteit van de overdracht naar de gemeenten, constateer ik dat er in werkelijkheid nog geen stappen in die richting gezet worden en dat het 'niet op de kaders van het Rijk vooruitlopen' in de uitvoering de boventoon voert. Wij maken ons als PvdA zorgen over die overdracht. Gemeenten moeten straks de taken en de verantwoordelijkheden van de provincie overnemen, waarbij zij ook nog eens gekort zullen worden op de financiële middelen. Dat is iets wat de gedeputeerde niet is aan te rekenen. Het betreft hier immers een rijksbesluit. Echter, wij zijn wel van mening dat de provincie alles in het werk moet stellen om ervoor te zorgen dat de kinderen niet de dupe worden van die transitie en de kortingen. Onze reikwijdte is daarin beperkt en

om volledig los van het Rijk zelf experimenten op te starten, zou daarbij inderdaad te veel van het goede zijn. Wij kunnen echter niet langer lijdzaam toezien op wat er op ons, en met name op wat er op de gemeenten afkomt, want wij weten voor een deel al lang wat ons te wachten staat.

Wat de fractie van de PvdA betreft, gaan wij vanaf morgen met de gemeenten om de tafel om samen vorm te geven aan een warme overdracht. Ik noem daarbij de Centra voor Jeugd en Gezin nog even apart. Tijdens de commissievergadering gaf de gedeputeerde aan dat zij ervan uitgaat dat er in elke gemeente zo'n CJG bestaat aan het eind van dit jaar. Dat is nu nog lang niet het geval. Ik hoop dat er gegronde redenen zijn om aan te nemen dat dat aan het eind jaar wel het geval is. Ik hoor dat graag. Anders weet de gedeputeerde in elk geval waar zij moet beginnen met die warme overdracht.

Amendement A1 (PvdA): missie jeugdzorg

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 27 juni 2011 ter behandeling van het statenvoorstel 2011WMC02, inzake Kaderbrief jeugdzorg;

besluiten:

in het voorstel de missie op pagina 3, bijlage 4, "Kinderen zo goed mogelijk thuis te laten opgroeien", te vervangen door: "Alle Utrechtse kinderen groeien goed en veilig op en het liefst thuis of in hun directe netwerk".

De VOORZITTER: Het amendement is voldoende ondertekend en maakt deel uit van de beraadslagingen. Het amendement kan worden vermenigvuldigd en rondgedeeld.

Mevrouw ALSEM (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb een vraag aan mevrouw Van Viegen. Op zich ben ik het niet oneens met de zorgen en de ambities die zij uitspreekt, maar het zijn eigenlijk dingen waar wij nu al mee bezig zijn. Mijn vraag is daarom of zij niet gewoon met mij van mening is dat wij dat kunnen doen binnen de bestaande kaders. Of zegt zij dat het de bestaande kaders te boven gaat en dat wij daarop extra moeten inzetten? Dan zou mijn vraag zijn: hoe ziet zij geheel nieuwe projecten ontstaan en waaruit moet dat betaald worden? De basisvraag is dus eigenlijk of

zij kan aangeven waarom dat niet binnen de bestaande kaders kan.

Mevrouw VAN VIEGEN (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Ik lees dat de verschillende gemeenten het initiatief nemen om met elkaar om de tafel te gaan, waarbij de provincie zal aansluiten. Dat is het tonen van een stuk ambitie. Laten wij daarin het voortouw nemen. Wat mij van de afgelopen weken is bijgebleven is die zorg die gedeeld wordt door verschillende partijen.

Mevrouw ALSEM (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Wij zitten op dit moment al om de tafel met verschillende gemeenten. Ik ben het met mevrouw Van Viegen eens dat wij dat gewoon moeten gaan doen en moeten blijven doen.

Mevrouw VERSTEEG (D66): Mijnheer de Voorzitter! "Warme overdracht" heb ik tijdens de commissievergadering ook gehoord van een collega van mevrouw Van Viegen. Ik heb daarover een vraag, want ik heb het gevoel dat de fractie van de PvdA suggereert dat als wij niet even wachten tot het Rijk de kaders stelt, er niet meer sprake is van een warme overdracht en dat wij daarom nu moeten beginnen. Ervan uitgaande dat het Rijk in elk geval in de loop van het halfjaar komt met die kaders, hebben wij nog een aantal jaren – die transitie duurt een aantal jaren – om met elkaar die transitie te bewerkstelligen. Waarom kan dat niet ook een warme overdracht zijn? Of noemt mevrouw Van Viegen dat al een koude overdracht?

Mevrouw VAN VIEGEN (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Ik zou dat niet direct een koude overdracht willen noemen. Het gaat mij erom dat wij het niet alleen als onze verantwoordelijkheid zien om onze wettelijke taken tot 2016 goed uit te voeren, maar dat wij het echt als een primaire verantwoordelijkheid zien om die overdracht naar de gemeenten te doen en daarin het initiatief te nemen en niet de gemeenten te laten 'zwemmen'. Ik wil niet beweren dat het nu het geval is en dat wij niets doen, maar dat is waar wij voor staan.

Mevrouw VERSTEEG (D66): Mijnheer de Voorzitter! Ik zal in mijn bijdrage erop terugkomen waarom wij er anders over denken.

Mevrouw MAASDAM (CDA): Mijnheer de Voorzitter! In de missie Jeugdzorg van de provincie Utrecht, zoals verwoord in de kaderbrief voor 2012, staat dat wij ons allemaal realiseren dat jeugdzorg draait om kinderen die weliswaar in een kwetsbare positie verkeren, maar die ook nog volop kansen hebben. Die kansen willen en moeten wij zoveel mogelijk benutten.

Focus op kansen die kinderen nog hebben, betekent dat het systeem van de jeugdzorg zo moet worden ingericht dat vroeg gesignaleerd wordt wanneer ondersteuning of zorg nodig is. Het betekent ook dat wij uitgaan van de eigen kracht van het kind en dus oplossingen zoeken die het natuurlijke netwerk van het kind versterken. Eigenkrachtconferenties zijn hiervan een goed bewezen, effectief voorbeeld. In Australië heeft het werken met dergelijke conferenties geleid tot minder intramurale opnames en ervoor gezorgd dat kinderen veel vaker in hun eigen omgeving door de mensen in hun directe nabijheid zijn geholpen.

Focus op de kansen die kinderen nog hebben, betekent dus ook dat wij inzetten op zoveel mogelijk 'evidence-based' of 'practice-based' interventies. Dergelijke aanpakken zorgen er immers voor dat kinderen echt worden geholpen, zodat zij ook, indien mogelijk, weer uitstromen.

Focus op de kansen die kinderen nog hebben, betekent ook dat voorkomen beter is dan genezen en dat wij ons moeten richten op preventie, dus het voorkomen van de zorgvraag, en, waar mogelijk, het inzetten van licht zorgaanbod. Hierin vervullen de CJG's een belangrijke rol. Eind 2011 zijn er naar verwachting in alle Utrechtse gemeenten CJG's. Dat is een belangrijke mijlpaal.

Focus op de kansen die kinderen nog hebben, betekent ook dat verschillende partijen die betrokken zijn bij de zorg voor het kind, samenwerken in het belang van het kind. Dan gaat het niet alleen om samenwerken binnen het terrein van de jeugdzorg, maar ook om de relatie tussen onderwijs en jeugdzorg en een goede nazorg.

Kortom, wij dienen als provincie te sturen op jeugdzorg die effectief en efficiënt functioneert en waar de zorg- en ondersteuningsvraag van het kind centraal staat.

De ontwikkeling rondom bekostiging van jeugdzorgaanbieders op basis van een systeem met de formule $p * q + e$, dus op basis van kostprijs, aantal

cliënten en effectiviteit van geleverde zorg in plaats van bekostiging op basis van bezette capaciteit, geeft de provincie kansen om de juiste prikkels te introduceren: prikkels, gericht op efficiency en gepast gebruik van de juiste zorg, prikkels ook om te komen tot meer flexibiliteit in het aanbod. Dit is onder meer nodig om de wisselende vraag te kunnen opvangen en wachtlijsten in de geïndiceerde jeugdzorg te voorkomen. Echter, zoals iedereen die hier aanwezig is weet, moeten in 2016 alle onderdelen van de jeugdzorg gedecentraliseerd zijn naar de gemeenten. Op dit moment is nog niet helder hoe de transitie gaat verlopen. Helderheid hierover wordt pas in het najaar verwacht. Duidelijk is al wel dat een zorgvuldige transitie veel zal vragen van alle daarbij betrokken spelers; niet in de laatste plaats omdat de continuïteit van de zorg ook in de jaren van de transitie gegarandeerd moet zijn. Hierbij past een inzet van de provincie op een meer integrale, effectieve en toekomstbestendige jeugdzorg in samenwerking met de gemeenten. Inzetten dus op de kansen voor de kinderen. Dat betekent dat het een goede zaak is dat in de kaderbrief wordt ingezet op wettelijke taken – dat garandeert immers continuïteit van zorg – en op borging van bestaande kennis en expertise en dat er een impuls wordt gegeven aan activiteiten die tot verbetering leiden die stelsel-onafhankelijk zijn.

Mevrouw VERSTEEG (D66): Mijnheer de Voorzitter! De grootsheid van het plan, de ambitieusheid en de vele dwarsverbanden roepen de vraag op of het allemaal wel gaat lukken. Ofwel: is het glas half vol of is het glas half leeg? De fractie van D66 denkt dat het glas half vol is. Met onder meer deze woorden heeft D66 op 19 mei 2008 bij het vaststellen van het plan UJC aangegeven dat zij zou instemmen met het plan. Frappant is de gelijkenis met de Versnellingsagenda; ambitieus, vol goede bedoelingen, in het belang van de inwoners – in het geval van UJC: kinderen en ouders – van deze provincie. Ook bij UJC zijn wij er als provincie maar beperkt in geslaagd projecten tot uitvoering te brengen. Ook hier geldt dat de ambitie te prijzen is geweest, maar dat de provincie, zowel Gedeputeerde Staten als Provinciale Staten, door hiermee destijds unaniem in te stemmen, zich hier heeft overschat. Laten wij ook hier vooral van leren. Terecht dat het programma

UJC wordt herijkt en dat dit in het najaar door Gedeputeerde Staten met Provinciale Staten wordt besproken.

Het uitblijven van een rijkskader voor de transitie jeugdzorg naar de gemeenten baart zorgen. D66 is van mening dat het geen zin heeft nu zelf stappen te ondernemen voor overdracht of gemeenten hiervoor ruimte te geven voordat het Rijk met een kader voor de transitie komt. Anders loop je namelijk het risico allerlei stappen terug te moeten draaien of ben je mogelijk verder van huis dan met nog even af te wachten. Dat neemt niet weg dat druk uitoefenen op het Rijk zelf en in IPO- en VNG-verband meer dan wenselijk is. Wat ondertussen natuurlijk wel kan, is dat provincies en gemeenten in het kader van het zogenoemde afsprakenkader op de eerste plaats doorgaan met de focus op preventie en licht zorgaanbod, waarmee tegelijkertijd een nazorgaanbod wordt gecreëerd. Dat behoeft nog veel aandacht en verbetering. Laten wij ons daarop nu vooral richten. Wat D66 betreft is daar namelijk nog volop werk aan de winkel. Als dat niet op orde is, zal toestroom naar de veel duurder jeugdzorg ook niet afnemen. De geplande efficiencykorting kan naar de mening van D66 alleen opgevangen worden als daarop maximaal wordt ingezet.

Op de tweede plaats is een kwalitatieve verbetering van de CJG's ook hard nodig. De CJG's mogen er dan kwantitatief staan eind 2011, maar ook hier valt echt nog een enorme verbetering te maken. Laten wij ons daarop nu richten.

Op de derde plaats: zorgen voor een goed functionerend signalerend lokaal netwerk. Ook daarop kan nog maximaal worden ingezet om gemeenten zich zo optimaal te laten voorbereiden op de transitie, zonder zelf met de transitie aan de slag te gaan. Dat wordt ook bedoeld met het coalitieakkoord, dat zegt: "Wij gaan ons inzetten zolang wij verantwoordelijk zijn voor de jeugdzorg, voor een meer integrale, effectieve, toekomstbestendige jeugdzorg zonder vooruit te lopen op de rijksplannen."

Tijdens een werkbezoek, begin deze maand, heeft D66 gezegd dat de transitie pas is geslaagd als wij met z'n allen een betere jeugdzorg weten neer te zetten. Laat niet het doel zijn: hoe krijgen gemeenten zo snel mogelijk de jeugdzorg? Dat zou ook

niet het doel van die gemeenten zelf mogen zijn. De vraag moet zijn: hoe krijgen wij met z'n allen een betere jeugdzorg, want daar is het de transitie uiteindelijk om te doen. Dus laat die verandering geen machtsverhaal worden. Hoe zetten wij het Utrechtse kind werkelijk centraal? Daarover moet het, wat D66 betreft, gaan.

De heer VAN HAL-SCHEFFER (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Gedeputeerde Staten vragen aan Provinciale Staten de kaderbrief vast te stellen in samenhang met de jaarrapportage Jeugdzorg en UJC voor het op te stellen uitvoeringsprogramma Jeugdzorg 2012. In het statenvoorstel staat verder dat Provinciale Staten in 2008 naar aanleiding van de aanbevelingen van het auditrapport "Sturen in vertrouwen" nadere invulling hebben gegeven aan een volksvertegenwoordigende, kaderstellende en controlerende taak op het terrein van jeugdzorg. Het is de mening van de PVV dat Provinciale Staten geen invulling kunnen geven aan hun eerder genoemde taken op basis van de voorliggende stukken. Wat dat betreft is de titel in 2008 treffend gekozen: Sturen in vertrouwen. Het gaat dan om het laatste, het vertrouwen, want er wordt helemaal niet gestuurd. Ik zal dat hierna onderbouwen en aantonen.

Zoals al door ons is gemeld in de vergadering van de commissie WMC verklaart de stuurgroep in het derde jaar van de periode 2009-2012 dat zij een klankbordgroep is en dus niet stuurt. Dat roept de vraag op wie wanneer tot die wijziging heeft besloten en wie er dan nu wel aan het stuur zit.

Het wordt nog erger. Het beleidskader beslaat de eerdergenoemde periode 2009-2012. In 2011 wordt gezegd dat de aanbieders pas in 2012 klaar zijn voor rapportage volgens de p*q+e systematiek. Er zijn dan ook nog steeds geen effectevaluaties beschikbaar, er wordt niet tussentijds gerapporteerd en er wordt dus ook niet tussentijds bijgestuurd. Toch wordt een efficiencyverbetering van 17% gemeld. Dat zegt helemaal niets, want hoe lager je nulmeting, hoe makkelijker je dit haalt. En waar kom je dan op uit?

De onbestuurbaarheid bleek verder uit het ten enenmale ontbreken van SMART-doelstellingen. Er wordt zelfs in 2011 nog aangekondigd dat in 2012, het laatste jaar dus, nieuwe doelstellingen worden geformuleerd. Dat is net als met de begrotingen

van Gedeputeerde Staten: de laatste kloppen al-
tijd.

Van het budget 2010 voor de uitvoering van UJC is € 6.200.000 niet besteed. Dit bedrag wordt toegevoegd aan het begrote budget 2011, € 3.600.000, dat daarmee explodeert naar € 9.500.000. Waar zetten Gedeputeerde Staten op in voor 2012? In elk geval weer niet op SMART-doelstellingen. Wij kunnen als Provinciale Staten dan ook niet weten waar wij eventueel 'ja' tegen zeggen met betrekking tot het financieel kader 2011. Waarom is bijvoorbeeld € 1.300.000 nodig voor de bestrijding van de wachtlijsten? Waarom geen € 500.000 of € 5.000.000?

Als voorstander van een daadkrachtig bestuur – het gaat tenslotte ergens om in de jeugdzorg – word ik niet gelukkig van de instelling van procescoördinatiegroepen. De documenten zijn overigens doorspekt met dit soort vage gremia, alsook van doelstellingen en plannen in termen van nieuw te maken afspraken et cetera. Dit doet ook het ergste vrezen voor de aanwezige wil en kunde om te sturen, te rapporteren en verantwoording af te leggen.

En, nog steeds is het kind nergens te vinden in de uitgangspunten ten behoeve van het transitieproces, ondanks de toezeggingen van de vorige gedeputeerde, mevrouw Haak, in reactie op onze eerdere opmerkingen daarover.

De conclusie van de PVV is dat van de 'plan, do, check, act cyclus' alleen het onderdeel 'do' soms aanwezig is. Er wordt niet gepland, want er zijn geen doelstellingen, en al helemaal geen meetbare doelstellingen. Er wordt niet gecheckt, want er wordt überhaupt niet gerapporteerd en aan de laatste fase, act, wordt helemaal niet toegekomen. Er is geen bestuur en de deelnemende partijen hebben kennelijk ook geen behoefte aan transparantie en afrekenbaarheid. Er wordt niet gestuurd, met als gevolg dat iedereen straks weer weg kan komen met de tegenvallende resultaten, zowel het bestuur alsook de uitvoering.

Een wellicht nog kwalijker gevolg is dat Provinciale Staten hun volksvertegenwoordigende, kaderstellende en controlerende taken op het terrein van de jeugdzorg helemaal niet kunnen uitvoeren. Wij kunnen geen kaderbrief vaststellen met vage bedoelingen, waarbij het kind niet in beeld is, en met

een onduidelijk financieel kader.

De PVV doet een oproep aan Gedeputeerde Staten om toe te zeggen dat zij nog voor 31 juli 2011 met SMART-doelstellingen komen, zodat zij, de betrokken partijen in het veld en vervolgens Provinciale Staten hun werk kunnen doen. In het vertrouwen dat Gedeputeerde Staten het belang van deze oproep inzien, houden wij onze motie nog even achter de hand.

Mevrouw BOELHOUWER (GL): Mijnheer de Voorzitter! In de commissie is al uitgebreid gesproken over de kaderbrief, audit, UJC en vooral de transitie en de rol die wij daarin als provincie kunnen en willen spelen. De audit levert veel ingrediënten op die naar onze mening de energie kunnen richten. Daarmee bedoel ik dat wij aandacht kunnen geven aan wat kansen biedt voor de toekomst. De toekomst van de jeugdzorg ligt vooral in een succesvolle transitie naar de gemeenten; dichtbij de klant, in de gemeenschap, met professionals aan het roer en in het werk. Het plan van aanpak voor de transitie of de contourennota, zoals deze ook is genoemd, staat nog niet in de steigers. Of toch wel een beetje? Hoe bereidt u zich voor? Gedeputeerde Staten kondigen aan niet vooruit te willen lopen op de kaders van het Rijk, maar willen wel investeren in een soepele overgang. De fractie van GroenLinks roept op pro-actief te zijn; het een hoeft het ander niet uit te sluiten. Helemaal, of juist, omdat professionals ideeën hebben: laten wij hun de ruimte geven. Helemaal, waar sprake is van het slechten van muurtjes, want de crux van het slagen van de transitie zal worden: echt samenwerken, uitgaande van de 'klant centraal' en niet de eigen instelling. Voor een klant, een kind, een gezin of een ouder, maakt het niet uit of de hulp komt van het CJG of uit specialistische hoek. Vraag en aanbod moeten bij elkaar gebracht worden en het geplande onderzoek naar de vraag-/aanbodanalyse is wat ons aanspreekt in de kaderbrief. Mijn vraag is: hoe betreft u de zorgaanbieders daarbij?

Ondertussen horen, zien en lezen wij in het land interessante voorbeelden. Nieuwe initiatieven dienen zich aan. Soms gaat het ook mis, getuige het feit dat enkele CJG's – overigens niet in onze provincie – alweer sluiten. De fractie vindt dat wij hiervan vooral moeten leren en niet moeten schromen gelegenheid te bieden aan steden en instel-

lingen die zich op de transitie willen voorbereiden, zoals Utrecht en Amersfoort. Toekomstgericht aan de slag met succesvolle onderdelen uit het programma UJC, die ten eerste het meest effectief zijn voor het kind en waarbij ten tweede de kans van slagen op inbedding het grootst is.

De fractie van GroenLinks is benieuwd of de gedeputeerde het met haar eens is dat er ruimte moet zijn voor steden en instellingen om toch een soort voortrekkersrol te vervullen. Onze fractie kan zich voorstellen dat hierbij in verschillende tempo's gewerkt kan worden, afhankelijk van de lokale stand van zaken.

Mevrouw VAN DE GEIN (SP): Mijnheer de Voorzitter! De fractie van de SP is blij de kans te krijgen tussentijds de kaders voor de uitvoering van de jeugdzorg te kunnen bijstellen. Wij denken alleen niet dat dit daarvoor het beste moment is. Dit blijkt ook uit de soms vage brij van informatie in deze kaderbrief, waar wij ons doorheen moesten worstelen. Er is namelijk nog veel onduidelijk over 2012. Zo zijn er vanuit het Rijk nog geen kaders gesteld voor de transitie van de jeugdzorg naar de gemeenten. Ook heeft het Rijk nog geen kaders voor het landelijk uitvoeringsprogramma 2012 ter beschikking gesteld. Tot slot is het ons nog niet duidelijk hoe alle aanbevelingen vanuit de audit UJC een plek zullen krijgen in het uitvoeringsprogramma 2012. Met deze vraag in het achterhoofd hebben wij een aantal inhoudelijke vragen en opmerkingen over de voorgestelde kaders voor 2012. Zo zijn wij benieuwd of het bij kader 1, over de flexibilisering van de subsidievoorwaarden, daadwerkelijk alleen gaat om het beter kunnen sturen op effectieve uitstroom. Kunnen wij ervan uitgaan dat dit kader geen manier is om toch minder budget uit te geven aan de jeugdzorg? Wat betreft het sturen op effectieve uitstroom vragen wij ons af of wij erop kunnen rekenen dat er bij alle gevolgde behandelingstrajecten een voor- en nameting wordt gedaan om het effect van de behandeling te meten. Alleen op die manier weet je namelijk zeker dat het om effectieve uitstroom gaat en instellingen niet de kinderen zo snel mogelijk de deur uitwerken om de uitstroomdoelstelling te behalen. Tot slot vragen wij ons af of de flexibilisering van de subsidievoorwaarden daadwerkelijk gaat leiden

tot meer effectieve uitstroom en hoe dit gemeten gaat worden.

Bij kader 2 worden de indicatievrije trajecten geschaard onder de kleinere projecten. Wij vinden dit juist een belangrijk onderwerp en willen het aangescherpt zien, waarbij duidelijk wordt omschreven op welke wijze en op welke termijn wordt gestart met de indicatievrije trajecten.

Wat betreft de transitie van de jeugdzorg willen wij graag helderheid over wat het college precies verstaat onder het wel of niet vooruitlopen op het transitieproces. Kunnen wij kader 3, over de kennisoverdracht naar de gemeenten, uitleggen als een manier om gemeenten per direct en waar nodig nu al voor te bereiden op de transitie van de jeugdzorg? Dit vinden wij namelijk van het grootste belang. Gemeenten willen graag nu al duidelijkheid over wat er op hen af gaat komen. Wij willen dan ook een harde toezegging van de gedeputeerde dat zij alles in het werk zal stellen om het transitieplan zo spoedig mogelijk rond te krijgen. Ook willen wij graag opgenomen zien dat de gelden die naar de gemeenten gaan voor de transitie geormerkt worden, zodat het geld niet aan stenen wordt uitgegeven, maar dat het werkelijk bij de jeugdzorg terecht komt.

Tot slot wordt bij kader 4 vooral ingezet op het ondersteunen van gemeenten om preventiever te werken. Dit om de instroom in de jeugdzorg terug te dringen en de uitstroom uit de jeugdzorg te versnellen. Wij missen in dit kader echter de inzet van nazorg. Nazorg is naar onze mening minstens zo belangrijk om te voorkomen dat de kinderen opnieuw in een jeugdzorgtraject terechtkomen. Ook in de audit van UJC wordt duidelijk aangegeven hoe belangrijk nazorg is. Wij willen dan ook graag van de gedeputeerde weten op welke wijze nazorg een plek krijgt in het uitvoeringsprogramma 2012.

De heer SCHADDELEE (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! De fractie van de ChristenUnie hecht eraan te zeggen dat wij bij de jeugdzorg vooral de jeugd zelf centraal stellen. Voor hen doen wij het allemaal. De jeugd is niet alleen onderdeel van het probleem, maar ook onderdeel van de oplossing. Daarbij is het goed oog te hebben voor de omgeving van jongeren, het gezin en het sociale kader waaruit zij komen. De CJG's

spelen hierop in en dragen bij aan preventie. In de provincie Utrecht zijn er nog meerdere gemeenten zonder een CJG. De fractie van de ChristenUnie heeft hiervoor aandacht gevraagd in de commissie en is blij dat de gedeputeerde kon verzekeren dat er voor het einde van 2011 in alle Utrechtse gemeenten een CJG zal zijn.

Graag vragen wij ook aandacht voor het UJC. Een programma dat bezieling en vernieuwingskracht in zich heeft. Wij hopen dat de essentie van dit programma overeind blijft, ook bij de transitie van de jeugdzorg. De fractie hoopt dat de provincie duidelijke initiatieven neemt en haar rol stevig blijft oppakken. Of wij dat nu een warme of een koude overdracht noemen, laten wij het initiatief houden tot dat de transitie daar is.

Om de transitie van de jeugdzorg te doen slagen is er nog een belangrijk aandachtspunt. Dat wordt ook in de audit genoemd: er worden kritische noten gekraakt over de efficiency. Dat is al langer een punt van zorg. Door het opstellen van omvangrijke en complexe eisenpakketten is de politiek – wij, zoals wij hier zitten – ook niet geheel onschuldig aan dat fenomeen. De ChristenUnie vraagt daarom aandacht voor het zorgen voor meer uniformiteit en meer focus op het kind. Daarmee is de cirkel van mijn verhaal rond: stel de jeugd centraal.

Ik wil nog even kort ingaan op het amendement van de fractie van de PvdA. Op zich zou je zeggen dat het onze sympathie zou kunnen hebben. Ik vraag mij echter af of er een beetje een principiële verschuiving in zit. "Het kind thuis op laten groeien" naar "het liefst thuis": hoe groot is die afstand? Misschien kan daarop een antwoord gegeven worden.

De heer VAN WIKSELAAR (SGP): Mijnheer de Voorzitter! Er is al veel gezegd en er zijn al veel vragen gesteld. Ik heb daaraan nog één vraag toe te voegen.

Ik denk dat wij niet met elkaar van mening kunnen verschillen over de vraag hoe belangrijk dit dossier is, hoe belangrijk het is dat zo goed mogelijk en zo vroegtijdig mogelijke signalering plaatsvindt en dat daaraan de juiste verwijzing wordt gekoppeld. Dat is het punt dat ik nog niet gehoord heb en graag nog wil toevoegen. Bij de verwijzing is dat op dit moment voor ons een van de grootste

zorgpunten. Wij zien op dit moment dat Bureau Jeugdzorg de analyse maakt: wat is er precies aan de hand? Daarna komt er als verwijzing: dit zal de beste methode zijn om de schade te beperken en zo vroeg mogelijk weer de goede kant op te gaan. Ook in de sessie die wij een aantal weken geleden gehad hebben, was dat een de zorgpunten. Hoe zorgen wij nu dat door de instanties die zo meteen de verwijzing moeten regelen, die in feite in het CJG terecht komt, de juiste kwaliteit neergezet wordt? Ik denk dat er druk naar het Rijk nodig is om te zorgen dat dit goed geborgd wordt. Ik hoor graag van de gedeputeerde dat zij bereid is daarin alle energie te stoppen om dat te organiseren.

Mevrouw HOEK (50Plus): Mijnheer de Voorzitter! 50Plus komt tot de conclusie, lezende de jaarrapportage Jeugdzorg, dat de ambitie hoog is, dat er veel is bereikt, maar dat er nog een lange weg is te gaan voordat de jeugdzorg overgeheveld kan worden naar de gemeenten. Wij moeten ons ervoor inzetten en ervoor waken dat het kind niet uiteindelijk het kind van de rekening wordt. Wij maken ons zorgen over de overheveling van de taakstelling naar de gemeenten, over de manier waarop de financieringsstromen zullen worden gebundeld en of er wel de nodig expertise aanwezig zal zijn, vooral bij de kleinere gemeenten. Hoe is de controle hierop?

Het Rijk heeft nog geen transitieplan. Wanneer kunnen wij dat tegemoet zien? Ik heb zojuist vernomen dat het waarschijnlijk ergens in het najaar is.

Wat ontbreekt is het onderwerp preventie. Het is natuurlijk mooi als er een instituut is en als de kinderen die in de knel zitten geholpen worden, maar het is natuurlijk even zo belangrijk dat wij kunnen voorkomen dat de kinderen in de knel komen.

Verder kijken wij uit naar de grote eindconferentie van UJC volgens de gegevens van 2011, waarin wordt gekeken naar de oorspronkelijke doelstellingen en de behaalde resultaten. Wat te doen als de eindstand negatief is? Wij zullen het in elk geval kritisch blijven volgen. Wat wij graag willen weten is of er al een datum bekend is wanneer de eindconferentie plaatsvindt.

De fractie van 50Plus gaat met het benoemen van deze kanttekeningen akkoord met de kaderbrief

Jeugdzorg.

Mevrouw PENNARTS (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ik bespeur bij een aantal fracties instemming met de lijn die gekozen is tussen het punt waar wij nu zijn en het moment dat er kaders zijn voor de transitie. Dank daarvoor. Ik bespeur echter bij velen ook nog kritische vragen over de manier waarop die uitwerking uiteindelijk vormgegeven zal worden. Ook daarvoor dank, want dat geeft ons de gelegenheid om helder te krijgen waar wij naartoe willen en hoe wij dat gaan doen. Laat ik erbij zeggen dat die kaders waaraan steeds gerefereerd wordt, er niet zijn. Het is maar zeer de vraag of ze er eind dit jaar zullen zijn. Het zou wel eens voorjaar 2012 kunnen worden dat het Rijk komt met de definitieve kaders voor het omzetten van de jeugdzorg naar gemeenten. Wij blijven wat betreft de uitvoering nog wel een poosje in een vacuüm zitten. Dat vacuüm wordt hier beleefd, maar natuurlijk nog veel sterker bij de gemeenten, waarmee wij intensief contact hebben. De gemeenten zien veel meer op zich afkomen als het gaat om jeugdzorg dan wat wij de gemeenten te bieden hebben. Het gaat niet alleen om provinciaal gefinancierde geïndiceerde jeugdzorg, maar het gaat ook over de GGZ en over AWBZ-gefinancierde zorg. Dus een veel breder palet. Daar komt nog eens bij dat er uiteindelijk aan de kant van de gemeenten een besparing van € 300.000.000 gerealiseerd zal moeten worden. Die besparing zit erin om te zorgen dat er zo min mogelijk instroom is in die dure trajecten – onze gefinancierde trajecten – en ervoor te zorgen dat preventie bij gemeenten veel sterker en veel beter uitgebouwd wordt. Daarover zijn wij het met z'n allen eens. Ik heb de Staten dat horen aanstippen. Het gaat om de zorg voor het kind, om de eigen kracht, 'empowerment' van het kind en er vroeg in de keten voor te zorgen dat wij erbij zijn en dat kinderen in hun eigen omgeving veilig kunnen opgroeien en dat zij niet die dure en ingewikkelde keten instromen. Daarover zijn wij het wel eens met elkaar.

De vraag is vervolgens hoe wij dat gaan doen. Er is daarbij gevraagd of wij dat SMART gaan doen en of ik al een idee heb hoe dat er precies uit moet gaan zien. Ik moet zeggen dat ik er gedachten over heb en dat ik kom met een contourenno-

ta Transitie om dat vacuüm in te vullen en om de zaken wat concreter te maken. Dat is een proces dat wij in moeten gaan en waarbij de gemeenten heel nadrukkelijk een rol spelen.

Ik wil nog een keer benadrukken dat wij vorige week contact hebben gehad met de VNG, waar die transitie op de agenda wordt gezet. Wij hebben gevraagd wat de VNG gaat doen en hoe het eruit zal zien en hoe snel alles gedaan wordt.

Er is ook een procesgroep. 24 wethouders hebben hier vorige week met ons gesproken over de manier waarop de transitie vormgegeven moet worden. Zij hebben heel nadrukkelijk een regierol gevraagd van de provincie. Ik vind dat een terecht verzoek. Ik wil daarbij wel de kanttekening plaatsen dat het op dit moment logisch lijkt, want wij zijn de grootste aanbieder van jeugdzorg naar de gemeenten. Er zal een moment komen waarin het hele pakket zichtbaar is en waarbij de gemeenten zullen zeggen: "Bedankt, maar vanaf nu willen wij zelf 'the lead' nemen." Ergens zit er dus een moment in van overdracht van de regie van de provincie naar de gemeenten. Dat moeten wij ons realiseren en wij moeten afspreken hoe wij dat gaan doen.

Vorige week zaten wij bij de gemeente Amersfoort, om maar een voorbeeld te noemen. Ook daar werd heel nadrukkelijk gevraagd, mede naar aanleiding van de pilots in het kader van UJC: wat gaan wij doen om te zorgen dat wij die overdracht goed doen en of wij er tempo in kunnen krijgen. Waarmee ik rekening heb te houden is, zoals ik zei, dat er nog geen wettelijk kader is voor de overdracht van de jeugdzorg. Ook moeten wij niet in de situatie verzeild raken dat een paar grote gemeenten helemaal voorop gaan lopen en dat een aantal gemeenten achterblijft; zij denken wellicht dat het wel gaat lukken, omdat zij de Wmo ook hebben gedaan. Er moeten dus niet twee niveaus ontstaan en een soort onoverbrugbare kloof in de overdracht van de jeugdzorg.

Het mooie is dat de gemeenten er zelf ook goede ideeën over hebben en er concreet mee aan de slag willen. Wij hebben inmiddels vijf regio's geformeerd: de stad Utrecht, Amersfoort en Eemland, Utrecht-oost en Utrecht-west, Lekstroom en nog een mooie verbinding in Food Valley-verband met de provincie Gelderland. Dat is gunstig voor ons, omdat men daar op sommige terreinen net

een klein stukje verder is dan wij in Utrecht. Voor ons als provinciale organisatie valt daarvan ook veel te leren.

Dus als het gaat om de rol van de gemeenten en om de regievoering is er met de gemeenten een werkvorm in ontwikkeling over de manier waarop wij dat gaan doen. Dat doen wij niet voortlopend op het afsprakenkader dat het Rijk ons moet geven en dat misschien pas in 2012 komt. Dat wordt echter een afsprakenkader van het Rijk en IPO; op pagina 9 staat een opsomming van afspraken, waarbinnen wij makkelijk aan de slag kunnen om die transitie vorm te geven. Dat betekent dat wij bij gemeenten heel sterk inzetten op preventie. Dat betekent indicatievrije ambulante trajecten met zorgaanbieders en gemeenten. Bureau Jeugdzorg stapt daar tussen uit. Gemeenten kunnen contact leggen met instellingen en daar indicatievrije trajecten inkopen. Wij hebben daarbij als provincie nog steeds een rol, al was het maar omdat wij nog steeds die zak met geld beheren, waaruit die trajecten betaald moeten worden. Wij blijven daarin een rol spelen en hebben een spilfunctie in dat proces.

Ook met Bureau Jeugdzorg blijven wij aan de slag. Bureau Jeugdzorg houdt natuurlijk een belangrijke taak in de ontwikkeling van de jeugdzorg. Het ziet ook zelf een terugtrekkende rol en daaraan willen wij graag vormgeven. De bedrijfsvoering blijft bij ons sterk in beeld, maar het gaat ook om de vraag: welke rol Bureau Jeugdzorg krijgt als gemeenten veel meer 'the lead' krijgen bij de jeugdzorg.

Dan is er de vraag wat er wordt gedaan met de zorgaanbieders. Ook daarmee zijn er actieve contacten. Daarvoor blijven wij natuurlijk verantwoordelijk, al was het maar omdat wij de subsidiestroom van Rijk naar zorginstellingen beheren en daarvoor de kwaliteitscontrole uitoefenen. Daarbij is de p*q+e financiering genoemd; de financiering van uitstroom uit de jeugdzorg en een efficiëncyslag daar overheen. Die efficiëncyslag wordt concreet door te zeggen dat wij een deel van het budget willen achterhouden: de uitstroom moet hetzelfde zijn, maar wij houden geld achter. Dat geld blijft nadrukkelijk beschikbaar voor de jeugdzorgaanbieders; er worden geen andere taken van gefinancierd. Dat blijft beschikbaar als een

soort stimuleringsbudget voor de ombouw van de zorginstellingen, dus van het residentiële aanbod binnen de muren, naar een veel meer ambulante aanbod, een aanbod dat naar de kinderen toegaat. In een ideaalbeeld zou je eigenlijk busjes moeten hebben, die door de provincie rijden en die gebeld kunnen worden door de CJG's – welke problemen zijn er en waar kunnen wij helpen? – in plaats van dat kinderen veel te snel worden weggehaald uit hun eigen omgeving en in instellingen moeten verblijven. Dus die rol is er.

Naast de efficiëncyslag die wij willen maken, willen wij ook zorgen dat er 5% meer uitstroom komt bij jeugdzorgaanbieders. Dat is geen plotselinge maatregel die hen overkomt. Er zijn al twee jaar overleggen met jeugdzorgaanbieders om te zorgen dat men klaar is voor die maatregel. Er zijn ook onderlinge verbanden tussen aanbieders: aanbieders die heel nadrukkelijk instellingszorg blijven bieden en aanbieders die veel meer in de gelegenheid zijn om naar de cliënt toe te gaan. Er zijn samenwerkingsverbanden, zodat de hele sector kan profiteren van de maatregelen die wij instellen. Het is echter een noodzakelijke beweging om te zorgen dat het aanbod hier in de provincie van instellingen naar cliënten gaat, bereikbaar is voor gemeenten en inspeelt op de vraag die gemeenten hebben.

Ik hoop dat ik met dit algemene verhaal een aantal gevoelens, ideeën en onzekerheden over de transitieperiode heb kunnen wegnemen. Dat laat niet onverlet dat ook wij te maken hebben met de situatie tot misschien wel begin volgend jaar, waarin de kaders van de jeugdzorg nog niet helder zijn en ik rekening heb te houden met het feit dat wij niet vooruit moeten lopen met een paar gemeenten en dat de achterblijvers vertraging oplopen. Wij moeten daarin nog uit de voeten kunnen met de kaders die wij op dit moment hanteren en die afgesproken zijn met het Rijk.

Ik loop nog even de vragen na.

Er is gesproken over de budgetten, ook over de € 1.300.000 voor de jaarlijkse hulp bij wachtlijsten. Wij hebben de onderbesteding in UJC aangewend om een aantal posten te financieren. Een deel zal zijn de transitie van de jeugdzorg. Wij hebben een bedrag van € 3.000.000 in gedachten om de transitie goed vorm te kunnen geven. UJC is verkleind

en meer toegespitst op de toekomstige rol. Ik wil daarbij benadrukken dat het programma UJC een enorme kwaliteitsimpuls heeft gegeven en een overlegstructuur heeft gecreëerd die het voor ons mogelijk maakt de transitie op dit moment goed vorm te geven. Dat is heel waardevol.

Je kunt natuurlijk alles vinden van de aansturing van UJC. Dat was inderdaad een enorm groot project, met heel veel ambities en met doelstellingen die niet altijd goed SMART geformuleerd waren. Aan het eind van het traject komt er een eindrapportage over UJC, waarin wij zullen proberen zo duidelijk mogelijk inzicht te geven in wat er is bereikt op welke punten. Dan zullen wij, neem ik aan, wel in discussie komen over de mate van SMART-heid. Er zal dus in elk geval een rapportage komen over UJC. Er zal geen eindmanifestatie zijn van UJC, want eigenlijk is het zonde daaraan budget te besteden, ook omdat het een soort feniksachtige gedachte is: UJC stopt misschien wel, maar de transitie is eigenlijk een vergelijkbare beweging, die wij overzichtelijker en scherper zullen plannen en organiseren. Er moet eigenlijk eenzelfde kwaliteitstraject zijn als het programma dat wij dit jaar afronden.

Terug naar het budget. De onderbesteding in UJC wordt gebruikt om de transitie te financieren, om UJC nog specifiekere uit te voeren en de wachtlijstbudgetten voor de komende jaren te vullen. Dat lijkt een soort frictiebudget, zo van: als een probleem zich voordoet, dan hebben wij daar geld voor. Eigenlijk zijn het echter vaststaande afspraken met Bureau Jeugdzorg en zorgaanbieders om wachtlijstproblemen en knelpunten te financieren.

De heer VAN HAL-SCHEFFER (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Ik dank voor de antwoorden van de gedeputeerde tot zover. Toch worden die antwoorden nog steeds niet concreet. Als wij straks in 2012 gaan evalueren, dan is dat aan het eind van die vierjaarlijkse periode en dan gaan wij bij die evaluatie vaststellen dat het eigenlijk niet te toetsen is, omdat de doelstellingen niet concreet waren en omdat eigenlijk de instrumenten niet beschikbaar waren. Ik hoorde de gedeputeerde heel veel zeggen over coördinatie, afstemming en kwaliteitsimpuls, maar straks aan het eind van het liedje moeten wij mogelijk weer vaststellen dat de doelen niet gehaald zijn en dan is het te laat. Ik

wil daarom heel graag naar de toekomst kijken en SMART-doelstellingen hebben. In de vergadering van 18 april 2010 is een motie niet aangenomen, omdat Gedeputeerde Staten hebben gezegd dat zij in alle beleidsterreinen zouden gaan werken met doelstellingen. Ik wil daarom heel graag eens de doelstellingen zien, zodat wij een echte discussie kunnen hebben over een echte meting en daaraan echte conclusies kunnen verbinden.

Mevrouw PENNARTS (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ik kan de geformuleerde doelstellingen voor UJC niet met terugwerkende kracht SMART maken. Ik kan er wel voor zorgen dat de Staten in de eindrapportage zo specifiek mogelijk worden geïnformeerd of de geformuleerde doelstellingen inderdaad gehaald zijn en op welke punten ze niet gehaald zijn. Wat ik kan doen, als wij een volgend plan maken – een transitieplan voor de komende jaren – is tegemoet komen aan het verzoek van de heer Van Hal-Scheffer en zorgen wij dan de doelstellingen SMART formuleren.

De heer VAN HAL-SCHEFFER (PVV): Mijnheer de Voorzitter! De laatste is een heel belangrijke toezegging. Over wat wel kan met het programma dat wij dadelijk gaan beoordelen, UJC, merk ik op dat er nu wel tijd is om in september te spreken over de vraag met welke resultaten wij tevreden zouden zijn. Daarover kunnen wij het vervolgens alsnog hebben, maar dat is in elk geval iets. Laten wij in de toekomst, gelet op de transitie, met SMART-doelstellingen gaan werken.

Mevrouw PENNARTS (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ik kan dat beamen. Zoals ik zei, kan ik achteraf niets scherper maken dan het was. Ik zal de Staten echter goed rapporteren, waarbij zij op voorhand kunnen uitspreken wat zij verwachten als het gaat om specificiteit en meetbaarheid van de doelstellingen van de transitie.

Mevrouw HOEK (50PLUS): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb een vraag over de busjes die door de provincie gaan rijden. Wat kan ik mij daarbij voorstellen?

Mevrouw PENNARTS (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Het is geen concreet voorstel. Het is meer een verbeelding van hoe het zou moe-

ten zijn. Instellingen moeten naar gemeenten toe. Dat lijkt ook de ontwikkeling te zijn in de transitie van de jeugdzorg; zorg dichterbij het kind brengen. De gemeenten kunnen een prikkel geven om het preventieve aanbod veel beter op te bouwen, zodat kinderen niet instromen. Hoe zou dit eruit kunnen zien? Zorginstellingen die heel actief de gemeenten opzoeken, zeggen wat zij te bieden hebben en waarmee zij hen van dienst kunnen zijn. Dat zou een mooie insteek zijn in de samenwerking tussen zorgaanbieders en gemeenten. Daar gaat het overigens ook naartoe. Er zijn ontwikkelingen om gemeenten uit te nodigen, te informeren en te laten zien wat het aanbod is en ook van elkaar te leren waar de informatiebehoefte ligt en hoe dat goed vormgegeven kan worden. Er komt een onderzoek om te kijken wat voor zorgvraag er is in de gemeenten om daarmee gemeenten te helpen met wat zij binnen hun gemeentegrenzen hebben, waarop zij kunnen rekenen of welke problemen er spelen en in welke hoeveelheid. Zo kan men hen voorbereiden: hoe ziet onze markt eruit?

Mevrouw VAN VIEGEN (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Terug naar de € 1.300.000. Die € 1.300.000 wordt wel genoemd, maar er wordt gezegd dat Gedeputeerde Staten nog geen definitief besluit hebben genomen. De gedeputeerde zei zojuist dat zij daarmee nog komt. Kan zij concreet aangeven wanneer wij hierover uitsluitel krijgen?

Mevrouw PENNARTS (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! In de notitie staat dat wij in augustus met een brief komen over wat wij doen met de onderbesteding in UJC. De gegevens die nu in de stukken staan, zijn natuurlijk enigszins gedateerd. Deze stukken dateren van eind april/begin mei. Er komt echter informatie over het bedrag dat uit UJC beschikbaar is gekomen, dat wij gaan gebruiken om de transitie te financieren en dat wij beschikbaar stellen om wachtlijsten te bestrijden. Ik hoop de komende twee jaar in elk geval nog aan de behoefte te kunnen voldoen. Daarna zullen wij verder moeten kijken of er in die mate nog behoefte is aan dat budget. Dan zijn wij namelijk alweer twee jaar verder in de ombuiging van de zorg naar de gemeenten. Ik kom dus terug met een overzicht over hoe die gelden worden toebedeeld en hoe die wachtlijsten voor de

komende twee jaar gefinancierd zullen moeten zijn.

Mevrouw Van VIEGEN (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Als ik het goed begrijp, dan is dat in augustus.

Mevrouw PENNARTS (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ja, dat wordt na de zomer; augustus / september.

Mevrouw ALSEM (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb een vraag over de gemeenten, de voortrekkers en de achterblijvers. De gedeputeerde zegt dat wij moeten voorkomen dat een aantal gemeenten voorop gaat lopen, waardoor je een soort spanning krijgt met de rest. Ik heb in mijn bijdrage gezegd dat wij de gemeenten allemaal het vertrouwen en de ruimte moeten geven om het op hun manier in te invullen. Nu is mijn vraag hoe ik mij dat moet voorstellen. Alle gemeenten moeten dit op hun eigen manier kunnen doen, dus de grote, maar ook de kleinere. Er zal ongetwijfeld tempoverschil in gaan zitten. Heeft de gedeputeerde een voorbeeld, waaruit blijkt dat dit averechts zou kunnen werken? Ik wil pleiten voor zoveel mogelijk ruimte voor maatwerk in die invulling. Misschien kan de gedeputeerde dat verduidelijken?

Mevrouw PENNARTS (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! De gemeenten Utrecht en Amersfoort zijn al verder en doen over het algemeen binnen UJC de wat zwaardere pilots, zodat er al wat meer beweging zichtbaar is. Zij willen vooruit en dat kan. Wij gaan met de net genoemde vijf, zes regio's aparte afspraken maken die ook recht doen aan de ambities van de gemeenten. Dat betekent dat wij met de stad Utrecht een wat bredere pilot of meer pilots zullen doen dan met bijvoorbeeld de regio Utrecht-west, waarin meer kleinere gemeenten zitten. Wij zullen goed moeten afstemmen wat de slagkracht is van een gemeente. Wij zullen dus de afspraken afstemmen op de behoefte van een gemeente. Wat betreft de warme overdrachten zullen wij heel nadrukkelijk de regierol nemen, zeker voor de eerste periode. Ik ga er daarbij van uit dat gemeenten op een gegeven moment zullen zeggen dat zij er klaar voor zijn zelf 'the lead' te nemen. Dat lijkt mij een heel gunstig proces.

Mevrouw ALSEM (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Ik begrijp dus dat er geen signalen komen van: u moet niet zo hard lopen. De gedeputeerde schetst dit nu dus op een positieve manier.

Mevrouw PENNARTS (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ja. Wij praten hierover nog steeds in algemene zin. Wij zullen zo snel mogelijk met gemeenten op regioniveau in gesprek gaan en dan kunnen wij meer maatwerkafspraken maken. Dan is die vrees weggenomen.

Het amendement: de bedoeling is wel duidelijk. Het gaat om de veiligheid. Ik had het gevoel dat die wel uit de missiedoelstelling sprak. Ik heb er geen bezwaar tegen die doelstelling aan te scherpen op verzoek van het amendement.

De VOORZITTER: Is er behoefte aan een tweede termijn?

Mevrouw VERSTEEG (D66): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb behoefte aan de tweede termijn om datgene wat de fractie van D66 vindt van het amendement te lang is voor een stemverklaring. Ik wil op het amendement van de PvdA ingaan. Ik vind de ambitie om te zeggen dat alle Utrechtse kinderen goed en veilig opgroeien. Dat 'alle' is natuurlijk heel ambitieus, maar dat absoluut na te streven; dat is wat je wilt. Waarbij wij vooral vraagtekens zetten, is het woord 'goed'. Wat is goed als het onvermijdelijk is dat alle kinderen een ongelijke startpositie hebben. Wat is dan goed? Ik vind dat heel lastig te meten. Dan staat er als tweede zin: "het niet thuis of in het directe netwerk". Ook dat is natuurlijk een streven, maar allesomvattende denk ik dat je beter de oorspronkelijke missie kunt aanhouden en zeggen dat je "kinderen zo goed mogelijk thuis laten opgroeien" vervangt door "alle kinderen zo goed mogelijk thuis te laten opgroeien, waarbij de veiligheid gegarandeerd is". Dat was iets waar meerdere partijen in de vorige commissievergadering over struikelden en volgens mij doet dat meer recht aan wat je kunt bereiken en wat ook realistisch is en waarbij je toch je ambities bijstelt. Ik zou dus graag straks in een van de schorsingen nog even willen kijken naar het amendement.

Mevrouw VAN VIEGEN (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Allereerst wil ik een reactie geven op

de vraag van de fractie van de ChristenUnie of er niet een verborgen boodschap achter zit. Nee, het gaat ons erom dat de voorkeur uitgaat naar thuis of in de directe omgeving opgroeien, maar dat de veiligheid voorop staat. Als die niet gewaarborgd is, thuis of in de directe omgeving, dan moet dat tijdelijk elders.

De fractie van D66 vroeg om nog even naar het amendement te kijken. Dat kan nooit kwaad. Er is gesproken over 'goed' of 'zo goed mogelijk'. Het is goed daarover te twisten, maar het is dan een uitspraak waarvan wat minder ambitie uitgaat. Op dit moment gaat mijn voorkeur uit naar ons eigen amendement. Wij zullen daar straks even over spreken.

De gedeputeerde merkte op dat de kaders mogelijk pas in het voorjaar 2012 vast komen te staan. Die opmerking stelt ons natuurlijk niet heel erg gerust. Aan de andere kant stelt de opmerking over de spilfunctie die de provincie ziet in dit proces ons wel gerust. Een vraag aan de gedeputeerde is of dit betekent dat gemeenten de komende jaren nooit het gevoel mogen krijgen dat zij bij de provincie geen gehoor krijgen op het moment dat zij zelf stappen willen zetten richting die transitie.

De heer VAN WIKSELAAR (SGP): Mijnheer de Voorzitter! Mevrouw Van Viegen stelt een aanpassing voor. Zij zegt dat de ambities er eigenlijk nog meer uit moeten spetteren – vrij vertaald. Dat geeft zij helder aan. In het tweede deel van de zin staat "het liefst thuis of in hun directe netwerk". Waarom mis ik hier die spetterende ambitie?

Mevrouw VAN VIEGEN (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Dat gaf ik zojuist aan: nog belangrijker is de veiligheid van het kind. Die staat voorop. Uiteraard geven wij de voorkeur aan thuis, maar als de veiligheid niet gegarandeerd is, dan moet het elders.

De heer VAN HAL-SCHEFFER (PVV): Mijnheer de Voorzitter! We zitten nog steeds met het probleem van de bestuurbaarheid of, met andere woorden, het ontbreken daarvan. De gedeputeerde is er niet op ingegaan dat er niemand is die zegt: "Ik stuur dat hele traject." Wij hebben het over UJC, een programma dat nu vier jaar loopt, en wij hebben het straks over de transitie. In beide gevallen moet het zo zijn dat er doelstellingen zijn en dat er am-

bities zijn en die worden vertaald in doelstellingen die wij kunnen toetsen, waarvan wij de voortgang kunnen controleren en bewaken, waarover gerapporteerd kan worden en waarop wij als Provinciale Staten ons werk kunnen doen. Wij willen als fractie van de PVV graag die SMART-doelstellingen horen van het college. Het moet mogelijk zijn ook ten opzichte van het programma dat loopt tot 2012 ambities te hebben en als college te zeggen: "Dit zijn de doelen waarvan wij verwachten dat die behaald zijn voor het geld dat wij erin gestopt hebben." Wij dienen daartoe een motie in.

Motie M1 (PVV): kaderbrief jeugdzorg.

Provinciale Staten, in vergadering bijeen op 27 juni 2011;

gehoord de reactie van Gedeputeerde Staten;

constaterende:

dat Provinciale Staten geen Kaderbrief kunnen vaststellen met vage bedoelingen, waarbij het kind niet in beeld is, en met een onduidelijk financieel kader,

overwegende:

dat het college van Gedeputeerde Staten in zijn vergadering van 18 april 2011 heeft toegezegd te zullen werken met SMART-doelstellingen;

verzoeken Gedeputeerde Staten:

toe te zeggen aan Provinciale Staten dat zij nog voor 31 juli 2011 met SMART-doelstellingen komen, zodat zij, de betrokken partijen in het veld en Provinciale Staten vervolgens hun werk kunnen doen.

En gaan over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: De motie is voldoende ondertekend en maakt deel uit van de beraadslagingen. De motie kan worden vermenigvuldigd en rondgedeeld.

De heer SCHADDELEE (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Eigenlijk is er nog één punt dat ik wil markeren. De fractie van de ChristenUnie is daar blij mee. Bij de bespreking van het coalitieakkoord kwamen wij met een motie die ertoe opriep als provincie meer de regierol op te nemen bij de transitie naar de gemeenten. Ik hoor de gedepu-

teerde nu eigenlijk zeggen dat die motie, al is die toen niet aangenomen, nu materieel toch wordt uitgevoerd. Daar ben ik blij om.

Het amendement van de fractie van D66 zal ik nog bekijken. Ik zit een beetje op de lijn van de fractie van D66, dat veiligheid en ambitie eruit moeten spetteren. Daarom vind ik nu dat de tweede zin wat ambitieuzer mag. Het kan tot misverstanden leiden. Vandaar dat ik daarnaar nog even kijk.

De VOORZITTER: Tot de stemmingen kan er nog overleg plaatsvinden over ingediende amendementen. Daar is dus nog tijd voor.

Mevrouw PENNARTS (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ik denk dat de heer Schaddelee van de ChristenUnie eigenlijk wel gelijk heeft. De motie die hij de vorige keer aanhield, is met mijn uitspraken nu onderstreept. Wij willen ons actief opstellen en willen de regie nemen naar de gemeenten, zeker voor de aanloopperiode. Ik noemde net al het door mij verwachte omslagmoment. Ik hoop dat ik daarmee ook de vraag van mevrouw Van Viegen heb beantwoord. Zij zei dat het betekent dat de gemeenten geen gehoor zullen krijgen bij de provincie. Ik denk dat dat klopt als het gaat om het taakgebied dat men van ons mag verwachten. Er zijn echter ook activiteiten die gemeenten zelf ondernemen. Zij zijn bijvoorbeeld bezig om met de GGD te kijken naar het zorgaanbod voor de categorie nul tot negentien jaar. Daarin participeren wij wel, maar wij vinden wel dat het echt het pakkie-an van de gemeenten is. Dat moet ook zo blijven, want dat is de ontwikkeling die wij willen ingaan. Wij zijn partner van de gemeenten, maar wij 'pamperen' hen niet. Bij de gemeenten moet het initiatief liggen en de regie moet op een gegeven moment overgenomen kunnen worden.

De fractie van de PVV sprak over de bestuurbaarheid van UJC. Dat was ook al een pijnlijk moment in de commissie destijds. Gezegd wordt dat de stuurgroep werd geformuleerd als een groep die sturing gaf, terwijl in de audit de stuurgroep zich bij nader inzien ziet als een klankbordgroep, waardoor de vraag kon ontstaan waarin in UJC de sturing heeft gezeten. Een deel van het antwoord in de commissie was natuurlijk dat Gedeputeerde Staten zelf een sturende rol hebben gehad in het

programma. Ik wil daarbij nog vermelden dat de stuurgroepleden in de subprogramma's, dus de brede programmering voor UJC, wel degelijk een sturende rol hebben vervuld en dat het jammer is voor het totaaloverzicht van het programma dat zij hun eigen rol hebben zien verschuiven van stuurgroep naar klankbordgroep. Dat betreurt ik met de heer Van Hal-Scheffer, maar ik benadruk dat de individuele stuurgroepleden binnen de programma's wel degelijk een sturende rol hebben vervuld om te werken aan de resultaten.

Over die resultaten vraagt de heer Van Hal-Scheffer alsnog de doelen te formuleren. Ik vind dat eigenlijk een onmogelijke taak, enerzijds omdat wij naar het eind van het programma toegaan en anderzijds omdat wij naar een aanscherping van de doelstellingen op de transitie gaan. Wat ik wel kan doen, is teruggroeperen over de doelstellingen zoals deze in eerste instantie zijn geformuleerd, al is dat naar de mening van de heer Van Hal-Scheffer niet SMART genoeg geweest. Om de doelstellingen achteraf te kwantificeren, lijkt mij een zinloze exercitie. Ik erken daarbij wel dat wij dat voor het volgende project specifiek moeten doen.

De heer VAN HAL-SCHEFFER (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Er zullen zeker ideeën zijn over wat het programma na vier jaar opgeleverd zal moeten hebben. Die ideeën zullen zeker vast te leggen zijn.

Mevrouw PENNARTS (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Die ideeën waren er ook wel.

De heer VAN HAL SCHEFFER (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Waren die ideeën er? Dan wil ik het er in september met de gedeputeerde over hebben, zodat wij voordat het jaar 2012 is aangebroken het eens zijn over wat de doelstellingen zijn die wij mogen verwachten als behaalde resultaten.

Mevrouw PENNARTS (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! De Staten krijgen een terugkoppeling van UJC over de geformuleerde doelen in de programma's. Er zijn namelijk wel degelijk doelen vastgesteld, maar niet SMART in die zin dat ze specifiek en meetbaar zijn geweest in alle gevallen. Goed, de Staten krijgen een terugkoppeling op de doelstellingen van al die individuele programma's

en wij praten met elkaar over hoe wij het transitieplan moeten formuleren.

De heer VAN HAL-SCHEFFER (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Ik stel mijn vraag nog een keer. De doelstellingen zijn zo boterzacht en zo vaag, dat je daarop echt niet kunt sturen. Ik mag toch aan nemen dat dit college, dat al eerder heeft gezegd dat het de ambitie heeft met SMART-doelstellingen te willen werken, de ambitie heeft om wel te sturen, om wel concreet te zijn. Dus, eigen doelstellingen die naast de doelstellingen die in het programma zijn geformuleerd, kunnen neergelegd worden en daar kunnen wij het dan over hebben. Het is nu echt onvoldoende om er iets van te vinden.

Mevrouw PENNARTS (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! De heer Van Hal Scheffer vraagt mij in feite de deelprogramma's van UJC alsnog te voorzien van een doelstelling om die dan in de laatste vijf maanden van uitvoering nog eens te gaan toetsen. Dat zou een intensief traject zijn, waarvan ik mij het rendement echt afvraag. Ik zou echter wel gehoor willen geven aan zijn vraag om dat voor de volgende plannen veel scherper in beeld te hebben.

De VOORZITTER: De vraag is helder en het antwoord is helder. Daarmee heeft de gedeputeerde ook haar advies gegeven over de motie. Ik sluit de beraadslagingen over dit onderwerp.

Statenvoorstel conceptbegroting Randstedelijke Rekenkamer.

Mevrouw VLAM (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Voor ons ligt het punt over de conceptbegroting 2012 van de Randstedelijke Rekenkamer. De rapporten van de Rekenkamer zijn bij uitstek een middel om mede invulling te geven aan onze controletaak. In die hoedanigheid zullen wij daarnaar kijken.

Vorige week is in de commissie de begroting kort besproken. Dat ging vooral over de financiering van de middelen die hier ter beschikking staan voor de Randstedelijke Rekenkamer. Dat gebeurt op basis van de gemeenschappelijke regeling, waarin vier provincies deelnemen. De fractie van de VVD heeft daarover een vraag. Zij zet vraagtekens bij het automatisme dat erin geslopen is, dat

de financiering voor eens en altijd op dezelfde tijd plaatsvindt en met name wat betreft de afdracht van de diverse provincies aan de Randstedelijke Rekenkamer. Vandaar dat wij nog eens gevraagd hebben hoe dat nu precies zit en in die context een motie voorbereid hebben. Ik wil die motie graag nu indienen.

Motie M2 (VVD, CDA, D66, GL): conceptbegroting 2012 Randstedelijke Rekenkamer

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 27 juni 2010, ter behandeling van het statenvoorstel conceptbegroting 2012 Randstedelijke Rekenkamer;

constaterende:

- *dat de provincies in hun begroting vanaf 2012 een korting vanuit het Rijk op het provinciefonds dienen te verwerken;*
- *dat door deze verminderde inkomsten de provincie moet bezuinigen;*
- *dat de conceptbegroting 2012 van de Randstedelijke Rekenkamer uitgaat van een gelijkblijvende bijdrage vanuit de provincie Utrecht en de drie andere provincies welke deelnemen aan de gemeenschappelijke regeling;*

overwegende:

- *dat de provincie Utrecht kritisch zal moeten kijken naar alle bestedingen en vertaling van de rijkskorting in het budget van de Randstedelijke Rekenkamer;*
- *dat de begroting 2012 van de Randstedelijke Rekenkamer slechts voor een gedeelte van 2012 is ingevuld;*
- *dat de provincie Utrecht met de provincies Noord-Holland, Zuid-Holland en Flevoland een gemeenschappelijke regeling heeft inzake de Randstedelijke Rekenkamer;*

verzoeken:

een afvaardiging vanuit Provinciale Staten in overleg te treden met de andere drie deelnemende provincies in de gemeenschappelijke regeling betreffende de Randstedelijke Rekenkamer, met als doel te komen tot een verlaging van de provinciale bijdragen aan de Randstedelijke Rekenkamer die tegemoet komt aan de korting op het provinciefonds.

En gaat over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: De motie is voldoende ondertekend en maakt deel uit van de beraadslagingen. De motie kan worden vermenigvuldigd en rondgedeeld.

De heer IJSSENNAGGER (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Vindt mevrouw Vlam ook dat wij als Provinciale Staten als hoofdtaak hebben het college goed te controleren? Over het algemeen zijn wij als Provinciale Staten bij lange na niet zo goed geoutilleerd met ondersteuning als Gedeputeerde Staten. Ik denk dat de Rekenkamer een van de beste middelen is om het college te controleren. Wij hebben net al gezien dat er een heel goed rapport is, dat heel scherp is en goed controlerend. Dan is het toch onhandig in dat licht bezien de Rekenkamer te gaan korten in zijn budget?

Mevrouw VLAM (VVD): Mijnheer de Voorzitter! De fractie van de VVD onderschrijft het belang van rapporten en onderzoeken en zij onderschrijft het belang van de controlerende taak van Provinciale Staten. Wij doen in onze motie geen enkele uitspraak over de kwaliteit van de rapporten en over het aantal rapporten en onderzoeken dat door de Rekenkamer gedaan wordt. De kwaliteitsaspecten blijven wat ons betreft onverlet staan.

De heer IJSSENNAGGER (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Door te gaan korten, zal de Rekenkamer echter minder goede rapporten kunnen aanbieden. Het is erg toevallig dat de Rekenkamer net een heel kritisch rapport heeft geschreven over het college en het riekt een beetje naar een soort strafkorting.

Mevrouw VLAM (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Het is jammer dat het zo gezien wordt. Ik denk dat het ons zal sieren als wij elk onderwerp naar eer en geweten behandelen, ongeacht de volgorde van de onderwerpen op de agenda of de toevaligheid dat een rapport tegelijk met een conceptbegroting naar voren komt. De conceptbegroting biedt in elk geval nog veel ruimte. Natuurlijk heeft de Rekenkamer een zekere ruimte om met rapporten in te kunnen spelen op zaken, al naar gelang de actualiteit dat vereist. Dat staat los van de actualiteit en de rapporten die nu verschenen

zijn. Onze vraag is toegesneden op het automatisme in de afdracht vanuit het provinciefonds. Wij willen het gesprek met de andere drie provincies aangaan over de vraag hoe wij daarmee in de toekomst omgaan. Wellicht kan dat al gedaan worden voor 2012, omdat er nu een conceptbegroting voorligt. Wie weet wat daarin nog kan veranderen. Wij hebben dus moeite met het automatisme dat hierin zit en losstaat van de politieke realiteit en de maatschappelijke realiteit, namelijk dat provincies te maken hebben met een korting op het provinciefonds.

De heer IJSSENNAGGER (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Mevrouw Vlam vindt het vast niet erg dat wij het zien als een strafkorting.

Mevrouw VLAM (VVD): Mijnheer de Voorzitter! De fractie van de PVV mag het zien zoals zij dat zelf wil bepalen; de fractie van de PVV is daar mans genoeg voor. Wij kijken daar anders tegenaan. Ik denk dat elke fractie dat op een eigen manier zal weten te waarderen.

De heer NUGTEREN (GL): Mijnheer de Voorzitter! Wij kunnen ons vinden in de argumentatie die net is geleverd. Om die reden hebben wij de motie mede-ondertekend. Ik wil erop wijzen dat bij het instellen van de Randstedelijke Rekenkamer door deze Staten besloten is niet het oorspronkelijke bedrag daaraan toe te kennen, maar een kleiner bedrag, mocht men het idee hebben van 'hoe meer geld hoe beter'. De heer Ijsseennagger zei net dat het goede rapporten zijn. Ook in de vorige periode is al een keer gezegd dat wij van het automatisme dat erin zit – daarover is door de Staten een besluit genomen – af moeten. Dat ging toen over het niet toekennen van de jaarlijkse stijging. Dat is verwerkt in de begroting. Nu zitten wij in een andere realiteit, namelijk dat wij heel zwaar moeten bezuinigen. Het zou in die zin ten onrechte zijn de Randstedelijke Rekenkamer daarbuiten te laten. Wij hebben het niet over gigantische bedragen, maar wel over een signaal en hoe wij eerlijk omgaan met alle partijen waarmee wij te maken hebben.

De VOORZITTER: De motie zal straks in stemming komen. Voor de rest is het een zaak van de Staten. Er komt dus ook geen reactie van het college.

Statenvoorstel Wijziging van de tarieventabel behorende bij de Algemene belastingverordening provincie Utrecht 1997 met ingang van 1 juli 2011 in verband met de invoering van de Landschapsverordening provincie Utrecht 2011.

Statenvoorstel Planschadeverordening provincie Utrecht 2011.

Statenvoorstel Aanpassing PS-besluit 22 maart 2010 inzake onteigening.

Statenvoorstel besluit toepassing coördinatieregeling t.b.v realisatie project Ruimte voor de Lek.

Statenvoorstel Hart van de Heuvelrug besluit over provinciaal belang als bedoeld in Wet ruimtelijke ordening.

De VOORZITTER: Al deze voorstellen hebben een ster en houden een ster. De afhandeling komt bij de stemmingen aan de orde.
Ik schors de vergadering.

Schorsing van 12.38 uur tot 13.37 uur.

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering.

Statenvoorstel Voorjaarsnota 2011 en Kadernota begrotingen 2012-2015.

De heer DE KRUIJF (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Vanaf 18 april kent deze provincie een nieuw provinciebestuur van VVD, CDA, GroenLinks en D66. Het is duidelijk een provinciebestuur dat vanaf dag één daadkrachtig wil optreden en denkt orde op zaken te moeten stellen. Het is een beetje de landelijke trend, zou je kunnen zeggen. Het bezuinigingspakket dat nu voorligt is dan ook buitengewoon fors en voor burgers en instellingen zeer ingrijpend. Fors en ingrijpend, maar daarnaast, denken wij, in zijn consequenties zeer ondoordacht. Ik noem wat voorbeelden. Zo wordt Kunst Centraal, dat de cultuureducatie van meer dan 400 basisscholen ondersteunt – bijna 90% van de basisscholen – vanaf januari 2012 gekort voor de volle honderd procent. Weliswaar is er dan een bijdrage van € 1.500.000 voor 2012, bedoeld om af te bouwen, maar evengoed is die korting van 45% toch maar gerealiseerd en moet

Kunst Centraal na 2012 maar afwachten wat er gaat gebeuren. In het coalitieakkoord staat dat een rijk cultureel klimaat een zeer bepalende factor is voor een sterke concurrentiepositie. Er staat zelfs letterlijk dat de niet-wettelijke taken van kunst- en cultuureducatie voor de jeugd niet zullen worden afgebouwd.

Mevrouw VERSTEEG (D66): Mijnheer de Voorzitter! Ik hoor de fractie van de PvdA nu toch weer een vraag stellen over Kunst Centraal. Wij hebben het daarover gehad in de commissie WMC en in de commissie BEM. Ik heb zelf in de commissie WMC gevraagd hoe het zit met Kunst Centraal en hoe het zit na 1 januari 2012. De gedeputeerde heeft toen geantwoord dat het budget dat overblijft in 2012 geheel voor Kunst Centraal is. Zij heeft ook aangegeven dat zij in 2013 iets meer ruimte wil hebben om het kunst- en cultuurbeleid zo maximaal mogelijk in te vullen en dit eventueel ook aan andere dingen te besteden. Zij heeft ook aangegeven dat Kunst Centraal als basisorganisatie, in goed overleg, een takenpakket hoort te blijven uitvoeren. Het stoort mij dat de fractie van de PvdA ondanks al die discussies die wij hierover al hebben gehad in de commissie, nu toch weer suggereert alsof er één grote onzekerheid is per 1 januari 2012.

De heer DE KRUIJF (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Vanaf 2012 wordt Kunst Centraal gekort voor de volle honderd procent. Dat is een bedrag van € 2.000.000. Daarnaast is er in 2012, 'ter compensatie', een bedrag van € 1.500.000 beschikbaar dat voor Kunst Centraal geormerkt is. Wat er daarna gebeurt, is volstrekt onduidelijk. Daarmee wordt die organisatie compleet in onzekerheid gestort, want wat moet zij daar nu mee?

Mevrouw VERSTEEG (D66): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb een andere perceptie, maar de gedeputeerde kan in de eerste termijn haar visie hierop geven.

De heer DE KRUIJF (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Een ander voorbeeld: het Bureau Alleato, het adviesbureau voor sociale vraagstukken, wordt in drie jaar volledig afgebouwd, te beginnen vanaf 2013. Cliëntenbelang Utrecht, dat een deel van de taken van Alleato zou moeten overnemen – zo-

als dat ook staat in het coalitieakkoord – wordt gekort met € 110.000. Dus, extra taken en een korting van € 110.000. Het Utrechts Landschap, het Landschap Erfgoed Utrecht, moet honderdduizenden euro's inleveren, waarbij wij de tientallen jaren die wij als provincie samen met het Rijk en gemeenten geïnvesteerd hebben in de kwaliteit van het landelijk gebied, eigenlijk een beetje op de schroothoop leggen. Die kwaliteit van het buitengebied is en blijft toch een kerntaak van de provincie en dan nu, alvast vooruitlopend op de plannen van mijnheer Bleker, zo heb ik het vermoeden, start de provincie zelf met de afbouw van dat landelijk gebied. Van het CDA en de VVD, zeg ik in alle eerlijkheid, kan ik mij daarbij nog wel iets voorstellen; zij hebben beide immers als motto dat ook boerengroen groen is. Van GroenLinks en D66 begrijp ik er niets van.

Dit zijn slechts enkele voorbeelden. De lijst met organisaties die gekort worden is lang en de maatschappelijke kaalslag is groot. Voor alle duidelijkheid: het gaat ons in de eerste plaats niet om die organisaties en zelfs niet om de mensen die daar werken, alhoewel wij hen van harte een zorgvuldige behandeling toewensen. Het gaat ons vooral om de belangen waarvoor die organisaties staan. Zo staat Kunst Centraal voor cultuureducatie voor minimaal 6000 basisschoolleerlingen. Sport Service Nederland, dat vanochtend nog aan de orde is geweest, staat eveneens voor duizenden jongeren, die vanuit zichzelf niet of moeilijk in beweging komen. De landschapsorganisaties staan voor de kwaliteit van ons buitengebied. Om die dingen gaat het ons en die dingen dreigen nu ernstig aangetast te worden. Daar gaat het om. Daar mag je zorgvuldigheid verwachten van een provinciebestuur en dat ontbreekt in dit voorstel.

De heer NUGTEREN (GL): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb de neiging direct een antwoord te geven om collega De Kruijf duidelijk te maken waarom wij en D66 vinden dat wij een goed akkoord hebben, maar wat hij niet begrijpt. Hij noemt allerlei karakteristieken en ik pak maar even het laatste punt: Sport Service Midden Nederland. Ik herinner mij nog de periode 2003-2007, waarin zij een zeer minimaal bedrag kregen; lang niet het bedrag dat zij in de laatste jaren hebben gekregen. Op voorstellen mijnerzijds om daaraan wat te veranderen, zijn zij op een nee van de PvdA gestuit. Dus er

moet nu niet de suggestie worden gewekt dat dit altijd zo was zoals het nu is. Het is een heel korte periode geweest en daarvoor was het onder andere de PvdA die daartegen was.

De heer DE KRUIJF (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Het aardige is dat wij hier mensen hebben die een lange historie in deze Staten kennen. Zij hebben ook, zou ik bijna zeggen, veel ballast bij zich. Ik heb die ballast niet en ik moet het doen met de gegevens die ik nu heb, in die zin dat ik nu lees wat er in het voorstel over de voorjaarsnota staat, dat ik nu lees in de brief van Sport Service Midden Nederland wat de effecten daarvan zijn en dat wij nu met elkaar constateren dat dit dus niet zorgvuldig en niet acceptabel is.

De heer NUGTEREN (GL): Mijnheer de Voorzitter! Dat laatste ben ik niet met de heer De Kruijf eens. Ik ben het wel met hem eens dat het jammer is dat het zo is, maar dat heeft ook te maken met de mogelijkheden die wij financieel hebben. Ik kom er nog wel op terug. De suggestie die hij wekt dat er jarenlang of haast een eeuwenlange traditie is die nu om zeep wordt geholpen, is gewoon niet waar. En ballast kan ook een voordeel zijn. De heer De Kruijf kan ook een keer de verslagen van vergaderingen lezen.

De heer DE KRUIJF (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Ik denk niet dat ik heb gesuggereerd dat er een jarenlange traditie is die wij nu doorbreken. Ik zeg alleen dat wij nu worden geconfronteerd met een voorjaarsnota met heel onaangename voorstellen. De impact van die voorstellen kunnen wij nauwelijks bevatten. Wij kunnen er iets van terugvinden in de brieven die wij hebben gelezen. Dat vinden wij onzorgvuldig en onacceptabel. Waarom onzorgvuldig? Omdat er geen tijd genomen is voor het in kaart brengen van de consequenties. Er is geen tijd genomen voor het mogelijk wegvallen van cofinanciering door het Rijk bijvoorbeeld. Organisaties hebben nauwelijks de kans gehad om hun verhaal te vertellen. In deze Staten is de kerntakendiscussie opgestart, maar nooit afgerond. Het Coalitieakkoord is niet tot besluitvorming gebracht. Het enige wat er is gebeurd, is dat er vier partijen drie weken tijd met elkaar hebben doorgebracht en hebben bedacht waar geschrappt kon worden en waar niet. Wij zijn

ervan overtuigd dat dit onzorgvuldig, ondoordacht en ook onacceptabel is. Daarbij komt ook nog dat het absoluut onnodig is. Ik kom even terug op de opmerking van de heer Nugteren over de financiën: het is onnodig. Als je kijkt naar de cijfers van de voorjaarsnota, dan is niet alleen een flink deel van deze voorstellen onnodig, maar dan is ook de grote haast die hierbij wordt betracht onnodig. De komende jaren zal het begrotingsoverschot – ik baseer mij op de cijfers die ik gekregen heb –, exclusief het Coalitieakkoord, groeien van ruim € 15.000.000 in 2012 tot uiteindelijk € 18.000.000 in 2015. Over de meicirculaire hebben wij het even gehad in de commissie BEM. Die geeft geen enkele aanleiding, aldus de gedeputeerde, om negatieve financiële effecten van enige omvang te moeten vrezen; eerder is er een licht positief effect.

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de Voorzitter! De heer De Kruijf zegt dat het niet nodig is, maar kan de heer De Kruijf aangeven wat de voorjaarsnota aan de Staten vraagt onder de streep. Dan heb ik het niet over Kunst Centraal en allerlei andere projecten die hij erg interessant vindt. Wat staat er onder de streep? Wat vragen Gedeputeerde Staten aan ons om goed te keuren? Wij hebben al die onderdelen bij elkaar. Dan zetten wij een streep. Gedeputeerde Staten vragen dan: willen jullie meer of minder geld aan ons ter beschikking stellen om dit jaar uit te geven?

De heer De KRUIJF (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Dat is een onmogelijke vraag.

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Het staat er in hoor. Het is echt heel gemakkelijk.

De heer DE KRUIJF (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Fijn dat de heer Dercksen dat zo zeker weet. Als hij met mij kijkt op pagina 20, dan ziet hij dat daar keurig onder de streep aangegeven staat welke ruimte wij hebben, inclusief en exclusief de uitvoering van het coalitieakkoord. In beide gevallen is er alle ruimte om zorgvuldig met allerlei pijnlijke ingrepen om te gaan. Daarvoor pleiten wij. Natuurlijk moeten wij de afweging maken, een zorgvuldige afweging, maar wij vragen om enige ruimte om die zorgvuldige afweging te kunnen maken.

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Ik denk dat wij hiermee de kern van het probleem hebben. Dat is mooi. Op onze pagina 20 staat dat Gedeputeerde Staten ons € 4.700.000 vragen om uit te geven. Ik weet dus niet waar de heer De Kruijf die ruimte ziet. Ik zie dat niet op pagina 20.

De heer DE KRUIJF (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! De heer Dercksen doelt waarschijnlijk op 2011. Als hij kijkt naar 2012, 2013, 2014 en 2015, de overschotten, het totaal, het begrotingssaldo, inclusief de stelpost nieuw beleid, onder de streep, waarnaar hij verwees, dan ziet hij dat de bedragen oplopen tot € 19.900.000 in 2015. Het enige wat ik vraag, is de ruimte die er overduidelijk is te benutten om daarover een zorgvuldige discussie te voeren. Daar gaat het om. Dat is het punt, waarop ik een amendement zal indienen. Wij zeggen niet: "Doe niks of denk nooit na over wat de kerntaken zijn." Wij zeggen: "Doe dat zorgvuldig en gebruik dat voor de ruimte die er overduidelijk is."

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Laten wij het eens wat breder trekken dan alleen deze voorjaarsnota. Deze voorjaarsnota is een tussenstand van de begroting. Heeft de heer De Kruijf dan wellicht een idee wat het saldo van inkomsten en uitgaven is van de provincie over 2011?

De heer DE KRUIJF (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! De voorjaarsnota is de opmaat naar de begroting voor 2012 en verder.

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Nee, de voorjaarsnota is een tussenstand van de begroting 2011.

De heer DE KRUIJF (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! De heer Dercksen wees nadrukkelijk op het feit dat hij de voorjaarsnota goed gelezen had en ik, suggereerde hij, iets minder. Ik verwijs steeds naar die pagina 20. Daar kan de heer Dercksen met mij lezen dat in de opmaat naar de komende begrotingen wij te maken hebben met een ruimte in de begroting die alle rust en redelijkheid kan geven bij discussies over kerntaken en de vele dingen die wij doen voor de maatschappelijk heel belangrijke organisaties.

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de Voorzitter! De begroting 2011 laat zien hoeveel geld erin komt en hoeveel geld eruit gaat bij de provincie. Daar is dit een bijsturing van. Heeft de heer De Kruijf een idee van wat er dit jaar in- en uitgaat in de provincie in die begroting?

De heer DE KRUIJF (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Natuurlijk ken ik het overzicht. Een voorjaarsnota heeft een stand van zaken nu en een vooruitblik op de toekomst. Natuurlijk ken ik het overzicht.

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Heeft de heer De Kruijf getalsmatig enig idee hoeveel geld wij dit jaar tekort komen of overhouden? Wat begroot men hier in dit huis?

De heer DE KRUIJF (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Zo'n € 350.000.000 of € 400.000.000.

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de Voorzitter! En hoeveel komen wij tekort?

De heer DE KRUIJF (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Dat weet ik niet. Er is nu een tussenstand die uitgaat van € 4.200.000.

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Ik denk dat dit het probleem is van de discussie die wij hier vandaag moeten voeren.

Mevrouw VERSTEEG (D66): Mijnheer de Voorzitter! Ik wil de heer De Kruijf vragen of hij het met ons eens is dat het Bestuursakkoord nog veel financiële onzekerheden kent. Zo loopt ook nog de discussie met staatssecretaris Bleker. Er zijn dus nog veel onzekerheden bij de inkomsten vanuit de opcenten: wat voor gevolgen hebben de nog steeds slechte economische omstandigheden op die inkomsten? Wat voor juridisch consequenties komen er mogelijk nog voort uit de kortingen? Is de heer De Kruijf het met ons eens dat het allemaal risico's zijn?

De heer DE KRUIJF (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Als ik let op de opcenten op de motorrijtuigenbelasting, uitgaande van de cijfers die wij gepresenteerd hebben gekregen, dan geloof ik niet dat daarin een grote onzekerheid zit. Ik ken die

niet. Als mevrouw Versteeg die wel kent, dan hoor ik dat graag in haar bijdrage. Wat betreft het Bestuursakkoord, dan is het absoluut waar dat daarin onzekerheden zitten, met name voor het landelijk gebied. Dat zijn onzekerheden, waarmee wij verstandig kunnen omgaan. Als mevrouw Versteeg nu zegt dat wij elke korting vanuit het Rijk gaan compenseren, dan zitten wij met een probleem. Als zij zegt dat er onzekerheden zijn, die ondanks de noeste inspanningen van de heer Krol misschien toch nog in dat akkoord overeind blijven en er zijn kortingen die overeind blijven, dan zeg ik dat wij daarmee heel verstandig moeten omgaan. Onzekerheden betekenen niet onmiddellijk dat je dus met ernstige tekorten te maken krijgt. Het is maar net hoe je daarmee omgaat.

Mevrouw VERSTEEG (D66): Mijnheer de Voorzitter! De heer De Kruijf zegt dat hij het met mij eens is dat er een aantal zaken is dat nog onzekerheden met zich meebrengt. Hoe zou de PvdA daarop anticiperen?

De heer DE KRUIJF (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Om te beginnen door een zorgvuldige discussie te voeren die nu volledig achterwege is gebleven. Die onzekerheden zouden bijvoorbeeld kunnen betekenen dat wij toch op termijn hier en daar zullen moeten gaan 'knijpen'. Ik wil daarom eerst zeker weten wat onze kerntaken zijn. Dat weten wij nu niet, want die discussie hebben wij niet afgerond. Ik zou vervolgens willen weten wat de maatschappelijke effecten zijn van de kortingen die wij dan eventueel op een aantal onderdelen zouden moeten doorvoeren.

Mevrouw VERSTEEG (D66): Mijnheer de Voorzitter! De heer De Kruijf wil dus in principe wel praten, maar hij wil nog niet anticiperen op het zuiniger uitgeven van het geld. Hij wil nog steeds als Sinterklaas blijven doorgaan, zoals de provincie de afgelopen vier jaar ook als Sinterklaas heel veel miljoenen heeft weggeven.

De heer DE KRUIJF (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Het is volstrekt helder dat ik Sinterklaas niet ben. Wat hier nu voorligt, is echter het compleet tegenovergestelde. Wij zijn geen sinterklazen, maar wij willen enige zorgvuldigheid betrachten, zoals ik gezegd heb.

Dat zullen wij bij amendement voorstellen.

Mevrouw VERSTEEG (D66): Mijnheer de Voorzitter! Enige 5 december-gevoelens kan ik toch niet helemaal wegmoffelen.

De heer DE KRUIJF (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Wij hebben dus een buitengewoon plezierig financieel perspectief dat alle ruimte geeft voor een zorgvuldige discussie en een zorgvuldige afweging. Wij zullen daarvoor dan ook bij amendement pleiten. Vervolgens zou je mogen veronderstellen dat deze zeer gezonde financiële situatie van de provincie ook bij de coalitie zou leiden tot de bereidheid nog eens opnieuw te kijken naar al die in het coalitieakkoord afgesproken zeer ingrijpende bezuinigingsvoorstellen. In de opvatting van de PvdA zou daar, gezien de haast en de onzorgvuldigheid van de nu gevolgde procedure en gezien de ingrijpende gevolgen en, nogmaals, gezien de in positieve zin bijgestelde financiële omstandigheden, alle aanleiding toe zijn.

Wij zullen dan ook per amendement voorstellen dat die bezuinigingsdiscussie alsnog wordt gevoerd, waarbij de getroffen organisaties alle ruimte krijgen voor hun inbreng. Pas daarna kan de provincie een zorgvuldige afweging maken. Voor de fractie van de PvdA staan daarbij uiteraard de belangen van natuur en landschap, cultuur en educatie, betaalbare woningbouw en werkgelegenheid voor mensen met een lagere opleiding voorop.

Amendement A2 (PvdA): wijziging besluit Voorjaarsnota

Provinciale staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 27 juni 2011, ter behandeling van het statenvoorstel 2011NT268679, inzake vaststelling van de Voorjaarsnota 2011 en de Kadernotabegrotingen 2012-2015;

besluiten:

- 1. de onderdelen 1, 3, 5 en 9 van het ontwerp-besluit te schrappen;*
- 2. aan het besluit toe te voegen: "Gedeputeerde Staten opdracht te verlenen de Staten voor 1 oktober 2011 een voorstel te doen tot het op inhoud actualiseren van de in 2010 gevoerde kerntakendiscussie, teneinde de Staten in staat te stellen de gewenste keuzes te maken."*

Toelichting:

- uit de in de Voorjaarsnota gepresenteerde cijfers blijkt dat de financiële situatie aanzienlijk is verbeterd;
- daarmee is de noodzaak van het doorvoeren van bezuinigingen op de korte termijn weggevalen;
- daardoor bestaat ruimte voor een zorgvuldige actualisatie c.q. afronding van de in 2010 gevoerde, maar niet afgeronde, kerntakendiscussie door middel van het maken van politieke keuzes;
- dat het wenselijk is dat deze actualisatie door Gedeputeerde Staten ter hand wordt genomen en voor 1 februari 2012 wordt gepresenteerd aan de Staten;
- dat de door de Staten op basis van deze actualisatie gemaakte keuzen in de Voorjaarsnota 2012 en programmabegroting voor 2013 hun beslag moeten krijgen;
- dat door deze werkwijze aan instellingen ruimte kan worden geboden waar nodig te anticiperen op hun nieuwe (financiële) situatie.

De VOORZITTER: Het amendement is voldoende ondertekend en maakt deel uit van de beraadslagingen. Het amendement kan worden vermenigvuldigd en rondgedeeld.

De heer BARNEVELD BINKHUYSEN (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Vandaag bespreken wij de Voorjaarsnota 2011. Tijdens de vorige voorjaarsnota heeft de fractie van de VVD reeds aangegeven dat de provincie een nieuwe realiteit onder ogen moet zien ten gevolge van de financiële crisis, de forse bezuinigingen waarmee wij geconfronteerd zouden worden en de discussies rondom de kerntaken en het middenbestuur. Aan actualiteit heeft dit alles niet verloren.

Het zal u niet verbazen dat de fractie van de VVD tevreden is met de door het college aangeboden Voorjaarsnota. Er worden keuzes gemaakt die recht doen aan deze nieuwe realiteit en die het mogelijk maken de noodzakelijke koersverandering te realiseren. Hierdoor kan de provincie haar verantwoordelijkheid richting de samenleving en de burgers nemen. Want dat wij als provincie een verantwoordelijkheid hebben is duidelijk. Het zijn turbulente tijden met een heroriëntatie op zowel financieel, sociaal als cultureel terrein. Gelukkig hebben wij als provincie vooralsnog een prach-

tige uitgangspositie. Wij hebben een aantrekkelijk vestigingsklimaat, een hoogopgeleide bevolking en een veelzijdig landschap. Wij zullen alle zeilen moeten bijzetten om deze situatie te bestendigen. Vanzelf zal dat niet gaan.

Tijdens een presentatie in de commissie BEM van vorige week werd nog eens duidelijk in wat voor beroerde staat onze Utrechtse economie in de tachtiger jaren verkeerde. De provincie heeft toen haar regierol ingevuld en mede hierdoor de huidige verantwoorde economische infrastructuur helpen realiseren.

De fractie van de VVD blijft streven naar een krachtig middenbestuur, een provinciale overheid als de verantwoordelijke voor het bovenlokale en ruimtelijk economisch beleid. De voorstellen voor een nieuw beleid vinden wij terug in het coalitieakkoord. De fractie ziet met belangstelling uit naar de uitwerking van dit akkoord en hoe dit verwoord zal worden in de komende staten- en beleidsvoorstellen.

Bij de presentatie van het coalitieakkoord is gezinspeeld dat Gedeputeerde Staten al voor de zomer met een nadere uitwerking van het voorgenomen beleid zouden komen voor de komende vier jaar. Wellicht was dat iets te ambitieus, maar misschien kunnen wij constateren, wanneer wij nu het financieel kader vaststellen, dat wij ook graag van Gedeputeerde Staten willen vernemen wanneer de Staten in de gelegenheid worden gesteld de uitwerking van het coalitieakkoord in de diverse beleidskaders vast te stellen.

Onze begrotingspositie lijkt riant. Ik herhaal: "lijkt". Het Bestuursakkoord heeft veel open einden. Sommige zijn al genoemd. Zo staan vooralsnog genoteerd een korting op het ILG (Investeringsbudget Landelijk Gebied) van € 600.000.000, een nog onbekende korting op de Brede Doeluitkering en, te zijner tijd bij de overheveling van de jeugdzorg naar de gemeenten, een korting van € 90.000.000.

De heer DE KRUIJF (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! De korting van € 600.000.000 op het ILG geldt, zo mag ik toch aannemen, voor heel Nederland. Is dat voor de heer Barneveld Binkhuysen aanleiding om te zeggen dat als die korting zich voordoet, wij dat als provincie gaan compenseren in de volle omvang? Als dat namelijk niet zo is,

dan is dat weliswaar een punt dat je zorgvuldig moet bespreken, maar dan is het niet of nauwelijks een onoverkoombaar risico. Hoe kijkt de heer Barneveld Binkhuysen daartegen aan?

De heer BARNEVELD BINKHUYSEN (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Of dat wel of niet gecompenseerd wordt, zal afhangen van de manier waarop het Rijk daarover beslist.

De heer DE KRUIJF (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! De vraag is: als het Rijk beslist tot zo'n korting, of de woorden van de heer Barneveld Binkhuysen dan betekenen dat hij bereid is te compenseren wat gekort wordt.

De heer BARNEVELD BINKHUYSEN (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Wij gaan dat niet onverkort compenseren in de provincie.

De heer DE KRUIJF (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Dan is dat risico toch zeer wel te overzien, want dat is niet groter dan de provincie toestaat.

De heer BARNEVELD BINKHUYSEN (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Dat is toch dat risico van € 600.000.000?

De heer DE KRUIJF (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Nee. Het is alleen maar een risico op onze financiën als de provincie zegt dat zij dat onverkort compenseert. Als wij dat niet zeggen, is het risico niet groter dan wij hier met elkaar accepteren.

De heer BARNEVELD BINKHUYSEN (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Dat ben ik niet helemaal eens met de heer De Kruijf. Wij hebben dat deels natuurlijk wel degelijk opgenomen. Decentralisatie van overige taken zal zeker ook op andere beleidsvelden tot kortingen leiden. Daarbij is in dit Bestuursakkoord ook het principe 'trap op trap af' weer ingevoerd, ofwel: krimpen van de rijksbegroting wordt doorvertaald naar provincies en gemeenten. Duidelijkheid in onze financiële relatie met het Rijk zal zeker nog enige tijd vergen. Reden te meer om vast te houden aan de nieuwe rol van de provincie en ons te beperken tot de kerntaken en derhalve de geplande ombuigingen op niet-kerntaken onverkort door te voeren. Ook vindt de fractie van de VVD dat het noodzakelijk

is de ons opgelegde korting op het Provinciefonds van ruim 15% door te vertalen naar de te verstrekken subsidies.

Ondanks de noodzakelijke bezuinigingen is het gelukt het huishoudboekje op orde te houden. Een compliment aan Gedeputeerde Staten en in het bijzonder aan de heer Van Lunteren. Een belangrijke leidraad hierbij is geweest het maken van keuzes. Er is gekozen voor een focus op kerntaken en een oplossingsgerichte overheid. Wij zien een college dat voortvarend aan de slag is gegaan en direct in praktijk brengt hetgeen in het coalitieakkoord verstaan wordt onder vertrouwen in de samenleving en oplossingsgericht besturen.

Gedeputeerde Pennarts heeft al aangegeven hoe zij omgaat met haar eerste tegenvaller in de jeugdzorg. Door hiermee creatief om te gaan en alternatieven te onderzoeken en aan te dragen, wordt gezien hoe binnen de bestaande middelen tot een oplossing kan worden gekomen. Ook gedeputeerde De Vries heeft zijn visitekaartje reeds afgegeven met zijn visie op andere mogelijkheden van recreatie in relatie tot natuur, waarmee hij een nieuwe koers heeft ingezet.

In het regeerakkoord krijgt de provincie meer zeggenschap over het landelijk gebied. Een beleidswijziging over hoe om te gaan met aankoop van gronden en hoe deze in te richten, is noodzakelijk geworden. Dit lijkt een lastige boodschap voor de vele natuur- en milieuorganisaties. Echter, ondanks het protest van deze organisaties is gebleken dat ook de leden daarvan, gewone burgers dus, steun geven aan het overheidsbeleid om minder natuuraankopen te doen. Burgers vinden het blijkbaar helemaal niet zo onzinnig dat hier en daar wordt gesneden in de overheidsuitgaven en andere keuzes worden gemaakt. Dat is niet zo vreemd, want de lasten van het beleid moeten wel weer opgebracht worden door de belastingbetaler, dezelfde burger.

Gedeputeerde Krol heeft in de vorige periode blijk gegeven er oog voor te hebben enerzijds het landschap mooi te houden en anderzijds er gebruik van te maken. Hij heeft hierop ingespeeld met het onlangs gesloten Akkoord van Utrecht, waarin zowel ruimte voor de natuur als het ondernemerschap een plaats krijgen. Met andere woorden: er wordt reeds met een nieuwe bril, mogelijk met

variabele focus, bestuurd en vooruitgekeken. Zo tekenen zich de contouren af van een alternatief scenario; een regie ter optimalisering van de productiestructuur en stimulering van ondernemerschap, waardoor omstandigheden gecreëerd worden waarin bijvoorbeeld kunstinstellingen hun eigen bestaan maatschappelijk kunnen legitimeren.

Laten wij vooral de dingen doen waar wij goed in zijn en die de samenleving van ons verwacht.

Ik rond af, maar niet voordat ik de wens heb uitgesproken dat de VVD-fractie hoopt op een prettige en constructieve samenwerking met zowel Provinciale Staten als ook de statenfracties. En, een hartenkreet naar aanleiding van vanochtend, wij hopen ook op een samenwerking, waarbij ondanks debatten die ongetwijfeld nog zullen komen de goede werksfeer hier in huis wordt behouden.

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Dat waren heel mooie vergezichten. Dank daarvoor. Ik ving net bot bij de heer De Kruijf. Laat ik het daarom bij de grootste collegepartij proberen. Heeft de heer Barneveld Binkhuysen enig overzicht van het saldo van inkomende en uitgaande middelen over 2011?

De heer BARNEVELD BINKHUYSEN (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Antwoord: ja. De heer Dercksen wil graag weten hoeveel het is?

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Bij benadering.

De heer BARNEVELD BINKHUYSEN (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Een paar honderd miljoen, zoals de heer De Kruijf al aangaf.

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Een paar honderd miljoen tekort of een paar honderd miljoen overschot?

De heer BARNEVELD BINKHUYSEN (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Een juiste balans.

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Ik stel mijn vraag nog een keer, anders blijven wij poppenkast spelen. Wat staat er onder de streep in de begroting van 2011 bij het saldo van uitgaande en inkomende middelen? Staat daar

plus één euro? Staat daar honderd miljoen min? Graag bij benadering. Ik vang de heer Barneveld Binkhuysen niet op honderdduizend euro of op een miljoen euro.

De heer BARNEVELD BINKHUYSEN (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Wij hebben het huishoudboekje op orde. Daarvoor zijn de bezuinigingen noodzakelijk.

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Dat bedoelde ik dus al bij het vragenhalfuurtje. De heer Barneveld Binkhuysen heeft dus geen antwoord op mijn vraag, net als de heer De Kruijf.

De heer NUGTEREN (GL): Mijnheer de Voorzitter! Ik wil collega Dercksen graag wat vragen. Wij zijn kennelijk tot een provinciale quiz overgaan: Wie weet de juiste getallen? Aangezien ik het weet, vraag ik de heer Dercksen of hij weet wat het totale budget is van de provincie.

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Ja, wij hebben aan vaste binnenkomende middelen € 170.000.000. Dan hebben wij rijksmiddelen, de specifieke Doel Uitkeringen, en die belopen zo'n € 260.000.000. Dus er komt dit jaar zo'n € 430.000.000 binnen.

De heer NUGTEREN (GL): Mijnheer de Voorzitter! Waarom vraagt hij het ons allemaal dan?

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de Voorzitter! De heer Nugteren moet nog even afwachten.

De VOORZITTER: Wij hoeven niet langer af te wachten. Ik geef het woord aan de heer Dercksen.

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de Voorzitter! De voorjaarsnota 2011: bij de PVV-fractie intussen beter bekend als 'project balletje balletje'. Kosten noch moeite zijn gespaard om de burgers, de belastingbetalers, maar ook ons als volksvertegenwoordigers op het verkeerde been te zetten. De voorjaarsnota zou de verantwoording moeten zijn over de eerste maanden van het jaar, maar daarvan is vrij weinig terug te vinden. Wat is er gebeurd ten opzichte van de begroting? Het kan zo eenvoudig: er komt geld binnen en er gaat geld uit en je moet een spaarpot, een reserve, hebben die niet leeg moet zijn, maar wel zo leeg mogelijk,

want het is tenslotte niet ons geld, maar dat van de burger. Na een aantal maanden presenteer je dan de tussenstand.

Het college werd, met uitzondering van de PVV, bij de jaarrekening overstelpt met complimenten. Na 350 jaar provincie Utrecht was de jaarrekening namelijk weer een beetje beter leesbaar geworden. Hoera. Hoe zag die jaarrekening er dan voorheen uit?

Om maar met de deur in huis te vallen: vorig jaar gaf de provincie € 48.800.000 meer uit dan er binnenkwam. € 48.800.000: dat moet u thuis eens op uw eigen niveau proberen voor te stellen.

Mevrouw VERSTEEG (D66): Mijnheer de Voorzitter! Even een nabrander op de opmerking van de heer Dercksen dat bij de jaarrekening door alle fracties complimenten werden gegeven, omdat deze jaarrekening er beter uit zou zien. Alleen de PVV dacht daar blijkbaar anders over. Ik wil hem toch in herinnering brengen dat ook de fractie van D66 erg kritisch was over de jaarrekening en de manier waarop die is opgesteld en is gepresenteerd. De fractie van de PVV moet zichzelf niet te veel eer toekennen.

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Ik hoop straks op de steun van D66 te mogen rekenen. Ik vervolg mijn betoog.

Dit jaar is het nog veel rampzaliger. Er wordt dit jaar € 150.000.000 meer uitgegeven dan er binnenkomt. Dat is ongeveer € 150 per inwoner van deze provincie. Wat schrijft het college zonder enige gêne in de programmabegroting? Per saldo laat de begroting 2011 een overschot van € 5.700.000 zien. Dat vinden wij pure misleiding; hogeschoolhocuspocus. Wie wil Gedeputeerde Staten hiermee in de maling nemen en vooral waarom? Alsof het allemaal nog niet erg genoeg is, vraagt het college met droge ogen aan Provinciale Staten in deze voorjaarsnota er nog eens € 4.700.000 bij te doen, zodat de schade dit jaar oploopt tot zo'n € 155.000.000.

De inkomsten bedragen € 430.000.000 – tegen de heer Nugteren kan ik zeggen dat hij op zijn wenken is bediend – en het grootste deel daarvan zijn rijksmiddelen. Daarmee presenteert de provincie Utrecht dus met trots een begrotingstekort van, jawel, 35%. Wij geven in de provincie Utrecht in 2011 35% meer uit dan er binnenkomt. Dat zijn

cijfers waarbij je zelfs van Jan Kees de Jager geen geld meer krijgt. Het is het Griekse begrotingstekort maal vier. Dan nog zijn er hier partijen die vinden dat zij meer geld moeten uitgeven, omdat er ergens in een potje nog wat is overgebleven.

De heer NUGTEREN (GL): Mijnheer de Voorzitter! Ik wil collega Dercksen vragen of hij weet dat de reserve die er was in het begin van de vorige periode van € 450.000.000 in deze periode is opgemaakt. Daarin zit het tekort, daarmee wordt het gedekt. Dus het verschil tussen inkomsten en uitgaven wordt niet alleen bepaald door wat wij binnenkrijgen, maar dat wordt ook bepaald door wat er nog in de kas zit en wat uitgegeven wordt of wat in de spaarpot zit.

Bovendien is de provincie ruim 750 jaar oud en niet 350 jaar. Maar goed, feitelijkheden zijn niet het sterkste punt van de heer Dercksen, geloof ik.

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Wat is de vraag van de heer Nugteren?

De heer NUGTEREN (GL): Mijnheer de Voorzitter! Heeft de heer Dercksen zich gerealiseerd dat er behalve jaarlijkse inkomsten ook gelden beschikbaar waren via het vermogen van de provincie, althans de reserve van de provincie, verkregen door de verkoop van de nutsbedrijven?

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Ja, dat is de kern van het probleem.

De heer NUGTEREN (GL): Mijnheer de Voorzitter! Welk probleem?

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Het probleem van potverteren.

De heer NUGTEREN (GL): Mijnheer de Voorzitter! Dat ben ik met de heer Dercksen eens. Als er iemand is geweest die dat aan de kaak heeft gesteld, dan ben ik dat wel. Dus dat kan de heer Dercksen zich niet toe-eigenen. Ik vind het echter wel valselijk vervolgens te gaan tamboereren op het feit dat er onnodig veel wordt uitgegeven en dat er allemaal negatieve saldi zijn, terwijl het financieel-technisch allemaal netjes gedekt is.

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Wij maken de reserves in no time op.

De heer NUGTEREN (GL): Mijnheer de Voorzitter! Dat zeggen wij al jaren, maar dat is op zichzelf geen argument voor de suggestie dat hier veel meer wordt uitgegeven dan er jaarlijks binnenkomt. Dat geld was er gewoon.

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de Voorzitter! De heer Nugteren gooit de dingen door elkaar. Wij geven meer uit dan wij binnenkrijgen, alleen in onze discussie zegt de heer Nugteren dat dat niet uitmaakt, want dat halen wij gewoon uit de reserves. Dat gaat een tijdje goed, maar in zes jaar geven wij hier € 0,5 miljard meer uit dan wij binnenkrijgen. Dat vinden wij niet normaal. Die opbrengst van de REMU is ook geld van de burger: de aandelen van de REMU waren geld waard, omdat ze dividend konden uitkeren. Waarom konden ze dividend uitkeren? Omdat de energieprijzen te hoog waren en de burgers dat allemaal betaald hebben.

De heer DE KRUIJF (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Ik ben op zoek naar de nuances van het gedachtegoed van de fractie van de PVV in dezen. Is de heer Dercksen ten principale tegen het besteden van het geld dat wij op de plank hebben liggen of denkt hij met mij dat het soms ook wel zinvol kan zijn delen van het geld dat je hebt, goed besteed aan de burgers terug te geven?

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Wij zullen niet alle projecten zomaar als onzin bestempelen. Het gaat ons echter om het tempo waarmee de reserves worden opgemaakt en ook vooral aan dingen waarin wij als PVV helemaal niets zien. Nogmaals, er werd zojuist gezegd dat een belangrijk deel van de reserves van de REMU komt. Wij doen hier allemaal alsof dat geld van de provincie is. Het was echter het geld van de burger. Wat hadden al die colleges kunnen zeggen? Wij gaan eens wat minder belasting ophalen. Dat is niet gebeurd.

De heer De KRUIJF (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Dan is het in de optiek van de heer Dercksen dus heel wel denkbaar dat je in het ene jaar meer uitgeeft dan je binnenkrijgt. Dat is heel vanzelf-

sprekend zelfs. Als je je reserves gaat gebruiken voor goede dingen, dan geef je per definitie meer uit dan erin komt.

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Dit zijn echter echt excessieve bedragen. Wij hebben het niet over € 1.000.000 of € 2.000.000, maar over € 150.000.000 dit jaar. Dan heb ik het nog niet over de afwaardering van het nieuwe provinciehuis. Dat is bij na lange na niet waard waarvoor het nu in de boeken gaat komen.

De VOORZITTER: Ik stel voor dat u uw betoog vervolgt.

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Wat ik nog wil zeggen over de reserves, is dat die voor een belangrijk deel zijn uitgeleend, met name aan buitenlandse partijen en buitenlandse banken. Moody's, een van de drie vooraanstaande raking agencies, overweegt echter de waardering voor UniCredito te verlagen, een van de banken waar ons belastinggeld geparkeerd staat en wel € 25.000.000. UniCredito is volgens Moody's zeer gevoelig voor de afwaardering van de kredietwaardigheid van Italië. De koers ging vrijdag dan ook fors onderuit. Wij willen graag weten wie wij hier straks, mocht het met UniCredito misgaan, voor verantwoordelijk kunnen houden en wie welke consequenties daaruit trekt.

De provincie is hier een bank begonnen met geld van de belastingbetaler en voor zover mij bekend zonder vergunning van de Nederlandsche Bank, hoewel dat ook geen enkele zekerheid meer biedt, zo leert de geschiedenis. Aangezien het meeste geld langjarig is weggezet bij buitenlandse partijen, is het zelfs mogelijk dat wij, misschien later dit jaar, geld moeten lenen om aan voldoende middelen te komen. Misschien is het u dan duidelijk dat ondanks die hoge reserves, waarbij wij toch geld moeten lenen, wij dit 'project balletje balletje' noemen.

Op 25 oktober 2010 presenteerde de provincie de programmabegroting, kort voor het einde van het jaar. Daarin werd het eigen vermogen vermeld en vervolgens komt in de jaarrekening het daadwerkelijke eigen vermogen te staan. Tussen die twee ijkmomenten, dus eind oktober en de uiteindelijke jaarrekening met het echte eigen vermogen, zit

een verschil van € 31.000.000. Wij vragen ons af of er wel voldoende controle is op de financiën in dit huis.

Niet alleen de financiële huishouding op orde houden is nogal ingewikkeld. Zo blijkt ook het begroten van bouwwerken erg ingewikkeld te zijn. Eco-duct Beekbergen kostte € 4.000.000. € 1.600.000 minder dan begroot. Men zat er een slordige 30% naast. Hoe is dat mogelijk? Als in mijn branche, het vastgoed, een bouwkundige komt aanzetten met een begroting waarin hij er 30% naast zit, dan heeft hij een serieus probleem. Hoe kun je een organisatie runnen, als je deskundigen er met een begroting van 30% naast zitten?

De heer DE KRUIJF (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! De heer Dercksen leest vast de kranten. De afgelopen jaren zijn er nogal wat voorbeelden genoemd in de sfeer van het vastgoed, waarbij de percentages waarbij men er naast zat, veel en veel hoger waren. Een voorbeeld is het Philips Pensioenfonds. Zo zijn er allerlei voorbeelden, waarbij in de vastgoedsfeer de prognoses compleet anders lagen dan de uiteindelijke realisering.

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb het over een begroting van technische aard: hoe duur is een bouwwerk? Ik weet niet waarover de heer De Kruijf het heeft.

De heer DE KRUIJF (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb het over de bedragen waarmee je aanvankelijk begint en de bedragen waarmee je uiteindelijk eindigt. De heer Dercksen zegt dat dit soort percentages volstrekt ondenkbaar zijn in de sfeer van het vastgoed. Ik kan mij dat werkelijk niet voorstellen. Als je de kranten een beetje leest, dan zie je dat het daar bijna gebruikelijk is en er, helaas veel hogere percentages aan de orde zijn.

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Ik denk echt dat de heer De Kruijf het over een ander onderwerp heeft. Ik zit in het vastgoed en als een bouwkundige een begroting maakt voor een bouwwerk van € 5.500.000 en dat blijkt uiteindelijk € 4.000.000, dan wordt hem echt vriendelijk gevraagd ander werk te zoeken. De heer De Kruijf refereert misschien aan de vastgoedfraude. Daarover kan ik ook wel wat zeggen, maar dat heeft hiermee heel weinig te maken.

De heer DE KRUIJF (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Een korte opmerking. De heer Dercksen weet heel goed dat zeker in het afgelopen jaar, waarbij aanbestedingen bijna standaard veel goedkoper uitvallen dan men van tevoren had gedacht, die percentages zondermeer werden gehaald. Uit eigen ervaring weet ik dat op zich goede prognoses en goede begrotingen uiteindelijk in de aanbesteding misschien wel 20 tot 25% lager uitkwamen, gewoon omdat men de markt wilde behouden, mensen aan het werk wilde houden, enzovoort. Het is niet ongebruikelijk, al is het te betreuren, maar in deze zin valt het toch wel mee gelukkig.

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Ik noemde het voorbeeld als een specifiek technisch object, maar er zijn hier natuurlijk tal van begrotingen. Wij hebben het vanmorgen gehad over onderbestedingen en vervolgens gaat het geld weer van potje A naar potje B en als potje B toevallig een nieuwe doelstelling behoeft, dan gaan wij rustig weer verder. Dat is wat ik hiermee duidelijk wil maken.

De voorjaarsnota komt met meer dan 270 begrotingswijzigingen. Zou dat wellicht iets zeggen over de wijze van begroten? Dan hebben wij het alleen nog maar over de verslaglegging van de eerste paar maanden van het jaar. Wat hebben al die projectreserves, coalitiereserves, bestedingsreserves en noem maar op, voor zin als er na twee maanden met 200 potjes wordt geschoven? Zie ook de Versnellingsagenda.

Natuurlijk had ik het hier willen hebben over de € 600.000 die nog steeds gaat naar de natuurfetisjisten van het NMU en het IVN. Ik heb die mensen ontmoet, dus ik weet waarover ik het heb. Natuurlijk had ik de vraag willen stellen waarom dit kleine groepje mensen geld krijgt van de belastingbetaler om daarmee vervolgens zand in de machine van de overheid te strooien. Waarom moeten 60 mensen met een modaal salaris – ik kijk even naar de VVD – het hele jaar werken om alleen al die € 600.000 subsidie op te hoesten? En dat voor mensen die blauw gras en boommarkers belangrijker vinden dan uw en mijn veiligheid, om maar eens wat te noemen.

Mevrouw MINEUR (SP): Mijnheer de Voorzitter! Ik maak bezwaar tegen de manier waarop de PVV groene organisaties wegzet. De PVV zit hier zelf

als tegendenker in Provinciale Staten. Dat is een rol die ook wij graag aannemen. Ik hoop dat wij veel van dit soort verstandige organisaties met kennis van zaken houden, die bezig blijven om ons scherp te houden en die ons aanspreken op natuur- en milieuaspecten.

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Een voorbeeld. Wij spraken in Veenendaal met iemand die zich verschrikkelijk schaamde, omdat er langs de A12 bomen gekapt zouden worden. Hij rijdt echter zelf wel elke dag over die weg. Dat zijn mensen die klaarblijkelijk niet de visie hebben dat wij verder moeten met dit land en dat een snelwegverbreding misschien belangrijker kan zijn dan die bomen die elders weer neergezet kunnen worden.

Mevrouw MINEUR (SP): Mijnheer de Voorzitter! De heer Dercksen noemt nu een voorbeeld van iemand die bezwaar maakt. Het gaat mij er echter om dat er organisaties zijn die echt kennis van zaken hebben, die weten waarover zij praten en die dingen uitzoeken en ons daarvan op de hoogte stellen. Ik stel deze organisaties zeer op prijs.

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Ik vind het niet nodig dat daar belastinggeld naartoe gaat. Natuurlijk had ik ook wat willen zeggen over de € 10.000.000 voor binnenstedelijk bouwen, zodat de Engelse blaasvaren de ruimte krijgt om zich voort te planten, maar onze kinderen tien-hoogachter moeten opgroeien op een balkonnetje van anderhalve vierkante meter. Ik wil graag van Gedeputeerde Staten de garantie hebben dat dat belastinggeld, die € 10.000.000, niet gaat naar linkse gemeenten die alleen een te hoge grondprijs willen realiseren.

Ook had ik het willen hebben over de zonnepanelen, die klaarblijkelijk uit Duitsland en niet uit China komen, en over de ecodeucten die als paddestoelen uit de grond schieten, terwijl de begroting de komende jaren halveert.

Ik had het willen hebben over het nieuwe provinciehuis dat voor een stevig deel leeg komt te staan. Goed dat de Anti-Kraakwet is aangenomen. Ik had het kunnen hebben over de voormalige

luchtmachtbasis Soesterberg, want daar komen twee corridors. Let op: een voor de grote dieren en een voor de kleine dieren. Ik zou graag de heer Glastra hebben willen vragen erop toe te zien dat die corridors ook als zodanig gebruikt worden. Gelukkig heeft collega Van Hal-Scheffer al iets gezegd over de jeugdzorg. Links maakte voor de verkiezingen nogal een nummer van het passend onderwijs, alsof onze kinderen fysiek en psychisch veel ongezonder zouden zijn dan in de ons omringende landen. Onzin natuurlijk. Waar zij hierbij nu aan het stuur kunnen zitten, komen wij niet veel verder dan klankborden en procescoördinatiegroepen. Daar hebben onze kinderen niets aan.

Belangrijker is de kern waar ik het hier over wil hebben. Terug naar datgene waarmee ik begon. De voorjaarsnota, de jaarrekening en de begroting moeten voldoen aan artikel 3 van het "Besluit houdende voorschriften voor begrotings- en verantwoordingsdocumenten". Daarin staat dat de Staten zich een verantwoord oordeel kunnen vormen over de financiële positie van de provincie. Kortom, een document dat in een half uur te lezen is en waarbij iedereen in deze Staten begrijpt waar het over gaat. Een stuk waarmee recht wordt gedaan aan de rol die wij hier als Staten hebben als controlerend orgaan. Wij achten dat, met deze stukken, niet mogelijk. Ik heb net al een paar vragen aan de collega's gesteld. Ik denk dat dat mijn stelling bewijst.

Ik daag het college uit een begin te maken met het herschrijven van de financiële stukken, zodat de democratische controle in dit huis kan plaatsvinden en het voldoet aan de eisen die daaraan worden gesteld in het al eerdergenoemde besluit. Daarmee zal dan ook een middel uit handen worden genomen van bestuurders en ambtenaren om oneindig met onze miljoenen, tientallen miljoenen belastinggeld, te sjoemelen.

Mevrouw DOORNENBAL (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Bij de voorbereiding van de behandeling van deze voorjaarsnota, die vaak wat beschouwingen oplevert, moest ik denken aan het volgende. Een stel jongeren met idealen gaat op reis. Doel is om aan de slag te gaan voor een tentdorp in een tropisch regenwoud dat te kampen heeft met allerlei uitdagingen en onzekerheden. De jongeren hebben vooraf bekeken welke mensen

er mee zouden gaan om te werken. Er waren voldoende gegadigden, iedereen wilde wel mee, maar dat werd het niet: de een leek wat extreme ideeën te hebben, de volgende stond er bekend om dat hij wel veel riep, maar dat er weinig uit zijn handen kwam en weer een ander lag zo in de knoop met zichzelf dat hij helemaal niet in beeld was om mee te gaan. En dan was er ook nog een groep die niet meeging, maar aangaf wel mee te willen denken in de uitdagingen die de jongeren stonden te wachten. In het gebied waar deze groep jongeren aan de slag gaat, zijn, zoals ik al meldde, allerlei onzekerheden. Ik zal er twee noemen.

Onzekerheid 1. In het verleden heeft een stam het er altijd goed van kunnen nemen, maar tijden veranderen en de middelen worden schaarser en het lijkt erop dat als er niet stevig wordt ingegrepen, het zelfstandig voortbestaan van de stam in gevaar komt. En met die stam ook alle tentdorpen. Onzekerheid 2. Het klimaat verandert, zoals al eeuwen het geval is, en nu is er een tendens te zien waaruit op te maken valt dat er zwaardere buien komen, waardoor de dorpen zouden kunnen wegspoelen.

De jongeren die op werkvakantie gaan, besluiten elkaar eens goed in de ogen te kijken en met elkaar een plan van aanpak te maken. De jongeren die niet meegaan, beloven de avonturiers te voorzien van tips en commentaar. Na aankomst in het tentdorp wordt er hard gewerkt: Er wordt een verbindingsweg tussen een paar tentdorpen gebaad, zodat er meer onderling samengewerkt kan worden en er goede nieuwe contacten kunnen ontstaan, er wordt een grondwal gemaakt rond de dorpen tegen stijgend water en de tenten worden verstevigd, zodat die het zware weer dat voorspeld is aankunnen. Vol goede moed gaan de jongeren verder met hun werk. De eerste tips en commentaren van de thuisblijvers vliegen binnen per post. Zakken vol. Was die vliegreis wel nodig, men had toch ook met de boot kunnen gaan? En dat overleg met het stamhoofd en zijn familie, moest dat nu echt met een varken aan het spit? Een zelf meegenomen lunchpakketje had toch ook wel volstaan? De versteviging van de tenten kon ook niet op applaus rekenen van alle thuisblijvers. De een vindt het zonde van het geld en een ander roept dat die klimaatverandering onzin is. Weer een ander vindt de keuze voor het ophogen van de grondwallen weer niet sterk en had liever

gezien dat er meer geïnvesteerd werd in het stamfeest.

Met dergelijke vragen kunnen de harde werkers niet zo veel. Zij kiezen ervoor om de, in hun ogen, meest noodzakelijke dingen op te pakken. Zij zitten meer te wachten op het meedenken in de oplossingen voor de uitdagingen waarvoor zij zich gesteld zien.

De VOORZITTER: Even terug naar het tentenkamp. De heer Dercksen.

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Mevrouw Doornenbal sprak over klimaatverandering en dat er mensen zijn die dat ontkennen. Ik ontken helemaal niets, maar ik stel vast dat er een heleboel wetenschappers zijn die zeggen dat er een heel andere oorzaak – als die er al is – aan die klimaatverandering ten grondslag ligt dan de CO₂ die andere partijen daarin naar voren schuiven. Ik heb een voorstel gedaan daarvoor eens een deskundige in te huren, die ook dat andere verhaal eens vertelt. Wat mag ik van het CDA verwachten qua inbreng?

Mevrouw DOORNENBAL (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Dit is natuurlijk gewoon een verhaal en het is grappig dat de heer Dercksen van de PVV zich hierin herkent.

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Ik hoorde 'klimaat' en ik dacht: "Ik moet opstaan." (Hilariteit.) Mijn vraag is wel serieus: wat vindt het CDA ervan eens te luisteren naar deskundigen die niet het Al Gore verhaal vertellen. Dat voorstel heb ik via de griffie gedaan.

Mevrouw DOORNENBAL (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Die vraag heeft de heer Dercksen natuurlijk al eens eerder gesteld en toen heeft hij van mij gehoord dat als er iemand komt die dat verhaal wil afsteken, ik kom luisteren. Het heeft natuurlijk helemaal geen relevantie in dit verhaal.

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Nee, dat weet ik. Ik moet natuurlijk iedereen wakker houden als er een sprookjesverhaal wordt verteld. Het CDA is dus voor en die partij kan ik hierbij opschrijven.

Mevrouw DOORNENBAL (CDA): Mijnheer de

Voorzitter! Nee, de heer Dercksen heeft van mij gehoord dat als die persoon wordt uitgenodigd, wij zeker komen luisteren. Het is echter toch grappig dat er enige herkenning in mijn verhaal te vinden was.

Wij hadden het over die jongeren. Zij werken keihard door, natuurlijk gescherpt door de kritiek, en gelukkig ook gesteund door de positief kritische meedenkers. U begrijpt vast wel dat deze jongeren graag hun reis willen laten slagen. Dat is niet alleen afhankelijk van de inzet en het harde werken van de jongeren. De reis kan een succes worden als ook de thuisblijvers hen blijven voorzien van tips en kritisch meedenken.

Terug naar de voorjaarsnota. Deze voorjaarsnota is een eerste vertaling van het coalitieakkoord. Op dit moment is er nog zo veel onduidelijkheid over de mogelijke effecten van de rijksbezuinigingen – collega Barneveld Binkhuysen zei het net al – dat wij het verstandig vinden dat er een ruime buffer is om mogelijke tegenvallers op te vangen. Wij willen niet dat de inwoners meer belasting moeten betalen en dus moeten wij keuzes maken. Het college heeft gekozen die taken uit te blijven voeren waarvoor het middenbestuur de aangewezen instantie is. Wij gaan dus minder dingen doen, maar de dingen die wij doen, willen wij goed doen. Voor deze taken heeft de provincie geld beschikbaar. Voordat wij dat geld gaan verdelen, moeten wij wel weten hoeveel het Rijk zelf op deze taken gaat bezuinigen. Nu is dat nog niet duidelijk. Om die reden vindt de fractie van het CDA het logisch dat dit college ervoor kiest pas op de plaats te maken en nog geen beroep doet op de vrije beleidsruimte.

De fractie van het CDA steunt de voorstellen in deze voorjaarsnota en wenst Gedeputeerde Staten alle sterkte en goeds toe bij hun werk. Wij hopen dat Provinciale Staten – noem hen maar de thuisblijvers – in staat zullen zijn dit college op een positieve wijze en in een productieve sfeer scherp te houden.

Mevrouw MINEUR (SP): Mijnheer de Voorzitter! Dit college gedraagt zich als een stel reuzenkinderen die mensen als speelgoed zien. "Vandaag", zegt het ene reuzenkind tegen het andere, "spelen wij dat de mensen best zonder de provincie kun-

nen. Zij krijgen geen geld meer voor cultuur, zij moeten zelf maar huizen bouwen als zij willen wonen en wij gooien nou eens alle bossen eruit, zodat wij er boerderijen kunnen neerzetten." En dan schuiven die reuzenkinderen met één grote veeg alle mensjes, huisjes, boompjes aan de kant, zodat ze opnieuw kunnen beginnen met hun spelletje. Dit is onverantwoordelijk gedrag. Zo kun je niet met elkaar omgaan. Dit college beseft niet hoeveel het kapot gaat maken onder het mom van liberalisme. Dat wordt een kaalslag. Op eigen houtje heeft het college besloten dat er in één klap overgeschakeld moet worden naar hun nieuwe ideologie. In die ideologie houdt de provincie zich alleen nog maar bezig met vijf kerntaken die de coalitiepartijen onderling hebben afgesproken. Al het andere wordt zonder pardon overboord gegoid.

"Wij realiseren ons dat niet elke taak ineens kan worden beëindigd", schrijft het college vroom in zijn coalitieakkoord. "Een zorgvuldige transitie is noodzakelijk." Realiseert u zich dat werkelijk? Hoe zorgvuldig is het om met één pennenstreek van de ene dag op de andere € 2.000.000 te schrappen voor de kunst in onze provincie? Waar is die zorgvuldige transitie dan? Hoe moeten deze organisaties dat zo een-twee-drie opvangen? "In principe hadden partijen natuurlijk kunnen voelen aankomen, gezien de economische tijden en het nieuwe coalitieakkoord, dat er bezuinigingen op stapel stonden", zei D66-fractievoorzitter Jacqueline Versteeg bij RTV Utrecht. Ze noemt het "fout verwachtingsmanagement van instellingen zelf als ze denken dat ze zonder enige korting de komende jaren gewoon door kunnen blijven gaan." Maar in het verkiezingsprogramma van D66 staat dat de provincie wel door moet gaan met het ondersteunen van cultuureducatie en jeugdtheater, "omdat dat voorzieningen zijn die bovenlokaal zijn". Waarom schrapt dit college dan € 13.000 voor Jeugdtheaterhuis De Berenkuil?

Mevrouw VERSTEEG (D66): Mijnheer de Voorzitter! Ik weet niet of ik de SP een lesje Staatsrecht moet geven over hoe in dit land meerderheden in coalitevormen tot stand komen, maar dit is een consensus-democratie, waarin meerdere partijen met elkaar het bestuur vormen. Als wij als D66 meer dan de helft van de zetels hadden gehad,

hadden wij natuurlijk het hele verkiezingsprogramma verwezenlijkt. Zo werkt het echter niet. Ik neem aan dat mevrouw Mineur ook weet hoe dat werkt. Als zij goed kijkt naar het verkiezingsprogramma, dan weet zij dat er heel veel terugkomt in het coalitieakkoord en dat er inderdaad op enkele punten water bij de wijn is gedaan. Dat betreuren wij, maar zo werkt het nu eenmaal in een consensus-democratie. Ik wilde dus even verifiëren of mevrouw Mineur weet hoe het in dit land werkt.

Mevrouw MINEUR (SP): Mijnheer de Voorzitter! Ik wacht met erg veel belangstelling de bijdrage van mevrouw Versteeg af. Ik vervolg mijn verhaal. In Jeugdtheaterhuis De Berenkuil huist Yo! Opera Festival. Dat moet ruim € 12.500 inleveren. Theatergroep DOX, dans en theater met en over jongeren, verliest ruim € 31.000. Het Lab, theater en dans voor jongeren, verliest € 46.000. Jeugd- en Muziektheater Het Filiaal verliest bijna € 100.000. Samen verliezen de organisaties van Jeugdtheaterhuis De Berenkuil ruim € 200.000. De kans is groot dat De Berenkuil dat niet overleeft.

Een ander aansprekend voorbeeld is de Holland Opera, voorheen Xynix, zoals zij nog in de voorjaarsnota staat. Er is € 3.700.000 geïnvesteerd in de restauratie van de locatie, de Veerensmederij in Amersfoort, en het project doet geweldige dingen om opera bekend te maken bij een breed publiek. In oktober vorig jaar is het geopend door prinses Máxima, het eerste jeugdoperahuis van Europa. Kan dat allemaal wel weg, vraag ik aan mevrouw Versteeg? Is dat de bedoeling van het liberalisme? GroenLinks zal hier ook wel blij mee zijn. "Utrecht wil graag in 2018 Culturele Hoofdstad van Europa worden", schrijft GroenLinks in haar verkiezingsprogramma. Citaat: "Dat betekent een stedelijk en provinciaal programma, waarmee de culturele infrastructuur wordt versterkt." Is dit een versterking van de culturele infrastructuur, vraag ik de heer Nugteren, € 2.000.000 bezuinigen op kunsten, bijna € 700.000 bezuinigen op cultuurparticipatie? Leuke ambitie, Culturele Hoofdstad worden. Alleen het plan al zal vast enorm veel bedrijven uit India en China aantrekken. Nee, zo kun je die € 2.700.000 veel beter investeren, dat is een gegarandeerd succes.

Als echter alle cultuur wordt wegbezuinigd uit onze provincie, waar is Utrecht dan nog hoofdstad van? Culturele Hoofdstad?

Culturele Spookstad, zult u bedoelen.

En dan de zorg voor ons cultuurhistorisch erfgoed: nota bene één van de kerntaken die de provincie nog wel wil uitvoeren. Toch gaat ook daar fors de bezem doorheen. Erfgoedbewakers, zoals de Utrechtse Molens, Kasteel Amerongen, Erfgoed Slot Zuylen, de Monumentenwacht, leveren in totaal ruim € 300.000 in: 15% van het totale budget. Zo'n zelfde verhaal kan ik houden over Het Utrechts Landschap, het Landschap Erfgoed Utrecht, IVN, NMU, Faunabeheer. Zij voeren samen ook een kerntaak uit: natuur en landschap. En ook hier moet € 3.000.000 vanaf. Werk dat niet uitgevoerd kan worden, doelen die niet gehaald kunnen worden, mensen die naar huis gestuurd worden, die belangrijke dingen hadden kunnen doen voor iedereen in deze provincie. En waarom? Waarom ook stevig bezuinigen op taken die je wel tot je kerntaken rekent? Als je blijkbaar vindt dat je rustig kunt snoeien op taken die niet je kerntaken zijn, dan houd je toch geld over? Waarom dan ook nog de kaasschaaf over de rest? Ja, die 15% is ons opgelegd door het Rijk, hoorde ik gedeputeerde Van Lunteren zeggen: "We kunnen niet anders, anders moeten wij het op een andere manier regelen". Ik stel voor dat u het op een andere manier regelt.

Dit is tekentafelbeleid. Dit zijn doelstellingen die niet ontstaan zijn in de samenleving, maar in de hoofden van beleidsmakers. Reuzenkinderen die samen zitten te spelen met de modeltreintjes van oom Roel. Het enige wat hen duidelijk voor ogen staat, is dat motto uit het coalitieakkoord: "Bij al ons handelen betrekken wij de effecten op de regionale economie." Want, zo is uw redenering, "een sterke economie stelt mensen in staat voor zichzelf en elkaar te zorgen." In theorie is dat misschien wel zo. Dagobert Duck had een pakhuis vol geld, waarmee hij gemakkelijk voor heel Duckstad had kunnen zorgen. Hij deed het alleen niet. Heeft het college enige garantie dat dat "zorgen" in onze provincie wel gaat gebeuren? Heeft het college een plan B als blijkt dat het toch allemaal niet vanzelf gaat? Als blijkt dat onze bossen niet meer toegankelijk zijn, omdat er geen geld is om dode bomen weg te halen? Of als blijkt dat onze monumenten instorten omdat er niemand meer is die controleert of de particuliere eigenaren het

onderhoud wel serieus nemen? Of als blijkt dat het culturele klimaat verstikt als je de zuurstofkraan dichtdraait? Kan dat de collegepartijen wat schelen, of gooien wij een kwartje op en wij zien wel waar het schip strandt?

Bij woningbouw is het geen vraag meer of de provincie een plan B heeft. De woningnood in onze provincie is al jaren hoog, de woningmarkt loopt meer en meer vast en voorlopig is er geen zicht op dat de bevolking gaat krimpen. Toch is huisvesting geen taak meer van de provincie. Toen CDA en VVD drie jaar geleden verder gingen zonder de PvdA, ging ook het verantwoordelijkheidsbesef overboord voor de woningbehoefte van onze inwoners. Ik ken de verhalen van de mensen die gek worden op het flatje, waar ze met twee ADHD-kleuters wonen. En de verhalen van hun onderburen. En tot slot moeten ze aanvaarden dat hun woning ook nog niet energiezuinig wordt, omdat dit college geen zin heeft zich sterk te maken voor energiezuiniger corporatiewoningen. Ik verwijs naar het project Energiebesparing in de sociale huursector. Bij een beetje weerstand houdt gedeputeerde De Vries het voor gezien. Trekken aan een dood paard, noemt hij dat, maar wie heeft dat paard laten doodgaan en wie laat duizenden sociale huurders zonder energiezuinige woning aan hun lot over?

Zoals de VVD last heeft van de bezuinigingen van de VVD, zo heeft het CDA last van de bezuinigingen van het CDA. CDA-gedeputeerde Krol probeert CDA-staatssecretaris Bleker te bewegen om in te stemmen met het Akkoord van Utrecht. "Ja, wij zouden best anders willen", zegt het college, "maar ja – Bleker." Wij noemen dat Calimerogedrag, want de provincie bulkt van het geld. Goed, de € 350.000.000 van Eneco zijn inmiddels door de kieren weggeglippt, maar als wij eens wat zorgvuldiger met ons gemeenschapsgeld zouden omgaan, dan konden wij onze natuur veel beter dienen. De heer Barneveld Binkhuysen zegt dat daarvoor geen steun is in deze provincie. Het Utrechts Landschap heeft dat uitgezocht en het blijkt dat 78% van de bevolking het natuurbeleid wel steunt.

Misschien moeten wij toch nog eens nadenken over dat nieuwe Provinciehuis. Deze week worden de cijfers bekend. Slim hoor, om dat net voor de zomer te doen. Dat scheelt weer in de publiciteit.

Blijkbaar kon dat er niet meer bij, na dat debacle van € 77.000.000 waarmee de Randstedelijke Rekenkamer kwam. Wij verwachten dat zal blijken dat het hele plan, aankoop plus verbouwing, op een paar honderd miljoen uit zal komen. Dat is veel te veel geld voor een veel te groot pand. Ik weet niet of het hele grote ego's zijn die erin moeten of dat mijn vergelijking met de reuzenkinderen u wel aanspreekt, maar met het clubje mensen dat wij overhouden als u klaar bent met bezuinigen, passen wij net zo goed in het fietsenhok.

De fractie van de SP deelt niet de uitgangspunten van deze coalitie. Wij zien geen enkel plan van aanpak anders dan dat de provincie kunst, cultuur en cultuurhistorisch erfgoed als een hete aardappel uit de handen laat vallen. Dit is niet ons coalitieakkoord en dit is dus ook niet onze voorjaarsnota. Wat ons daarbij stoort, is dat het college vraagt om een carte blanche. De gedeputeerde heeft vanochtend erkend dat het college Provinciale Staten niet voldoende heeft geïnformeerd over de Versnellingsagenda. Wij hebben het gezien bij de bezuiniging op Sportservice Midden Nederland. Nu vraagt het college opnieuw om een vrijbrief. Dat is onacceptabel.

Wij hopen Provinciale Staten ervan te overtuigen niet akkoord te gaan met dit voorstel. Wij hebben daarom een aantal amendementen, waarin wij pleiten voor behoud van respectievelijke cultuur, natuur, cultuurhistorie en zorg, en tegen bezuinigen op die gebieden van € 7.600.000. Wij bezuinigen nog steeds € 10.500.000. Het verschil kunnen wij gemakkelijk dekken uit de reserves. Het weerstandsvermogen gaat daarmee van factor 4 naar factor 3,75, wat nog steeds riant is.

Ik heb mijn voorstellen in drie amendementen opgesplitst, zodat partijen eventueel kunnen kiezen voor al of niet korten op subsidies, al of niet korten op sociaal beleid en het al of niet korten op groen. Wij hebben er een alternatief schema bij gedaan, dat kent u van het college.

De heer BARNEVELD BINKHUYSEN (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Mevrouw Mineur gebruikte net mijn naam en zij zei ook dat de meeste inwoners van de provincie Utrecht, 78%, voor natuur zijn. Ik zal dat niet ontkennen; waarschijnlijk zijn het er zelfs meer. Dat was ook niet het punt dat ik wilde maken. Het punt is hoe dit wordt bekostigd. Dat

geldt ook voor de natuurbeschermingsorganisaties. Voor het grootste deel worden deze bekostigd uit belastinggeleden. Het punt is dat burgers op een gegeven moment hun stem kunnen verheffen en vragen of dat niet op een andere wijze kan. Dat is ook de insteek van het coalitieakkoord geweest. Mijn vraag aan mevrouw Mineur is: wat stelt zij voor om die organisaties te financieren; kunnen zij op een andere wijze gefinancierd worden?

Mevrouw MINEUR (SP): Mijnheer de Voorzitter! Allereerst wil ik de heer Barneveld Binkhuysen vragen waar hij zijn cijfers vandaan haalt. Hij schudt de cijfers uit zijn mouw. Hij heeft vast goede mouwen. Daar gaat het niet om. Ik wil wel graag weten waarop hij zijn cijfers baseert.

De heer BARNEVELD BINKHUYSEN (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Waarschijnlijk op dezelfde cijfers als de cijfers waar mevrouw Mineur de 78% op baseert.

Mevrouw MINEUR (SP): Mijnheer de Voorzitter! Ik haalde mijn cijfers van de site van het Utrechts Landschap, dat onderzoek gedaan heeft.

De heer BARNEVELD BINKHUYSEN (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Ik haalde mijn cijfers uit de persberichten van natuurorganisaties.

Mevrouw MINEUR (SP): Mijnheer de Voorzitter! Dan hebben wij cijfers die tegen elkaar ingaan. Het belangrijkste is dat de natuur iets is van ons allemaal. Wij zijn er allemaal verantwoordelijk voor. Wat de SP betreft, is dat ook iets waar wij allemaal samen voor zorgen. Waar wij uiteraard voor zijn – daarvoor hebben wij hier altijd gestreden – is het zorgvuldig en efficiënt besteden van belastinggeld. Daarvoor zullen wij blijven strijden. Dit soort zaken zijn dingen van ons allemaal. Daarbij is er volgens ons niet een overheid die boven ons staat, maar dat zijn wij, met ons allen als gemeenschap. Dus wij betalen dat samen.

De heer BARNEVELD BINKHUYSEN (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Ik ben het onmiddellijk met mevrouw Mineur eens dat natuur van ons allemaal zou moeten zijn. Dat is het ook, maar wij verschillen van mening over de wijze waarop het gefinancierd wordt.

Mevrouw MINEUR (SP): Mijnheer de Voorzitter! Dat is duidelijk.

De heer BEKKERS (GL): Mijnheer de Voorzitter! Nog even iets in aansluiting op de vorige vragen over de financiering van deze organisaties. In haar bijdrage doet mevrouw Mineur het een beetje voorkomen alsof deze voorjaarsnota en het coalitieakkoord de collectieve ondersteuning van deze organisaties totaal onderuit zouden halen. Dat is niet aan de orde. Dat weet mevrouw Mineur ook en ik zou het op prijs stellen als zij dat recht zet en duidelijk zou maken dat er een gelijke besparing, zoals die ook op de provinciale organisatie wordt opgelegd, voor deze organisaties geldt, zodat onverkort blijft staan dat wij zulke organisaties collectief blijven ondersteunen.

Mevrouw MINEUR (SP): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb gezegd dat het gaat om 15% en ik heb gezegd dat wij dat niet nodig vinden. Volgens ons lijden daarmee de natuur, het milieu en de organisaties die daarbij horen, onevenredig veel schade, terwijl het niet nodig is. De provincie heeft geld genoeg. Het is niet nodig op deze manier te bezuinigen.

De heer BEKKERS (GL): Mijnheer de Voorzitter! Is mevrouw Mineur het met mij eens dat de manier waarop zij zojuist sprak – met deze liberale wind, het is kennelijk allemaal niet meer nodig, het wordt allemaal overboord gezet – een ietwat vertekende voorstelling van zaken gaf?

Mevrouw MINEUR (SP): Mijnheer de Voorzitter! Nee, dat is niet zo. Ik heb een genuanceerd verhaal gehouden en daar blijf ik bij.

De heer DE KRUIJF (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Ik wil graag reageren op de woorden van de heer Bekkers. Het probleem is dat wij hier geen zorgvuldige discussie hebben gevoerd en zeker niet afgerond hebben. De heer Bekkers weet dus ook niet wat die effecten zijn. Dat is het onzorgvuldige. Waar wij ons druk om maken, is dat wij pleiten om die zorgvuldigheid er alsnog in te brengen. Hij weet niet wat de effecten zijn van deze kortingen. Die kunnen per organisatie aanzienlijk verschillen. Hij weet het echter niet.

Mevrouw VERSTEEG (D66): Mijnheer de Voorzitter! Ik wil graag opmerken dat hier door een aantal fracties de suggestie wordt gewekt dat die 15% heel dramatisch is en dat wij geen enkel idee hebben hoe dat uitwerkt bij organisaties. D66 spreekt net als de andere partijen met die organisaties. Ik heb uit meerdere monden vernomen dat men die 15% begrijpt en dat men daar heel goed mee kan leven. Het zijn andere dingen die de pijnpunten zijn. Als mevrouw Mineur hier het beeld schetst dat het alleen maar kommer en kwel is, dan wil ik dat bestrijden en aangeven dat de organisaties zelf daarin veel constructiever denken dan de SP en andere partijen ons hier doen geloven.

Mevrouw MINEUR (SP): Mijnheer de Voorzitter! Dat bestrijd ik. Wij hebben contact gehad met een groot aantal van deze partijen. Zij zeggen inderdaad dat dit nog net niet de doodsklap is, al is dat wel het geval bij sommige van deze partijen. Ik noemde al De Berenkuil, die heeft gezegd: "Deze bezuinigingen bij ons zijn zo fors en zo plotseling, dat wij moeten vrezen voor ons voortbestaan." Vandaar mijn verwijzing naar de Culturele Spookstad, waarop deze provincie haar geld wil inzetten. Wij denken dat dit onterecht is. Ik wil graag nog citeren wat haar partijgenoot Van der Ham gisteravond zei: "Je moet de tijd nemen om eventuele bezuinigingen door te voeren. Je moet minstens acht, negen, tien jaar de tijd nemen. Maar het tempo waarin dat nu gebeurt, kan echt niet. Daarmee maak je waardevolle dingen kapot."

Mevrouw VERSTEEG (D66): Mijnheer de Voorzitter! Dat citaat onderschrijf ik geheel als ik kijk naar het landelijk beleid. Ik heb met mevrouw Mineur al eens gediscussieerd over het feit dat hetgeen wij hier bespreken, provinciaal beleid is. Wat de landelijke overheid doet, is een waanzinnig pakket van maatregelen, die in een ongelooflijk kort tijdsbestek erdoor wordt gejaagd. Het is het tempo dat echt heel schadelijk is voor de kunstensector. Mijn collega in de Tweede Kamer ondersteun ik daarin geheel. Dat komt ook, als wij toe willen naar een mecenaat, dat je daarvoor geen anderhalf jaar moet uittrekken, maar een periode die mijn collega Van der Ham in de Tweede Kamer noemt. Hier hebben wij het over provinciale politiek, hele andere beleidsvelden, andere bedragen, andere keuzes waar een visie achter zit, die ik volledig

verdedig. Ik vind dat wij als bestuur hier in deze provincie het heel zorgvuldig doen.

Mevrouw MINEUR (SP): Mijnheer de Voorzitter! Dat bestrijd ik. De organisaties vertellen zelf dat zij vrezen voor hun voortbestaan.

De VOORZITTER: Ik denk dat u een verschil van mening blijft houden.

Mevrouw MINEUR (SP): Mijnheer de Voorzitter! Ik dien een aantal amendementen en een motie in. Wij vragen daarbij de energiebesparing in de sociale huursector overeind te houden en daarvoor € 300.000 tot € 600.000 te reserveren. In de motie vragen wij het college in contact te treden met de zes SW-bedrijven in de provincie en uit te zoeken welk werk in deze provincie door SW-bedrijven kan worden gedaan. Het coalitieakkoord legt een zware hypotheek op de SW-bedrijven. Er is erg veel werk binnen het SW-bedrijf dat gemakkelijk bij de provincie zou kunnen worden gedaan. Ik denk daarbij aan de groenvoorziening, catering, opleiden van conciërges, de bloemisterij. Daarmee zouden wij de SW-bedrijven erg ondersteunen.

Amendement A3 (SP): subsidiekorting is niet nodig

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 27 juni 2011, ter bespreking van de voorjaarsnota;

constaterende:

- dat het college voorstelt structureel € 18.353.000 te bezuinigen;
- dat deze bezuiniging vooral is opgebouwd uit posten die niet zouden behoren tot de provinciale kerntaken, zoals cultuur, monumenten, zorg en milieu;

van mening zijnde:

- dat vele instellingen die zorgdragen voor de uitvoering van deze zaken, hard getroffen worden door deze bezuinigingen en in een aantal gevallen direct in hun bestaan worden bedreigd;
- dat de voorgestelde bezuinigingen het gevolg zijn van een bewuste beleidskeuze van het college en niet voortkomen uit financiële noodzaak;
- dat de provincie sinds jaar en dag een financiële bijdrage levert aan de nu gekorte instellingen;

besluiten:

- de voorgenomen korting op subsidies à raison van € 2.824.000 te schrappen;
- de tekst van beslispunt 9 van het Statenvoorstel Voorjaarsnota als volgt aan te passen:
"In te stemmen met de uitwerking van het relevante deel van de ombuigingen zoals opgenomen in de bijlage 'Kiezen voor sociaal beleid' bij dit amendement en deze in de begroting 2012 te verwerken."
- het verschil met het collegevoorstel te dekken uit de beschikbare weerstandscapaciteit;
- het college op te dragen alle documenten aan te passen die het gevolg zijn van deze beslissing.

Amendement A4 (SP): kiezen voor sociaal beleid

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 27 juni 2011, ter bespreking van de voorjaarsnota;

constaterende:

- dat het college voorstelt structureel € 18.353.000 te bezuinigen;
- dat deze bezuiniging vooral is opgebouwd uit posten die niet zouden behoren tot de provinciale kerntaken, zoals cultuur, monumenten, zorg en milieu;

van mening zijnde:

- dat vele instellingen die zorgdragen voor de uitvoering van deze zaken, hard getroffen worden door deze bezuinigingen en in een aantal gevallen direct in hun bestaan worden bedreigd;
- dat de voorgestelde bezuinigingen het gevolg zijn van een bewuste beleidskeuze van het college en niet voortkomen uit financiële noodzaak;
- dat de provincie sinds jaar en dag een financiële bijdrage levert aan de nu gekorte instellingen;

besluiten:

- de voorgenomen korting op niet wettelijke taken cultuur, sport, welzijn à raison van € 541.000 te schrappen;
- de tekst van beslispunt 9 van het Statenvoorstel Voorjaarsnota als volgt aan te passen:
"in te stemmen met de uitwerking van het relevante deel van de ombuigingen zoals opgenomen in de bijlage 'Kiezen voor sociaal beleid' bij dit amendement en deze in de

begroting 2012 te verwerken";

- het verschil met het collegevoorstel te dekken uit de beschikbare weerstandscapaciteit;
- het college op te dragen alle documenten aan te passen die het gevolg zijn van deze beslissing.

Amendement A5 (SP): kiezen voor groen

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 27 juni 2011, ter bespreking van de voorjaarsnota;

constaterende:

- dat het college voorstelt structureel € 18.353.000 te bezuinigen;
- dat deze bezuiniging vooral is opgebouwd uit posten die niet zouden behoren tot de provinciale kerntaken, zoals cultuur, monumenten, zorg en milieu;

van mening:

- dat vele instellingen die zorgdragen voor de uitvoering van deze zaken, hard getroffen worden door deze bezuinigingen en in een aantal gevallen direct in hun bestaan worden bedreigd;
- dat de voorgestelde bezuinigingen het gevolg zijn van een bewuste beleidskeuze van het college en niet voortkomen uit financiële noodzaak;
- dat de provincie sinds jaar en dag een financiële bijdrage levert aan de nu gekorte instellingen;

besluiten:

- de voorgenomen korting op niet-wettelijke taken Milieu à raison van € 350.000 te schrappen;
- de tekst van beslispunt 9 van het Statenvoorstel Voorjaarsnota als volgt aan te passen:
"In te stemmen met de uitwerking van het relevante deel van de ombuigingen zoals opgenomen in de bijlage 'Kiezen voor sociaal beleid' bij dit amendement en deze in de begroting 2012 te verwerken."
- het verschil met het collegevoorstel te dekken uit de beschikbare weerstandscapaciteit;
- het college op te dragen alle documenten aan te passen die het gevolg zijn van deze beslissing.

Amendement A6 (SP): geef sociale huurders een energiezuinige woning

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 27 juni 2011, ter bespreking van de voorjaarsnota;

constaterende dat:

- het college blijkens memo MME50 van 25 mei jl. voornemens is niet gebruikte gelden van het subsidieproject "Energiebesparing in de sociale huursector" terug te laten vloeien naar de algemene middelen. Drie ton is teruggegeven en drie ton is nog onzeker blijkens ambtelijke informatie van heden;
- sociale huurders dringend de behoefte hebben aan uitvoering van dit project;

van mening dat:

eventuele tegenslagen bij de uitvoering overwonnen moeten worden;

besluiten:

- aan de tekst van beslip punt 9 van het staten-voorstel Voorjaarsnota het volgende toe te voegen: "Met dien verstande dat het subsidiebedrag van de projecten die binnen het kader van de "Energiebesparing in de sociale sector" niet zijn uitgevoerd, 3 à 6 ton, voor het subsidieproject behouden blijft en niet terugvloeit naar de algemene middelen."
- het verschil met het collegevoorstel te dekken uit de beschikbare weerstandscapaciteit;
- het college op te dragen alle documenten aan te passen die het gevolg zijn van de beslissing.

Motie M3 (SP): SW-bedrijven werken, ook voor de provincie

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 27 juni 2011, ter bespreking van de voorjaarsnota;

constaterende:

- dat met de kabinetsplannen op het gebied van de WSW de werkgelegenheid in de SW-bedrijven onder druk komt te staan.
- dat de regionale SW-bedrijven al op vele manieren werkzaamheden verrichten voor de gemeenten in de provincie,
- dat de SW-bedrijven zeer geïnteresseerd en in

staat zijn om ook werkzaamheden voor de provincie te verrichten,

van mening zijnde:

- dat ook bij de provincie een veelheid aan werkzaamheden ligt, die prima door personeel van de SW-bedrijven uitgevoerd kan worden,
- dat het van groot sociaal belang is voor de werknemers in de SW-bedrijven om te werken naar vermogen, in plaats van terug te vallen in een bijstands- of andere uitkering,

dragen het college op:

- per omgaande in contact te treden met de SW-bedrijven over de mogelijkheden en randvoorwaarden waaronder werkzaamheden voor de provincie door de SW-bedrijven kunnen worden uitgevoerd,
- uiterlijk ten tijde van de programmabegroting 2012 een inventarisatie klaar te hebben van werkzaamheden die kunnen worden ondergebracht bij de SW-bedrijven.

En gaan over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: De motie en de amendementen zijn voldoende ondertekend en maken deel uit van de beraadslagingen. Deze kunnen worden vermenigvuldigd en rondgedeeld.

Mevrouw VERSTEEG (D66): Mijnheer de Voorzitter! Na deze demagogische blues, tijd voor jazz met wat meer realiteitszin. Voortvarend verliepen de coalitiebesprekingen die voortvarend leidden tot een helder coalitieakkoord. Voortvarend ging een afgeslankt college van GS direct aan de slag met de eerste stappen te zetten voor het uitvoeren van dit coalitieakkoord. Geen gemakkelijke opgave. Immers, waar toch de provincie in de afgelopen coalitieperiode altijd flink in de slappe was zat, moest nu flink de broekriem worden aangehaald om een solide financiële positie van de provincie te kunnen waarborgen. De tijden van onderbestedingen en een ruim financieel jasje in provincieland zijn immers voorbij. En dat is goed, want het scherpt het maken van keuzes. Daarom vindt de fractie van D66 dat het een verstandig beslissing is de broekriem aan te halen op een moment dat er nog beleidsonzekerheid uit het Bestuursakkoord is over de taken die naar de provincie komen en

de daarbij te leveren middelen. Daarover is nog veel discussie gaande, omdat provincie en Rijk het niet altijd met elkaar eens zijn. Het zou onverstandig zijn de reserves nu al uit te geven en bezuinigingen al in te boeken op nieuw beleid, omdat wellicht eventuele juridische risico's worden gelopen bij het stopzetten of korten van subsidies.

De provinciale lasten voor inwoners willen wij niet verhogen, waarbij het ook nog eens de vraag is welke invloed de voorlopig onzekere tijden hebben op de inkomsten voor de provincie. Daarom moet de hand op de knip gehouden worden. Met een bezuinigingsboodschap op stap gaan is andere koek dan het breed laten hangen als je het breed hebt. Dat getuigt van lef en realiteitszin.

Voortvarend is in de voorjaarsnota in de twee maanden nadat het coalitieakkoord een feit was, een eerste financiële doorvertaling gemaakt van de focus op kerntaken. De fractie van D66 staat achter de politieke keuze om te focussen op taken die echt bij de provincie horen en om die taken dan ook goed te kunnen doen. Taken zoals de verbetering van bereikbaarheid en leefbaarheid, behoud van natuur en landschap, een krachtige en innovatieve economie en duurzaamheid. En als iedere overheid doet wat het beste bij die overheid past en als er een heldere taakverdeling wordt gemaakt, leidt dat tot een efficiëntere en slagvaardige overheid. Deze stap kost tijd, maar de eerste stappen worden nu gezet, landelijk, maar ook in de provincie Utrecht.

De heer DE KRUIJF (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Lijkt het mevrouw Versteeg niet juister dat wij afspreken wat die kerntaken echt zijn. Mijn punt is dat dat vorig jaar niet besproken is. Dat heeft nooit geleid tot een afronding. Alleen de vier coalitiepartijen hebben blijkbaar – blijkens deze voorjaarsnota – met elkaar uitgemaakt wat de kerntaken zijn. Als gesproken wordt over het gebruik maken van tips, zoals mevrouw Doornenbal zei, dan zou een eerste begin daartoe zijn dat je met elkaar afspreekt wat je tot de kerntaken rekent.

Mevrouw VERSTEEG (D66): Mijnheer de Voorzitter! Ik ben blij dat de heer De Kruijf er mij naar vraagt, want ik heb het al een paar keer gehoord in de verhalen. Wij hebben in de vorige coalitieperiode natuurlijk een poging gedaan om hier

statenbreed een kerntakendiscussie te voeren. Dat was niet een erg goed vlottend proces. We hebben op een gegeven ogenblik geconcludeerd dat het niet te doen was de discussie in de vorige periode nog af te ronden en dat het naar de verkiezingen getild zou worden, waar de discussie ongetwijfeld verder zou lopen. Dat is ook gebeurd. In alle verkiezingsprogramma's – daarvoor zijn wij immers politici; die een visie hebben en die visie leg je vast in je verkiezingsprogramma – is dat onderwerp van discussie geweest. Logischerwijs is het aan de coalitietafel verder uitonderhandeld. Het verbaast mij daarom dat een aantal partijen van mening is dat wij alsnog die discussie met elkaar moeten voeren. Stel dat wij niet aan die coalitieonderhandelingstafel hadden gezeten en er een heel andere samenstelling was geweest, dan zou er een totaal ander pakket uit zijn gerold en dan was die kerntakendiscussie heel anders gelopen. De fractie van D66 is echter geenszins van plan die discussie opnieuw te voeren. Dat zou ik ook helemaal niet logisch vinden, want die discussie is gevoerd. Aan de coalitieonderhandelingstafel.

De heer DE KRUIJF (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! De boodschap is helder. Mevrouw Versteeg heeft geen behoefte aan een brede discussie over wat wij als Provinciale Staten rekenen tot onze kerntaken. De partijen hebben het met z'n vieren uitgemaakt en zoeken vervolgens, al dan niet, samenwerking daarin. Dat is een helder uitgangspunt. Ik moet zeggen dat het zal leiden tot heel veel discussies in die zin, omdat zij het op een aantal fundamentele punten volstrekt oneens zijn met de mensen die geen rol hebben kunnen spelen in die discussie over de kerntaken.

Mevrouw VERSTEEG (D66): Mijnheer de Voorzitter! Ik denk dat wij die discussie altijd kunnen blijven voeren, ook op losse onderdelen. Als er nog argumenten worden aangedragen, zullen wij die discussie inderdaad blijven voeren. Ik moet echter ook constateren dat wij een aantal volstrekt andere politieke visies hebben in deze Staten als het gaat om de vraag wat tot de kerntaken van de provincie hoort. Daarom is het onvermijdelijk geweest, als je echt een discussie met een uitkomst wilt krijgen, de discussie aan de coalitieonderhandelingstafel te voeren. Als wij die discussie hier nu breed gaan voeren, dan komen wij er net als in

de vorige periode ook niet uit. Dat is mijn stellige overtuiging.

De heer DE KRUIJF (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Wat is de boodschap? Is de kerntakendiscussie wat mevrouw Versteeg betreft afgerond of staat zij open voor argumenten?

Mevrouw VERSTEEG (D66): Mijnheer de Voorzitter! Voor argumenten op losse onderdelen sta ik altijd open, maar de integrale kerntakendiscussie is gevoerd wat D66 betreft.

Ik vervolg mijn betoog over de taken. Zoals ik al had gezegd, is de eerste stap landelijk gezet, maar ook in de provincie Utrecht. Wij zijn ons ervan bewust dat die veranderingen voor sommige organisaties pijnlijke gevolgen kunnen hebben. Dan kun je ervoor kiezen deze niet door te voeren, maar de fractie van D66 kiest ervoor de gevolgen zo goed mogelijk op te vangen. Daarbij vertrouwt zij ook op de eigen kracht van organisaties om voor meer eigen inkomsten te zorgen, om ondernemerschap meer te ontwikkelen en te stimuleren. Wij denken dat organisaties die minder afhankelijk zijn van subsidies sterker en daardoor toekomstbestendiger zijn.

Wat de fractie van D66 betreft, blijven wij voortvarend aan die andere provincie werken. Waarom andere tijden, tijden van economische tegenwind, vragen. Met de focus op kerntaken, vertrouwen en oplossingsgerichtheid.

Mevrouw DIK (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! De machtsverhoudingen in de wereld verschuiven door opkomende economieën zoals China en India. De Europese Unie schudt op haar grondvesten door de schulden crisis in Griekenland. Het Nederlandse kabinet heeft in verband met de economische crisis miljarden bezuinigingen aangekondigd. De politiek lijkt turbulenter en spannender dan ooit en dat gaat niet aan onze mooie provincie Utrecht voorbij. Decennia lang bestond het beeld bij rijksoverheid en gemeenten dat het geld bij de provincie niet op kon. En dat was ook zo. Fundamentele keuzes hoefden niet gemaakt te worden. Bij de start van de vorige coalitieperiode werd nog een samenwerkingsagenda in het leven geroepen, waarbij voor honderden miljoenen euro's projecten werden uitgevoerd.

Over die samenwerkingsagenda is genoeg gezegd. Het moge duidelijk zijn dat de tijden inmiddels drastisch zijn veranderd. Ook onze provincie zal de tering naar de nering moeten zetten.

Uit de tijd van de Romeinse bouwheer Vitruvius dateert de begrippentriade: gebruikswaarde, beleevingswaarde, toekomstwaarde. Die begrippen worden ook wel gebruikt om het begrip ruimtelijke kwaliteit te beschrijven. De heer Krol zal ze vast herkennen. Het grappige is dat daarmee de bekende drieslag People, Planet en Profit al in de antieke oudheid is afgedekt. De ChristenUnie vindt het belangrijk dat deze drie, People, Planet en Profit, zich evenwichtig, dus duurzaam, ontwikkelen, zonder dat het een ten koste gaat van het ander. "Zorg voor een langetermijnvisie op duurzaamheid, zodat investeringen daarop aangepast kunnen worden. Doelstellingen moeten niet voor de korte termijn gesteld worden, maar vereisen een stip op de horizon. Die stip op de horizon is Utrecht 2040. Ter inspiratie wil de ChristenUnie de leden van het college graag een boek overhandigen, waaruit ik zojuist heb geciteerd: "De Duurzaamheidsbundel" van het wetenschappelijk bureau van de ChristenUnie, waaraan ook oud-collega De Jong een bijdrage heeft geleverd.

Hier in huis wordt intussen hard gewerkt aan een vertaalslag van de strategie Utrecht 2040 naar de middellange termijn. Daarbij is het belangrijk om na te denken over rol en taken van onze provincie. Het nieuwe college heeft daarop in het coalitieakkoord al een voorschot genomen en dat is verder uitgewerkt in de voorjaarsnota. De ChristenUnie vindt dat in het licht van de breed gedragen missie Utrecht 2040 te rigoureus gesnoeid wordt in de kerntaken van onze provincie. Ik noem drie punten:

- De omslag van fossiele naar schone energie. We roepen het college op de ambities hoog te houden. Aansluiten bij initiatieven vanuit de markt is goed, maar er moet wel sprake blijven van een samenspel tussen markt en overheid – en burgers, voeg ik daaraan toe –, waarbij de overheid zelf ook stappen zet, ambitie en initiatieven toont: de overheid als bondgenoot van burgers en bedrijven.
- De leegstand van kantoren en het uitplaatsen van hinderlijke bedrijven. Door de inzet van het provinciale ontwikkelingsfonds investeert

de provincie en deelt zij in de opbrengsten. Het klinkt als een klok, maar de ChristenUnie vraagt zich af of hiermee voldoende resultaat wordt geboekt. De opgave is immers enorm. Wanneer kunnen we beleid hieromtrent tegemoet zien?

- Een verbindende rol op maatschappelijk terrein. Er zijn ontwikkelingen waarmee elke gemeente te maken krijgt, bijvoorbeeld vergrijzing. In die gevallen kan de provincie ervaringen en expertise bij elkaar brengen. Het college zou met voorstellen hieromtrent komen, of en zo ja hoe de provincie dit oppakt. Wanneer kunnen we die voorstellen tegemoet zien?

Onze provincie heeft te maken met een korting van 15% uit het Provinciefonds. Het college voert daarom een generieke korting door van 15% op alle subsidies. De ChristenUnie vindt dit verdedigbaar. In financieel minder goede tijden zal iedereen de broekriem moeten aanhalen. Tegelijkertijd zijn er ook duidelijke keuzes gemaakt. Een aantal zaken doen we niet meer, zodat er ruimte overblijft om extra in te zetten op onze kerntaken. Ook dit vindt de ChristenUnie verdedigbaar. De provincie moet voor zichzelf financiële ruimte creëren voor zaken waar ze de komende jaren echt het verschil kan maken.

Het Bestuursakkoord is al genoemd. Er komt financieel zwaar weer aan op een dossier dat ons zeer ter harte gaat: de EHS (Ecologische Hoofdstructuur). Het Akkoord van de EHS is nog in onderhandeling met staatssecretaris Bleker, maar eerlijk gezegd zijn we, ondanks de inspanningen van gedeputeerde Krol, niet gerust op de uitkomsten daarvan.

Ook de transitie van de jeugdzorg zal mogelijk nog investeringen vragen. In elk geval is de ChristenUnie van mening dat de transitie van de jeugdzorg naar gemeenten zowel procesmatig als financieel begeleid moet worden vanuit de provincie. Wij hebben daarover vanmorgen al uitvoerig met elkaar gesproken.

Subsidies op vooral de podiumkunsten worden stopgezet. Hoe pijnlijk ook, in het licht van de kerntaken vindt de ChristenUnie dit verdedigbaar. In het coalitieakkoord staat dat het college voor de begroting van 2012 met voorstellen komt voor een zorgvuldige afbouw. Onderdeel daarvan vormt de

bevordering van cultureel ondernemerschap. Kan het college toezeggen dit najaar met voorstellen op dat gebied te komen?

Het is goed dat dit college kunst- en cultuureducatie voor kinderen en jongeren overeind wil houden. Het stopzetten van de subsidie aan Kunst Centraal is daarmee echter niet te rijmen. Het komende jaar is het budget van € 1.500.000 kunst- en cultuureducatie exclusief voor Kunst Centraal bestemd, maar voor de jaren daarna is nog niets geregeld. Is het college bereid in gesprek te gaan met Kunst Centraal, met als doel het waarborgen van de activiteiten op het gebied van educatie? Het bericht dat het Nationaal Historisch Museum niet in Paleis Soestdijk gehuisvest zal worden was ronduit teleurstellend. Een gemiste kans en een kortzichtige bezuiniging door de rijksoverheid, omdat het Paleis nu verloedert en hoe dan ook een bestemming verdient. We roepen het college op zich daarvoor te blijven inzetten.

De bestuurlijke organisatie in de Randstad. Het lijkt erop dat verder onderzoek naar intensivering van de samenwerking in de Noordvleugel weinig zin heeft. Flevoland heeft zich al min of meer teruggetrokken uit dit onderzoek. De ChristenUnie hecht eraan dat, waar nodig en mogelijk, de samenwerking wordt voortgezet op beleidsterreinen zoals infrastructuur, regionale economie en woningbouw.

De ChristenUnie wenst de ambtelijke organisatie, leden van Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten veel vreugde toe bij het uitvoeren van hun taken voor onze mooie provincie Utrecht. Wij geloven dat de zegen van God daarbij onmisbaar is. Daarom bidden wij voor ons en voor u allen om wijsheid en om Gods zegen bij het mooie werk dat wij voor deze provincie mogen verrichten. Ik wil nu graag het boekje aan de voorzitter overhandigen. Mochten er fracties zijn die het jammer vinden dat zij geen boekje krijgen, dan kunnen zij mij even aanschieten. Ik ben van harte bereid er een voor hen te bestellen.

De heer NUGTEREN (GL): Mijnheer de Voorzitter! Zo beeldend als collega Doornenbal en Mineur hun verhaal hebben gepresenteerd, zult u bij mij moeten missen.

Het college is gekomen met een voorjaarsnota

en kadernota begrotingen, waarmee de financiële koers verlegd wordt: beleid dat rekening houdt met veranderende opvattingen over de rol van de overheid, dat rekening houdt met een onzekere nationale en internationale en financiële omgeving en een beleid dat gericht een aantal zaken aanpakt. Een beleid dat ambitie en lengte van de polsstok combineert. Natuurlijk erkennen wij dat er op tal van plekken pijn geleden zal worden, ook hier in dit huis, maar de financiële feiten zijn nu eenmaal helder. Er is in deze periode aanzienlijk minder te besteden dan in de vorige. Wij zijn teruggegaan van ongeveer € 100.000.000 jaarlijks naar € 25.000.000.

Jarenlang heeft GroenLinks gepleit voor een duurzaam financieel beleid en dat is nu meer dan ooit nodig. De provinciale reserves zijn grotendeels weg en op de algemene uitkeringen van het Rijk, inclusief de doeluitkeringen, wordt stevig gekort. Dit duurzame financiële beleid treffen wij aan in de voorjaarsnota, maar evengoed in de kadernota. Deze bouwt voort op een discussie die eerder in de Staten is gevoerd, met name bij de voorjaarsnota 2010, en waarin unaniem ingestemd is met de opvatting dat er veel zorgvuldiger met de provinciale middelen omgesprongen moest worden dan toen in de praktijk het geval was. Wat er nu aan kadernota voor ons ligt, is een goede uitdrukking van wat er toen in de Staten is besproken en is geaccordeerd. Dit alles onder het motto: eerst een plan, dan geld. Ook dat was, wellicht tot verbazing van degenen die voor het eerst in de Staten zitten, helaas niet algemeen gebruik.

De omgeving waarin het provinciaal bestuur moet opereren is ook drastisch veranderd. Het zou een illusie zijn om te denken dat wij nu weten wat ons de komende jaren te wachten staat. We weten niet of de hypotheekcrisis in de Verenigde Staten echt voorbij is of toch nog doorgaat.

Over het Bestuursakkoord en het Rijk is al het nodige gezegd. Wij weten wel dat er grote problemen zijn met de kredietwaardigheid van een aantal landen, Griekenland voorop. Als van de week de heer Samara, de Griekse oppositieleider van conservatieve huize, besluit de sociaal-democratische Pasokleider Papandreou niet te volgen in weerwil van de oproep die de Europese staatshoofden afgelopen donderdag hebben gedaan; als hij Pa-

pandreou niet wil steunen, maar de eigen partijpolitieke opvattingen en profilering belangrijker vindt, dan is er een gerede kans dat wij in een volgende fase van de crisis terechtkomen. In de Volkskrant werd zaterdagochtend nog een verontrustend overzicht geboden van wat dat betekent voor Nederland. Het kost per direct de Nederlandse staat mogelijk € 70 miljard, iedere Nederlander € 4000, de pensioenen verslechteren en de export daalt. Het is in die omstandigheden dat het verstandig is even heel rustig pas op de plaats te maken wat betreft de financiële reserves.

In de laatste jaren is er een andere visie gekomen op de rol van de overheid in de samenleving en zeker de rol van de provinciale overheid is stevig bediscussieerd. Niet voor niets begint het coalitieakkoord met het woord 'Focus'. Het is deels een reactie op het beleid in de vorige collegeperiode, maar het is ook aan aansluiting op een onderstroom in de samenleving die andere eisen stelt aan de rol van de overheid; die vragen stelt, die eisen stelt aan de transparantie, een overheid die kritisch is op eigen taken en functioneren. Dat is natuurlijk een algemeen politiek debat. Dat debat verwijst ook naar de kerntakendiscussie. De uitkomst is niet gebaseerd op absoluutheden, maar wie kijkt naar de ontwikkelingen in en buiten Nederland, moet vaststellen dat de overheid zich allang overal bezint op rol en taken. Die modernisering juicht GroenLinks toe.

Utrecht is een provincie met een rijk verleden en een wenkende toekomst. Utrecht behoort tot de sterkste regio's van Europa. Als provincie draag je daaraan bij door gericht beleid te voeren, gebouwd op een realistisch financieel beleid, want wij kunnen niet alles. Zo kan de provincie de rijksbezuinigingen op groen en cultuur niet compenseren en ook de provincie moet zelf bezuinigen. Er zal pijn geleden worden, maar dat is onvermijdelijk. Dat vraagt keuzes en daar lopen wij niet voor weg. Het is echter niet alleen bezuinigen. Dat wil ik toch met nadruk zeggen. Het is ook investeren. In groen, in natuur, in fietsen, in cultuur, de kunsteducatie is al een paar keer over tafel geweest, bibliotheken, festivals en Culturele Hoofdstad. Dat zijn zaken die wij graag zien.

Wij zetten ook in op een kleinere overheid en blijven voor duurzaamheid staan. Wij geloven dat wij

met een duidelijker beleid kunnen bijdragen aan een toekomst voor iedereen in Utrecht.

Wij kunnen ons dus vinden in het financieel beleid zoals nu wordt voorgesteld. Een paar punten evenwel nog.

Vandaag stellen wij het globale financiële kader en de spelregels vast die wij hierbij hanteren. Veel moet nog verder worden ingevuld en de volgende stap is het opstellen en het bespreken van de beleidskaders. Ik sluit mij aan bij de vragen die al zijn gesteld: kan het college inzicht geven wanneer hier in de Staten een en ander aan de orde komt? Dan heb ik het over de binnenstedelijke opgave wonen, het cultuurbeleid en de economische agenda. In het verlengde hiervan: in het coalitieakkoord is afgesproken dat duurzaamheid wordt ondergebracht in afzonderlijke portefeuilles en dat het ook deel uitmaakt van de langetermijnstrategie. Ook daarvan zou ik graag in het najaar een overzicht ontvangen: op welke wijze wordt in de afzonderlijke portefeuilles het duurzaamheidsbeleid vormgegeven?

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de Voorzitter! De heer Nugteren zegt dat wij voorzichtig moeten omgaan met de reserves. Hoe rijmt dat met het betoog dat ik net gehouden heb, namelijk dat er dit jaar een kleine € 147.000.000 uit de reserves wordt overgeheveld naar de begroting? Volgend jaar - daarvoor is GroenLinks honderd procent verantwoordelijk, omdat zij in het college zit - komt daar nog eens zo'n € 50.000.000 bij.

De heer NUGTEREN (GL): Mijnheer de Voorzitter! Hoe dat rijmt moet de heer Dercksen zelf maar bepalen. De bedragen die hij noemt, worden grotendeels veroorzaakt door het uitlopen van het uitvoeringsprogramma 2007-2011. Dat loopt nog door. Daaraan zitten allerlei verplichtingen vast die je niet kunt stopzetten.

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Laat ik mijn vraag anders formuleren: hoe kunnen wij de voorzichtigheid van de heer Nugteren met het omgaan met reserves zien in de boeken die wij volgend jaar zullen krijgen?

De heer NUGTEREN (GL): Mijnheer de Voorzitter! Het uitvoeringsprogramma 2007-2011 loopt in dit

jaar en volgend jaar. Daardoor wordt een groot deel van de uitgaven die de heer Dercksen net noemde veroorzaakt. Waarover wij het nu echter hebben, is het coalitieakkoord. Daarin vindt men de voorzichtigheid terug in het feit dat wij ongeveer 10% van de begroting als reserve aanhouden voor tegenvallers.

De heer DE KRUIJF (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Ik wil even terugkomen op de opmerking van de heer Nugteren aan het begin van zijn verhaal. Hij zei dat wij even een pas op de plaats moeten maken. Hij zei: "Eerst een plan en dan het geld." Ik ben het daarmee van harte eens. De vraag is alleen of dat niet onverkort van toepassing zou moeten zijn op de mate waarin dit nu in de bezuinigende sfeer in dit voorjaarsprogramma staat. Dan zouden wij immers dezelfde zorgvuldigheid en dezelfde bezonnenheid mogen vragen en verwachten bij toekomstig beleid?

De heer NUGTEREN (GL): Mijnheer de Voorzitter! De voorjaarsnota is een kaderstelling. Daarin zeggen wij in globale lijn wat wij ons voorstellen. Daarin zeggen wij nog niet dat wij definitief bestemmen, tenzij er een plan is. Dat is een aanzienlijk verschil met het akkoord dat in 2007 is gesloten, mede door de partij van de heer De Kruijf, en waarin veel geld is toegewezen aan projecten zonder dat er een plan kwam en het geld werd uitgegeven. Dat bleef maar doorgaan doordat men het alsmaar in de reserve liet terugvloeien. Dat is het verschil en dat is de analyse die zo'n jaar geleden gemaakt is door deze Staten, ook door de partij van de heer De Kruijf. Er werd toen gezegd: "Je kunt wel een kaderstelling doen, maar voordat je werkelijk gaat toewijzen, moet je een plan hebben dat hier geweest is." Er is hier heel lang gepraat in termen van beleidskaders, waarbij geld werd toegewezen, maar waarbij er geen plan kwam.

De heer DE KRUIJF (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Ik kan mij daarbij aansluiten. Mijn vraag is echter nogmaals: mogen wij met elkaar dan niet diezelfde zorgvuldigheid afspreken als het gaat om bezuinigingsvoorstellen?

De heer NUGTEREN (GL): Mijnheer de Voorzitter! De heer De Kruijf haalt nu twee dingen door

elkaar. De financiële systematiek, waarbij je beleid omzet in uitvoering, is niet hetzelfde als hetgeen de heer De Kruijf zegt, namelijk zorgvuldigheid ten opzichte van partijen, waartegen wij zeggen dat wij op den duur iets gaan afbouwen.

De VOORZITTER: Ik wijs er nog even op dat er zojuist overzichten zijn verspreid van financiële aard. Dat is achtergrondinformatie die hoort bij de amendementen die zijn ingediend door mevrouw Mineur.

De heer VAN WIKSELAAR (SGP): Mijnheer de Voorzitter! De provincie vindt dat er een balans moet zijn tussen het gemeentelijk functioneren – het kunnen – en de lokale ambities – het willen. Dat schrijven wij in onze stukken. De meetlat van jezelf, moet ook de meetlat voor de ander zijn. En volgens mij niet andersom. Dan gaat het – ik combineer een paar stukken – Van spiegel naar wensen; een beleidsstuk, een verbeterplan, Bestuurskrachtmeting, dat in mijn beleving vorig jaar is vastgesteld. In het rapport wordt gesproken over vijf thema's, die noodzakelijke verbeteringen behoeven. Wij missen daarbij een zeer belangrijk thema. Als wij de voorjaarsnota en de kadernota 2011 bezien, moet er naar ons oordeel sprake zijn van verblinding. Als er verkeerd licht in de spiegel valt, dan zie je niets of je ziet alles heel wazig. In die voorgaande thema's ontbreekt, naar ons idee, het thema Efficiënt. In de voorjaarsnota en de kadernota vertaald: gaan wij op de goede manier met ons geld om, vandaag en in de toekomst? Vandaag kunnen wij het allemaal betalen. Het lijkt dat onze ambitie geoorloofd is. Echter, als wij het beleid voor de toekomst met de bril van morgen vertalen, dan kan het enorm uit de hand lopen. In feite heeft de accountant dat signaal ook al een keer gegeven. Dan zullen wij op kortere termijn al wijzigingen in het beleid moeten doorvoeren, wil het op de langere termijn goed komen met onze financiële positie.

In dat opzicht snap ik de discussie die de PVV voert wel een beetje, want wij hebben het dan in feite over structurele lasten en structurele inkomsten. De begroting 2011 is in november 2010 vastgesteld. Na enkele maanden op pad te zijn, zien wij het begrote tekort voor 2011 helaas: € 4.700.000. Er zat nog een beetje in reserve en er was een beetje ruimte: € 495.000. In totaal dus

€ 4.200.000 tekort in het jaar 2011. In meerjarenperspectief zien wij dan weer positieve cijfers, omdat het voordeel van de algemene uitkering al gelijk ingeboekt is en daardoor ontstaat er weer ruimte op de meerjarenbegroting. Dat is wat anders dan structureel.

Voor ons levert dit een niet-transparant beeld op, want wat wij niet kunnen zien is hoe de structurele lasten zich verhouden tot de structurele baten; het zogenaamde materiële evenwicht. Nu dekken wij veel lasten uit verschillende potjes, maar het einde van die potjes is in zicht. Dat wordt door de accountant bevestigd. Naar ons oordeel is dan een stevige ombuiging van het beleid op korte termijn strikt noodzakelijk.

In de kadernota incorporeert de financiële vertaling van het coalitieprogramma eigenlijk één op één door. Gevraagd wordt of wij dat in het voorstel willen omarmen. Laten wij er met 47 mensen een kader van maken voor een periode van vier jaar en dan zijn wij klaar. Dan wordt het wel rustig werken als Statenlid, moet ik zeggen. Dus, dat ben ik zeker niet van plan. Ik noem een voorbeeld waarom niet. Kijken wij naar de post loon- en prijscompensatie. Prijscompensatie wordt op nul gesteld. Prima. Dus looncompensatie: CAO € 2.500.000 structureel per jaar. 2012: € 2.500.000 erbij. 2013: € 2.500.000. Dat wordt € 5.000.000. Zo wordt dit doorvertaald, meerjarig, en dat stellen wij nu als kader met elkaar vast. Dan denk ik: "Volgens mij liggen er nog een paar andere opdrachten: afbouw personeel met 65 fte. € 4.000.000 structureel per jaar." Zou dat dan geen gevolgen hebben in die doorvertaling van de CAO? Kun je daarmee dus je meerjarenbegroting als meerjarig kader wegzetten? Ik begrijp het niet en zal er niet aan meewerken.

Hoe strak is de begrotingsdiscipline? Meevallers wilt u laten terugvallen in de Algemeen Reserve. Prima, onze steun daarvoor. Vervolgens wilt u echter wel gemandateerd hebben dat wij de tekorten die wij hier en daar hebben als wij onze ambities niet waarmaken, toch weer uit die reserve kunnen pakken. Dat gaat mij net een brug te ver. Of je hebt de discipline of je hebt de discipline niet. Je gaat ambities aan voor een bepaald budget en die moet je waarmaken. Dan moet je niet zeggen: "Ik haal mijn ambities niet, dus ga ik via de andere kant – omdat ik ergens anders wat over heb – die

ambities maar even bij vertalen met euro's." Dat is geen strakke begrotingsdiscipline.

Naar ons idee leggen wij de kaders wat strakker. Een incidentele post heeft een maximale termijn van drie jaar. Dat wordt op dit moment nog vertaald als vier jaar. Dat betekent dat die over een coalitieperiode heengaat en je daarmee het zicht verliest. Daarnaast stellen wij de controle bij gemeentelijke overheden – ik heb het nagetrokken bij de woordvoerders van de gemeenten – op drie jaar. Moeten wij onszelf dan ook niet aan die spelregels houden?

Structurele baten en structurele lasten zijn in evenwicht. Ik hoop dat in de begroting 2012 dat beeld heel duidelijk neergezet wordt. Dan weten wij waar wij staan. Dat is het idee van 'wij kunnen maar uitgeven' voor een heel groot deel verdwenen, want dan weet je hoe het er werkelijk voorstaat. Kaders voor de begroting van het nieuwe jaar worden elk jaar opnieuw vastgelegd en niet nu een keer voor vier jaar.

Reserves: zoveel mogelijk terugstorten in de Algemene Reserve. Hoe minder potjes, hoe minder geschuif, hoe meer transparantie.

Wijzigingen in de voorjaarsnota. Ik ben tegen het incorporeren van de voorjaarsnota en kadernota als één document, want daarmee bewerkstellig je, als je een voorjaarsnotabijstelling neerzet, dat die financieel automatisch bij de volgende vier jaar doorvertaald wordt. Ik denk dat dat geen goed uitgangspunt is. Het kan zijn dat wij in 2011 een keer een tegenvaller hebben, en dan schrikken wij, maar het kan toch niet zo zijn dat wij die tegenvaller gelijk structureel inboeken in de komende jaren? Stelposten in de begroting worden alleen dan toegepast wanneer er een concreet doel, SMART-geformuleerd, door Provinciale Staten geaccordeerd is. Stelposten waarvoor nog geen concreet beleid geformuleerd is, worden, wat ons betreft, pas beschikbaar gesteld nadat Provinciale Staten daaraan hun goedkeuring hebben verleend. De gedeputeerde gaf in de commissie aan dat de mandatering van incidentele posten aan Gedeputeerde Staten niet terecht was. In het blauwe epistel wordt nu voorgesteld dat wij de begrotingswijziging op de PS-tafel krijgen. Dat betekent dat wij op dat moment het college gewoon met € 40.000.000 op pad sturen en dat wij uiteindelijk straks een keer een slag geven op € 10.000.000;

de Rhenense brug bijvoorbeeld. Hebben wij dan nog iets te zeggen over de inhoud van het oplossen van het probleem? Dat gaat mij net even een brug te ver.

Als dit allemaal concreet doorgevoerd wordt, dan gaat de spiegel af en toe aan de kant en kijken wij wat ons betreft door het venster. Maar eerst het juiste licht in de spiegel, zodat wij onze zaken goed op orde krijgen. Kerntaken moet geen toverwoord of modewoord zijn, maar de Vrede van Utrecht, Culturele Hoofdstad 2018, om er maar een paar te noemen, horen wat ons betreft daarin niet thuis. Dan eerder nog een impuls aan kernbeleid, huisvesting, mobiliteit, cultureel erfgoed, handhaving. Maar eerst de structurele balans opmaken, dus wij vragen ook niet meer geld voor andere dingen, voordat wij aan nieuwe dingen gaan denken.

Wij wensen het college, Provinciale Staten en zeker niet in de laatste plaats de ambtelijke organisatie heel veel wijsheid toe bij het uitwerken van de kaders en de invulling van het beleid. Dat kunnen wij niet in eigen kracht. Wij zijn ervan overtuigd dat het iedere dag weer een wonder is dat wij gezond ons werk mogen doen met elkaar, dat wij ambities mogen hebben, dat wij in een open sfeer met elkaar kunnen vergaderen. Maar wij zijn er ook van overtuigd dat wij ons werk doen in afhankelijkheid van de Here onze God, die ons dit alles geeft. Ik hoop dat Zijn zegen daarop mag rusten.

Mevrouw HOEK (50Plus): Mijnheer de Voorzitter! Ik had een verhaal en dan zit ik hier ongeveer anderhalf uur naar iedereen te luisteren en dan word je zo ongeveer gehersenspoeld. Dan heb je zoiets van: is er nu een overschot, is er een tekort? Ik zal wat indrukken weergeven.

Mevrouw Versteeg zei: je zit in de coalitie en dan maak je afspraken en je handelt zaken verder uit aan de coalitietafel. Dat ervaar ik een beetje als een teleurstelling. Er is een coalitie. Er zijn een paar partijen waarvan je verwachtte dat ze met elkaar zouden gaan, maar er zijn ook een paar partijen bij waarvan je denkt: "Die kunnen een brug slaan naar de oppositie." Het kwam nu een beetje over als: doordat er een coalitie is, is alles dichtgetimmerd en dan doet de oppositie er niet meer zoveel toe, want daar staat men niet meer

voor open. Zo heb ik het ervaren. Dat zou ik jammer vinden, want ik heb toch af en toe ook wel de hoop dat de coalitie een keer meegaat met de oppositie, en andersom natuurlijk.

Mevrouw VERSTEEG (D66): Mijnheer de Voorzitter! Dit zal ik helemaal gaan weerleggen. Het zijn gelukkig de woorden van mevrouw Hoek geweest en niet de mijne. Heeft zij concrete voorbeelden, waarop zij haar woorden baseert?

Mevrouw HOEK (50Plus): Mijnheer de Voorzitter! Nee, en daarom was ik ook zo verbaasd dat mevrouw Versteeg het op deze manier bracht. Ik dacht: "Als dat de toonzetting is voor toekomst." Wij hebben het nu over de voorjaarsnota, waarin heel veel punten zitten waarbij ik mij afvraag dat als ik voor de voorjaarsnota ben, ben ik dan voor het coalitieakkoord? In het coalitieakkoord zitten punten waarmee ik het niet mee eens ben, dus zou ik het ook niet eens zijn met de voorjaarsnota. Dat is mijn dilemma. Als mevrouw Versteeg zegt dat zij het niet op die manier heeft willen zeggen, dan heb ik hoop voor de toekomst.

Mevrouw VERSTEEG (D66): Mijnheer de Voorzitter! Laat ik zeggen dat de voorjaarsnota een eerste financiële doorvertaling is van het coalitieakkoord. Mevrouw Hoek mag ervan uitgaan dat wij daar achter staan, want anders waren wij niet in de coalitie gestapt. Laten wij gewoon afspreken dat wanneer alle beleidsonderdelen los worden uitgewerkt, wij de discussie elke keer opnieuw met elkaar aangaan. Ik verzeker haar dat er niks is dichtgetimmerd, maar dat het coalitieakkoord voor ons een basis is van waaruit wij zullen opereren. Dus, absoluut altijd de discussie aangaan met elkaar en, ongetwijfeld als wij elkaar kunnen vinden op argumenten, dan zou samenwerking zeker mogelijk moeten zijn. Dat is wat ik mevrouw Hoek graag wil meegeven. Dat is wat ik heb bedoeld.

Mevrouw HOEK (50Plus): Mijnheer de Voorzitter! Dan de voorgestelde bezuinigingen. Wij hebben het gevoel dat dat naar draagkracht moet. Zoals het nu lijkt, zal het een bres slaan in de maatschappelijke beleving van jong en oud, maar vooral van ouderen. 50Plus is zich ervan bewust dat er moet worden bezuinigd, maar wij kunnen wel keuzes maken. Vooral ouderen en zwakkeren

worden in onze beleving extra benadeeld. Zij hebben minder middelen, krijgen minder middelen en dat is dubbelop.

Ook door het korten op kunst en cultuur en natuur verdwijnen er ontspanningsmogelijkheden voor de ouderen. In de voorjaarsnota vinden wij bijvoorbeeld niets terug over de gevolgen van de vergrijzing. Het gaat continu over: wij zijn een provincie van mensen die hoogopgeleid zijn, waar veel aandacht is voor werk. Ik zeg maar zo: "Niet iedereen is rijk, niet iedereen is jong, niet iedereen is hoogopgeleid en niet iedereen heeft werk." Daarvan vinden wij heel weinig terug in deze voorjaarsnota.

Wat wij ook betreuren is de afbouw van de sportsubsidies. De kosten, ook voor ouderensport, zullen toenemen, waardoor men minder zal bewegen en minder vitaal zal blijven. Daardoor zullen de kosten voor geneeskundige zorg weer toenemen. Ook het korten op openbaar vervoer, ofwel het duurder maken van het openbaar vervoer en de regiotaxi zal ouderen en minderdraagkrachtigen eerder in een isolement brengen. Dat willen wij niet.

Als het zo doorgaat, zal er een kloof ontstaan in de samenleving. Wij moeten dat met z'n allen niet willen. Wij hebben onze verantwoording naar evenredigheid te nemen. Dat zijn wij verplicht aan onze inwoners, ofwel aan onze kiezers.

Wat wij hiermee willen zeggen, is dat wij het beroep willen doen op het college de nota iets verder door te trekken dan alleen te denken aan de economie. Er is meer. Het is natuurlijk goed dat de economie gestimuleerd wordt, maar er is ook een aantal mensen dat niet direct deelneemt aan de economie. Die mensen besteden echter wel geld aan die economie, waardoor die economie toch weer gestimuleerd wordt.

Verder wil ik een lans breken voor het korten op RTV Utrecht. In mijn omgeving zijn veel mensen die meer luisteren dan kijken. Wij ervaren het zo dat RTV Utrecht een medium is met een grote, bijzondere, maatschappelijke en sociale functie. Dus als het enigszins mogelijk is: daarop minder korten dan nu de bedoeling is.

In de nota staat op pagina 1, hoofdstuk 1, dat veel zaken nog open einden zijn. Dat komt doordat het Bestuursakkoord nog niet rond is, de consequenties rondom het regeerakkoord nog niet duidelijk

zijn, de herijking van de EHS nog niet is afgerond, het meerjarenprogramma Agenda Vitaal Platteland nog niet helemaal is afgerond, de herinrichting van het middenbestuur voorlopig nog niet doorgaat, er nog veel open einden zijn bij de regionale uitvoeringsdiensten, voor interbestuurlijk toezicht moeten nog keuzes worden gemaakt. Zo kan ik nog een poosje doorgaan. Dus, wat deze voorjaarsnota betreft, begrijp ik dat het een tussennota is en dat eigenlijk alles terug te vinden is in de begroting van dit najaar. Daar kijken wij dan ook met belangstelling naar uit.

Dan wil ik nog iets zeggen over de opcenten. De opcenten staan nu op 72,6. Er is een vermindering van inkomsten vanwege de energiezuinige motorrijtuigen. Daarvoor hoeft geen belasting betaald te worden, waardoor er minder inkomsten naar de provincie komen. Dit is een regeling van het Rijk en daardoor is er een tekort op de begroting van de provincie. Het is natuurlijk een beetje raar dat als het Rijk iets bedenkt waardoor er minder inkomsten komen op de begroting van de provincie, je daaraan bezuinigingen moet koppelen. Eigenlijk wordt de belastingbetaler, de mensen met motorrijtuigen, daardoor dubbel gedupeerd. Iedere inwoner van de provincie wordt hierdoor benadeeld. De heer VAN DER STEEG (PvdD): Mijnheer de Voorzitter! In de eerste plaats wil ik refereren aan het tentendorpverhaal van mevrouw Doornenbal. Zij loopt nu helaas net weg. De heer Dercksen voelde zich enigszins aangesproken door een klimaatopmerking. Ik zelf moest even nadenken toen zij sprak over een varken aan het spit. Ik had niet direct de behoefte te interrumperen, omdat ik er gemakshalve van uitging dat het om een biologisch varken ging en dat er voor de vegetarische jongeren ook hapjes zouden zijn.

Het college kiest ervoor de rijksbezuinigingen onverkort door te voeren. Ik refereer hiermee aan de generieke korting van 15%. De PvdD wil ook zorgvuldig met de centjes omgaan, maar daar waar ruimte is, moeten voorzieningen in stand worden gelaten. Dat betekent dat je niet alles en iedereen op een hoop moet gooien en provinciale ondersteuning moet wegsnoeien, maar je moet maatwerk verrichten daar waar het mogelijk is. Van blijvend investeren in natuur en sociale structuren heeft iedereen profijt, ook toekomstige generaties.

Ik verbaas mij regelmatig over de dubbele moraal hoe wij met het leven om ons heen omgaan. Ik moet altijd lachen als ik op de televisie wetenschappers zie die in extase zijn omdat er mogelijk water op Mars aanwezig is. In theorie zou dit kunnen betekenen dat er eventueel leven in de vorm van micro-organisme mogelijk zou kunnen zijn. Dit soort onderzoeken gaat gepaard met miljardenbudgetten. Tegenover deze extase staat echter de soms totale onachtzaamheid of selectieve aandacht ten opzichte van levensvormen die daadwerkelijk hier op aarde aanwezig zijn. Het spenderen van miljarden aan het speuren naar een bacterie op Mars heeft kennelijk vaak hogere prioriteit dan het beschermen van het leven op aarde. Wat wil ik hiermee zeggen? Er schuilt zoveel tegenstrijdigs in de wijze waarop wij mensen met ander leven en met onze leefomgeving omspringen, dat het voor de hand ligt ons doen en laten te heroverwegen. Wij mogen best wat bewuster zijn van onze omgang met de schepselen om ons heen.

Een van deze schepselen is de muskusrat. Er moet op dit gebied een inhaalslag gemaakt worden qua dierenwelzijn. Daarvan is iedereen overtuigd. Nu is het zo dat wij overal de muskusrat proberen te doden, wat veel dierenleed veroorzaakt en wat ook nog eens gepaard gaat met zeer hoge kosten. Op dit moment is de provincie nog steeds de wettelijk verantwoordelijke voor de muskusrattenbestrijding. In 2012 zal deze wettelijke verantwoordelijkheid overgaan naar de waterschappen. Ik heb Gedeputeerde Staten tijdens de laatste RGW-vergadering horen zeggen dat de bestrijding met deze overgang geborgd wordt. Laten wij dan ook de diervriendelijkheid gaat borgen. Provinciale Staten zijn nu nog in de gelegenheid kaders te stellen voor de waterschappen. Landelijk wordt jaarlijks zo'n € 35.000.000 uitgegeven aan de bestrijding. De provinciale bijdragen in de gemeenschappelijke regeling zit om en nabij de € 2.000.000. Naast het feit dat de bestrijding niet diervriendelijk is, is het maar zeer de vraag hoe effectief de huidige vorm van bestrijden is. Na 50 jaar bestrijden is er namelijk nog nooit onderzoek gedaan naar de effectiviteit. Alterra heeft in 2005 al op dit gemis gewezen. Dit, terwijl er jaarlijks zeer grote aantallen dieren worden gedood. Ter illustratie: in 2009 ging het om 155.000 muskusratten. De bestrijding gebeurt meestal via klemmen en vallen. Deze

methoden zijn uitermate wreed. Met name de verdrinkingsvallen lijken een overblijfsel te zijn uit de middeleeuwen toen men het niet zo nauw nam met dierenwelzijn. De muskusrat loopt of zwemt erin, kan er niet meer uit en verdrinkt langzaam na een doodstrijd van zo'n zeven minuten. Daarnaast zijn deze vallen ook niet selectief, waardoor bijvoorbeeld in 2009 14.000 andere dieren slachtoffer werden: waterhoenen, meerkoeten, futen, hermelijnen. Ook zij sterven dus een afschuwelijk dood in de vallen en de klemmen die in het kader van de muskusrattenbestrijding worden neergezet. De PvdD neemt veiligheid zeer serieus. De veiligheid van onze dijken staat voorop. Afgezien van het feit of je voor of tegen voortzetting van de huidige bestrijding bent, is het niet noodzakelijk door te gaan met het gebruik van de verdrinkingsvallen. De bestrijding is nu aangekomen op 0,25 vangsten per uur. Dat is een criterium dat het waterschap zelf ziet als beheersbaar in relatie tot de populatie. Dat betekent echter ook dat er automatisch ruimte is voor een andere werkwijze. Nu nog kunnen Provinciale Staten een kader meegeven. Ik wil ook meegeven dat de provincie Zuid-Holland reeds op 11 november 2009 heeft besloten te stoppen met het gebruik van verdrinkingsvallen. Ik wil dan ook de volgende motie indienen.

Motie M4 (PvdD): muskusrat

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 27 juni 2011;

gelezen hebbende de voorjaarsnota;

constaterende:

- *dat de provincie Utrecht nu nog steeds wettelijk verantwoordelijk is voor de muskusrattenbestrijding;*
- *dat het huidige beleid gericht is op het doden van muskusratten met klemmen en verdrinkingsvallen;*

overwegende:

- *dat het gebruik van verdrinkingsvallen niet alleen veel dierenleed met zich meebrengt voor de muskusrat, maar ook voor andere dieren die als bijvangst verdrinken;*
- *dat de populatie volgens de bestrijding op een aanvaardbaar niveau van 0,25 vangsten per uur is aanbeland;*

- *dat er daardoor automatisch meer ruimte is voor andere werkwijzen;*

besluiten:

te stoppen met het gebruik van de verdrinkingsvallen.

En gaan over tot de orde van de dag.

De voorjaarsnota behelst het hele spectrum van beleid, dus ook beleid ten opzichte van de fauna en meer in het bijzonder ten opzichte van ganzen. Er zijn verschillende manieren om naar de gans te kijken. Een van de manieren is door een vizier en een andere manier is door een verrekijker. Het zal niet verrassend klinken dat de PvdD de tweede optie preferereert. Hoe dan ook, het gaat erom dat je een manier weet te vinden om met elkaar, mens en dier, samen te leven. Je kunt wel veronderstellen dat de focus op dit moment met betrekking tot ganzen meer ligt op bejaging, soms met behulp van het hagelgeweer, soms door middel van vergassing. Het hoeft geen betoog dat een en ander gepaard gaat met het nodige dierenleed. Ik wil hier geen discussie starten of wij de gans wel of niet zouden moeten bejagen, want daarvoor is dit niet het moment. Ik wil echter wel een pleidooi houden voor meer ruimte voor innovatie en alternatieven, een pleidooi voor een open blik of, zoals u wilt: een spreekwoordelijk open vizier. Dat is de manier om meerdere belangen te dienen: die van de gans, maar ook die van de agrariër. De PvdD ziet namelijk ook dat er twee kanten aan dit verhaal zitten: de kant van de agrariër en de kant van het dierenwelzijn.

Het college zegt zelf in zijn coalitieakkoord, en ik citeer: "Om dierenwelzijn te bevorderen gaan wij in overleg met de buurprovincies en natuurbeheerders, binnen het huidige beleid, alternatieve en innovatieve verjagings- en bestrijdingsprojecten opzetten en stimuleren". Dit zijn mooie woorden, maar het gaat erom dat deze woorden in de praktijk worden gebracht. Als wij er in dit huis in slagen beleid te ontwikkelen dat tegemoet komt aan het belang van de agrariër en dat ook nog eens diervriendelijk is, dan denk ik dat wij het goed gedaan hebben. Daarom wil ik de volgende motie indienen.

Motie M5 (PvdD): ganzen

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 27 juni 2011;

*gelezen hebbende de ingekomen brief van de Fauna-
bescherming omtrent een alternatief advies voor het
beheer van ganzen;*

constaterende:

- *dat de provincie Utrecht een wettelijke taak heeft
ten aanzien van faunabeleid;*
- *dat de zogenaamde Ganzen-7 aan GS een brief
hebben gestuurd met betrekking tot toekomstig
ganzenbeheer, die ervoor pleit om honderd-
duizenden ganzen te doden;*

overwegende:

*dat het coalitieakkoord de volgende passage kent:
"Om dierenwelzijn te bevorderen gaan wij in overleg
met de buurprovincies en natuurbeheerders, binnen
het huidige beleid, alternatieve en innovatieve verja-
ging- en bestrijdingsprojecten opzetten en stimule-
ren";*

verzoeken het college:

*te onderzoeken welke alternatieve en innovatieve
methoden, anders dan doding, met betrekking tot
ganzenbeheer in aanmerking zouden kunnen komen
voor opname in het provinciaal ganzenbeleid.
En gaan over tot de orde van de dag*

*Een voorjaarsnota gaat over geld. Het grootste goed
dat wij moeten beschermen is echter onbetaalbaar.
Dat is onze aarde en al wat daarop leeft. Het navol-
gende gedicht verwoordt wat mij betreft het gedeelde
belang dat mens en dier met elkaar hebben:*

*In dierenogen valt hetzelfde licht als in het oog van
mensen.*

Het schept adem uit één bron.

*Vangt vanaf de eerste kreet tot aan de laatste
huivering dezelfde zon.*

*Denkenden gaan met dieren, onder dezelfde
hemel dezelfde einder tegemoet door één
verlangen voortgedreven: Leven.*

De VOORZITTER: De moties zijn voldoende ondertekend en maken deel uit van de beraadslagingen. Ze kunnen worden vermenigvuldigd en

rondgedeeld. Ik schors de vergadering.

Schorsing van 15.34 uur tot 16.02 uur.

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering.

De heer VAN LUNTEREN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Volgens mij leeft breed door de Staten heen het duidelijke beeld dat er wat gebeurt op het gebied van de financiën. Een deel van de Staten hoor ik duidelijk zeggen: "Let op, want u heeft in het verleden meer geld uitgegeven dan u structureel binnenkreeg en daar moet u waakzaam op zijn." Aan de andere kant geeft een deel van de Staten nadrukkelijk aan wat de gevolgen zijn als je aan de noodrem trekt.

Wat wij met elkaar hebben gedaan in het akkoord dat wij als college nu uitwerken, is kijken naar de constatering dat wij in het verleden incidenteel geld beschikbaar hebben gehad, waaruit wij zaken financierden. Daarvan hebben wij gezegd dat als wij dat op een langere termijn willen doorzetten, dat niet mogelijk is. Om die reden hebben wij met dit college een veel striktere scheiding gemaakt tussen datgene wat incidenteel is en datgene wat structureel is. Daarmee zorgen wij ervoor dat het evenwicht er structureel is, zeg ik met name tegen de heer Van Wikselaar, zeker als je dat op de langere termijn beziet. Wij kunnen dat voor drie jaar doen, alleen is het zo dat wij voor die drie jaar al een structureel evenwicht hebben. Wij laten ook dat vierde jaar zien om te tonen hoe zich dat verder ontwikkelt, vooral omdat er op de provinciale begroting heel veel projecten zijn die een langere doorlooptijd hebben en waarbij wij het van belang vinden dat de Staten daarin zo goed mogelijk inzicht hebben.

De heer VAN WIKSELAAR (SGP): Mijnheer de Voorzitter! Is de gedeputeerde het met mij eens dat de begroting 2011 voor ons als Statenleden in elk geval het structurele beeld van materieel evenwicht, zoveel lasten en zoveel inkomsten, niet helder weergeeft?

De heer VAN LUNTEREN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ja, alleen hebben de Staten dat voor 2011 al vastgesteld. Ik denk dat het goed is dat hier nog een keer duidelijk neer te zetten. De

kadernota is een opmaat naar de begroting voor 2012. Wat de Staten in de voorjaarsnota verder nog zien, zijn eventuele onvoorziene uitgaven waar voor 2011 nog wordt gevraagd die te kunnen besteden. Voor 2011 hebben de Staten een begroting vastgesteld die structureel sluitend is. Wij moeten dat toetsen aan datgene wat ons door het ministerie wordt opgelegd, zoals wij dat zelf doen bij gemeenten.

De heer VAN WIKSELAAR (SGP): Mijnheer de Voorzitter! Ik begrijp wat de gedeputeerde zegt. Wij hebben het hier dus over de begroting 2012 en de kaders daarvoor. Ik begrijp dat ik daarin meer beeld krijg van de structurele baten en structurele lasten.

De heer VAN LUNTEREN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Die doorvertaling is hier al te zien. Een aantal partijen heeft namelijk al gezegd dat er een overschot gesignaleerd wordt. Dat betekent dus dat er ruimte in de begroting zit, doordat niet alle bedragen die structureel binnenkomen ook weer structureel worden uitgezet. Dat maakt dat de begroting in principe dus sluitend is. Dat is de wijze waarop het college hiermee heeft willen omgaan. Als je blijft doorgaan met investeren van middelen die niet structureel aanwezig zijn, terwijl je daarmee wel structurele zaken financiert, heb je op de lange termijn een probleem. De enige manier om dat probleem op te lossen, is eventueel de belasting te verhogen, maar daarvoor kiest deze coalitie absoluut niet. Voorgaande coalities en voorgaande colleges hebben daarvoor ook niet gekozen, buiten een korte periode in de zeven jaar dat er gecorrigeerd is in verband met de inflatie. Toen er geld binnen is gekomen vanuit de energiemaatschappijen, zijn de belastingen in de provincie Utrecht bevroren. 'Bevroren' betekent dat er minder geld in de provincie is binnengekomen, omdat met die inflatiecorrectie op de uitgaven wel en op de belasting niet gecorrigeerd is. Daarmee hebben wij een indirecte belastingverlaging bekostigd. Ook heeft het college nooit een correctie toegepast bij belastinginkomsten die minder waren vanwege het feit dat via het Rijk de belastingen omlaag zijn gegaan voor energiezuinige labels. Dat heeft de provincie niet gecompenseerd. Het is dus niet zo geweest dat wij daarmee de belastingen weer hebben verhoogd. Wij hebben die

verlaging intact gelaten en wij hebben niet, zoals mevrouw Hoek zojuist suggereerde, daarmee de belastingbetaler dubbel gepakt.

Als ik kijk naar de wijze waarop het college dit heeft opgepakt, dan is dat een wijze geweest van keuzes maken: ervoor kiezen wat nu precies je provinciale kerntaken zijn en zet voornamelijk daarop in. Dat betekent dat je een aantal dingen niet meer doet. Dat betekent niet dat je die dingen niet belangrijk vindt, maar dat betekent dat die dingen de verantwoordelijkheid zijn van of de samenleving zelf of van andere overheidslagen.

Mevrouw HOEK (50Plus): Mijnheer de Voorzitter! Ik wil nog even reageren op wat de heer Van Lunteren zegt. Ik heb niet gezegd dat de inwoners gepakt worden omdat het bedrag van de opcenten is verhoogd. Ik heb willen zeggen dat het een vreemde situatie is dat het Rijk een instrument instelt, waarbij je een eco-auto kunt kopen en waarbij je geen belasting hoeft te betalen. Daarnaast is het Rijk nu voornemens om de wettelijke normering van de provinciale opcenten aan te scherpen naar een bedrag van € 105. Het is dus niet op dit moment dat de inwoners die nu geen motorrijtuigenbelasting betalen, gepakt worden, maar dat zal wel gaan ontstaan. Doordat er nu minder inkomsten zijn gekomen uit de opcenten, heeft dat wel bijgedragen aan het tekort van de provincie. Dat heb ik bedoeld met mijn woorden hierover.

De heer VAN LUNTEREN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! OK. In elk geval heeft het college niet besloten de belastingen te verhogen om het tekort te compenseren, maar is ervoor gekozen keuzes te maken. Keuzes maken doet altijd pijn; laat ik dat voorop stellen. Overal waar je een keuze maakt, waarbij een instelling in het verleden geld heeft gekregen en waarbij men dat geld nu niet meer binnenkrijgt, doet dat zeer. Op het moment dat je als instelling dan ook nog mensen moet ontslaan, dan zijn dat geen fijne gesprekken. Die ervaring heb ik als ondernemer zelf gehad. Dat is absoluut niet plezierig. Het zijn dus keuzes die pijnlijk zijn, maar die nodig zijn om structureel evenwicht te hebben. Daarmee kun je ervoor zorgen dat je met minder inkomsten uiteindelijk toch kunt blijven staan, ook gezien een aantal taken dat op ons afkomt, die wij op een juiste manier kunnen vervullen. In dit

verband is al een korting van € 600.000.000 genoemd op natuur. Collega Krol, namens alle provincies, werkt er stevig aan om te zorgen dat het zo beperkt mogelijk blijft. Er liggen echter doelstellingen die ons door het Rijk en door Europa worden opgelegd en die nog steeds nagekomen moeten worden. Dus, wat betekent dat voor onze financiële positie? Wat betekent de 5% korting die via de Brede Doel Uitkering voor het openbaar vervoer nog op ons afkomt? Wat betekent überhaupt de decentralisatie die naar het Provinciefonds plaatsvindt? Er zijn dus wat dat betreft nog behoorlijk wat onzekerheden die uit het Bestuursakkoord kunnen voortkomen. Om die reden is het niet verstandig nu al daarop heel grote voorschotten te nemen.

Daar komt bij dat de kortingen die ik door meerdere heb horen noemen, ook met betrekking tot cultuur, met name de instituties betreffen. Laat ik het punt van de cultuureducatie noemen. In het coalitieakkoord staat nadrukkelijk dat er voor cultuureducatie financiën beschikbaar worden gesteld. De vraag is alleen of dat gaat lopen via het instituut dat het in het verleden verzorgde. Volgens mij hebben wij vanochtend eerder al gezegd dat je je beleid van tijd tot tijd moet evalueren, dat je er goed naar moeten kijken en dat je zondig moet bijsturen. Wellicht blijkt na de confrontaties die wij op tal van terreinen met elkaar gaan hebben, dat doorgaan zou kunnen worden met de instituties die de dingen in het verleden deden. Er zouden echter ook nieuwe werkvormen uit kunnen komen, waarbij wij nog steeds onze doelstellingen halen, maar die misschien niet meer lopen via de instituties uit het verleden.

Mevrouw MINEUR (SP): Mijnheer de Voorzitter! Waarmee de fractie van de SP vooral moeite heeft, is, afgezien van de behoorlijke bezuinigingen die er worden doorgevoerd, de radicaliteit waarmee gewerkt wordt. Voor een aantal partij geldt van de ene op de ander dag: nu zoek je het zelf maar uit. Als wij kijken naar de zorgvuldigheid waarmee de transitie van de jeugdzorg naar de gemeenten plaatsvindt, dan vind ik het bijzonder slordig zoals wij omgaan met een aantal cultuurorganisaties.

De heer VAN LUNTEREN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Wat vindt mevrouw Mineur onzorgvuldig? De zittingsperiode van deze Staten

is vier jaar. Als je dan in drie jaar tijd een subsidie afbouwt naar nul, hoe zorgvuldiger kun je dan nog zijn? Wat wil zij daartegenover stellen?

Mevrouw MINEUR (SP): Mijnheer de Voorzitter! Het gaat erom dat men gewoon van de ene dag op de andere dag een melding krijgt. De gedeputeerde heeft waarschijnlijk wel een organisatie bij RTV Utrecht gezien die zalen gereserveerd heeft voor 2012 en dat niet meer gefinancierd krijgt. De radicaliteit waarmee dit gebeurt en het gebrek aan zorg waarmee dit gebeurt, daar gaat het om.

De heer VAN LUNTEREN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Dat zou betekenen dat je feitelijk nooit een subsidie zou kunnen stopzetten. Als ik bijvoorbeeld kijk naar Noord-Brabant, dan wordt daar in een keer 25% gekort op alle subsidies. Daarvoor kiezen wij nadrukkelijk niet. Wij kiezen ervoor dat netjes en zorgvuldig af te bouwen en er de tijd voor te nemen. Op het moment dat de problemen van bijvoorbeeld van Sportservice Mid-Nederland aan bod komen, heeft het college daarvoor wel degelijk oor. Daar hebben wij naar gekeken. Het is niet alleen de feitelijkheid van wat wij juridisch verplicht zijn. Wij proberen mee te denken hoe dat een organisatie treft. Wij hebben dus wat meer coulance betracht dan wij wettelijk genoodzaakt zijn.

Mevrouw VERSTEEG (D66): Mijnheer de Voorzitter! Mevrouw Mineur maakt een vergelijking met de zorgvuldigheid van de transitie van de jeugdzorg. Ik denk echter dat je die twee grootheden, cultuur en jeugdzorg, niet helemaal met elkaar kunt vergelijken. Jeugdzorg heeft te maken met heel ingewikkelde wetgeving, waarvoor één wettelijk kader moet komen. Daar zijn enorm veel gescheiden financieringsstromen. Dat is een heel ander verhaal dan het verhaal van cultuur. Daarnaast, zoals ik vandaag al een paar keer heb gezegd, mag het feit dat wij hier echt de tijd nemen om cultuur af te bouwen, niet beticht worden van onzorgvuldigheid. Daarin zit wel degelijk een zorgvuldigheid.

Mevrouw MINEUR (SP): Mijnheer de Voorzitter! Ik kan verwijzen naar de partijgenoot van mevrouw Versteeg, die daarvoor acht tot negen jaar uittrok.

Mevrouw VERSTEEG (D66): Mijnheer de Voorzit-

ter! Dat betreft een mecenaat; de podiumkunsten, waarvan landelijk nu enorm veel maatregelen tegelijkertijd worden genomen, die in heel korte tijd worden doorgevoerd. Men wil daarbij eigenlijk overgaan van een enorme overheidssubsidie naar een veel groter aandeel van mecenaat. Daarvoor heb je inderdaad een lange termijn nodig. Nogmaals, dat is landelijke politiek en niet de politiek die wij hier in de provincie bespreken.

Mevrouw MINEUR (SP): Mijnheer de Voorzitter! Ik ben het met mevrouw Versteeg eens dat wij hier verantwoordelijk zijn voor onze lokale en regionale organisaties. Voor een aantal organisaties zal dit echter wel degelijk de doodsklap zijn. Daar maak ik grote bezwaren tegen.

Mevrouw VERSTEEG (D66): Mijnheer de Voorzitter! Ik vind 'doodsklap' een heel grote term die mevrouw Mineur gebruikt. Ik heb er vanmiddag al meer gehoord. Ik denk niet dat het beleid dat wij hier voorstaan, gerechtvaardigd wordt met dit soort termen.

De heer VAN LUNTEREN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Zoals gezegd, hebben wij de discussie vanuit de inhoud gevoerd en wij hebben de kerntakendiscussie daarop losgelaten. Aangegeven is dat een aantal zaken, die in het verleden voor subsidie in aanmerking kwam, niet meer via die discussie daarvoor in aanmerking komt.

Er is vanmiddag gesproken over de kerntakendiscussie. De afgelopen vier jaar hebben wij geprobeerd een kerntakendiscussie te voeren. In die vier jaar tijd hebben wij geconstateerd dat dat niet slaagt als je dat met tien, nu elf, verschillende partijen moet doen. Als ik het debat aan die kant zo beluister, waarbij het hele politieke spectrum voorbij komt, dan heb ik niet echt de illusie dat wij daarin slagen en dat wij elkaar heel eensgezind in de armen zullen vallen en zeggen: "Yes, dat worden kerntaken." Wij hebben dat dus aan het eind van de vorige periode met elkaar geconstateerd en daarom is die discussie niet afgerond. Gezegd is het aan de coalitievorming over te laten hoe wij daarmee omgaan. Daarom is het tijdens de verkiezingscampagne van alle partijen een belangrijk punt geweest. Het is logisch dat als zo'n punt tijdens de verkiezingscampagnes speelt, er bij de

coalitieonderhandelingen heel duidelijke afspraken over worden gemaakt. Binnen die afspraken zal dit college handelen. Op het moment dat in deze Staten blijkt dat er meer tot die kerntaken gerekend zou moeten worden, dan zal dit college zijn beleid daarop aanpassen. Vooralsnog doe ik het met de kaders die in elk geval de coalitiepartijen op dat vlak hebben meegegeven.

Mevrouw MINEUR (SP): Mijnheer de Voorzitter! Ik constateer dat over de kerntakendiscussie is besloten: daar komen wij met z'n allen niet uit. Ik heb zojuist vernomen dat de fractie van D66 het op onderdelen echt niet eens is met de plannen. Jeugdcultuur wordt bijvoorbeeld wegbezuinigd. Ik kan mij ook niet voorstellen dat de fractie van GroenLinks daarmee gelukkig is. Wat wij in feite hebben is een standpunt dat hooguit door twee partijen gedragen wordt.

De heer VAN LUNTEREN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Nee, dat is een compromis dat uit de onderhandelingen voortvloeit. Op het moment dat wij hier met elf partijen een nog groter compromis zouden bespreken, dan zijn er nog meer partijen die zich daartegen keren en dan houd je geen kerntaken over. Dat hebben wij met elkaar de afgelopen vier jaar al geconstateerd. Wij hebben immers vier jaar lang die discussie gevoerd. Ik heb nog een poosje als gedeputeerde pogingen ondernomen om daaraan enige sturing te geven, maar dat waaide echt alle kanten op. Ik heb dat vandaag niet anders gezien: van een partij die wil dat wij zo min mogelijk moeten doen en dat wij al het geld terug moeten geven aan de burgers, tot aan de partij die mevrouw Mineur vertegenwoordigt en die zegt dat wij juist alles moeten blijven doen en eigenlijk nog iets meer. Op het moment dat ik iets uit dat brede spectrum zou moeten halen, zou je ook kunnen zeggen dat deze vier partijen er kennelijk goed in geslaagd zijn precies ergens in het midden uit te komen.

Mevrouw MINEUR (SP): Mijnheer de Voorzitter! Mijn 'midden' is dat in elk geval niet. Bovendien heb ik ook gezegd dat wij groot voorstander zijn van zorgvuldigheid en van het zuinig uitgeven van belastinggeld. Waar het mij omgaat, is dat wij een basis hebben die een compromis is. Daarop worden alle kaders gebaseerd van Provinciale Staten.

Dat vind ik een kwalijke zaak. In achterkamertjes wordt uitonderhandeld wat er gaat gebeuren met deze provincie en wij zitten daar maar een beetje bij. Wij kunnen net zo goed naar huis gaan en de waterstanden oplezen.

De heer VAN LUNTEREN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Wat betreft zorgvuldig en zuinig: zojuist heb ik ook al te horen gekregen dat ik het geld sneller had moeten uitgeven.

Wat betreft het punt over de achterkamertjes: dat is totaal niet waar. Ik heb zojuist gezegd dat dit de kaders zijn, waarbinnen wij van de coalitiepartijen de opdracht hebben gekregen om dingen uit te voeren. Dan kan daarover in de Staten heel breed anders worden gedacht, maar dit is gewoon gecommuniceerd naar de buitenwereld: dit zijn de kaders waarop dit college zijn beleid gaat ontwikkelen. Het staat iedereen vrij met initiatiefvoorstellen en dergelijke te komen, waarin men allerlei andere dingen kan voorstellen, maar die het college niet tot zijn verantwoordelijkheid rekent. Zo werkt een democratie in elk geval wanneer er wordt gewerkt met coalities.

De heer DE KRUIJF (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Zelfs als het college zou vinden dat het blijkbaar niet lukt met deze Staten een kerntakendiscussie te voeren – al vind ik dat op zichzelf heel bijzonder – dan nog mag men veronderstellen dat het college in zijn voorstellen zorgvuldigheid aan de dag legt, in die zin dat aangegeven wordt wat de consequenties van die voorstellen zijn. In deze voorstellen, die alle een voortvloeiende zijn van de drie weken onderhandelen in april, zijn die consequenties volstrekt niet in beeld gebracht. Dat is enorm onzorgvuldig. Ik vind dat niet op die manier met instellingen omgegaan kan worden. Ik vond het een merkwaardige opmerking dat wij blijkbaar geen discussie kunnen voeren en dat wij die niet kunnen afronden. Ik zoek het echter ook in de manier waarop hier de voorstellen op tafel worden gelegd zonder enige onderbouwing qua consequenties en eventuele nuances tussen de ene en de andere instelling.

De heer VAN LUNTEREN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Mijn collega's zullen daarop individueel ongetwijfeld nog terugkomen. Ik kan de heer De Kruijf echter verzekeren dat met alle

instellingen hierover gesprekken plaatsvinden. Het is niet zo dat er zomaar even een besluit wordt genomen en dat er geen enkel beeld is van de consequenties. Het is toch zo dat wij in die brief hebben gevraagd om een zienswijze? Je vraagt toch niet om een zienswijze op het moment dat je op voorhand aangeeft dat je daarvoor helemaal niet ontvankelijk bent? Alleen, wij hebben een financieel kader, waarmee wij rekening moeten houden. Dat is iets waarmee wij aan de slag gaan, want dat heeft het college nodig om door de coalitiepartijen gedragen te kunnen worden. Dat moet de heer De Kruijf, als lid van een bestuurderspartij, toch ook helder zijn? Dat is dus het geheel waarmee het college aan de gang gaat. Daarbinnen kan bestuurlijk afgewogen worden of er mogelijk dingen over het hoofd zijn gezien. Ik heb al gezegd dat wij dat met Sport Service Midden Nederland inderdaad hebben gedaan. In het college is gezegd dat het niet verstandig zou zijn dat men in één slag naar nul zou gaan. Om die reden wordt dat dan aangepast.

De heer DE KRUIJF (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Dat betekent dat de kortingen, de 15%, de 50% of soms de 100%, niet vaststaan. Als een zienswijze serieus wordt genomen, dan zou het maar zo kunnen zijn dat 15% naar 0% gaat of dat 15% naar 5% gaat. Dan neemt het college de zienswijzen serieus en is serieus bezig met een zorgvuldig proces.

De heer VAN LUNTEREN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! De bezuinigingsdoelstelling zal gehaald moeten worden. Dat is de afspraak die er ligt met de collegepartijen. Er is echter altijd ruimte om te kijken hoe je binnen die bezuinigingsdoelstellingen kunt opereren. Wanneer gezegd wordt dat er een hele grote ramp dreigt bij Sport Service Midden-Nederland, dan gaan wij er in een goed gesprek naar kijken hoe wij daaruit kunnen komen. De opgave blijft echter dat die 15% gerealiseerd zal moeten worden. Dat is de opgave die wij hebben meegekregen vanuit de coalitiepartijen en die opgave zullen wij uitvoeren, mits er vanuit de Staten in meerderheid ineens een heel andere opdracht wordt gegeven. Zolang die opdracht er niet is, althans daarop stoelt het college, is dit hetgeen wij uitvoeren.

Er is gevraagd hoe het zit met die verschillende kaders die weggegeven worden. Ik heb in de commissie BEM al geprobeerd dat uit te leggen. Ik zal nog een keer een poging wagen. Met het ene document stellen de Staten de begroting voor 2012 vast. Het andere document is het kader waarbinnen wij met elkaar een aantal begrotingsspelregels afspreken. Daarbij hebben wij er één uitgelicht tijdens de commissiebehandeling. Wij hebben daarover gezegd dat het niet de bedoeling kan zijn dat het college volledig gemandateerd wordt om de middelen die beschikbaar worden gesteld vanuit de Algemene Reserve willekeurig aan te kunnen wenden. Om die reden is de toezegging gekomen daaraan direct een begrotingswijziging te koppelen. Dat gebeurt natuurlijk op het moment dat er een plan van aanpak ligt, want anders zou je nog steeds aan de andere doelstellingen, die ook bij die financiële kaderstelling staan, niet tegemoetkomen. De bedoeling is dus dat die stukken er eerst komen.

Welke financiële kaders worden neergezet voor de begroting 2012? Dat is dus het structureel maken van een aantal begrotingsposten dat er in het verleden ook al lag. Daarvoor liggen er al beleidsplannen, die de Staten in het verleden hebben vastgesteld. Een aantal beleidsvoornemens zal worden aangepast; dat staat in het coalitieakkoord. Een aantal beleidsvoornemens moet worden aangepast, omdat ze aflopen. Zo zijn er al opmerkingen gemaakt over het economisch beleidsplan en de economische agenda, zo worden over het SMPU in het collegeprogramma duidelijke uitspraken gedaan en zo is er op het gebied van cultuur een en ander gezegd. Ik denk dat de beste manier om dit af te handelen, waarbij de Staten inzicht hebben wanneer de documenten naar hen toekomen, is door in overleg met de griffie te bekijken hoe wij dat op de verschillende termijnagenda's van de commissies kunnen zetten, waarna er een misschien soort termijnagenda voor de Staten uit voortkomt. De Staten krijgen dan in elk geval een beeld wanneer die stukken hun kant opkomen. Het gaat om verschillende documenten, waarbij de een wat meer inspraakprocedures heeft dan de andere. Het is dus wat lastig dat in een keer aan te geven. Het was inderdaad wat ambitieus om dat nu al helemaal gereed te hebben. Wij gaan daartoe in elk geval een poging doen en wij zullen

zo goed mogelijk inzichtelijk maken wanneer al die stukken bij de Staten landen.

Er is een vraag gesteld over de treasury en de garantieproducten die daarin zitten en het mogelijke risico daarvan. Dit is in het verleden in de Staten al behandeld; destijds zijn er kaders gesteld waarbinnen het treasurybeheer moet worden gedaan. Binnen dat kader zijn wij dan ook gebleven. Er is natuurlijk wel een en ander gebeurd nadat wij dat, naar ik meen in 2004, hebben besproken. Wij hebben toen de hele portefeuille nog een keer tegen het licht gehouden. Het product dat nu is genoemd, heeft inderdaad al eerder onze alertheid gehad. Dit is inderdaad een product waarvan wij op termijn af zouden willen. Die termijn loopt nog tot en met 2012. Het is een garantieproduct. In principe is het de bedoeling dat het product dan uitbetaald wordt. Het heeft nu nog steeds een A-rating. Er zijn inderdaad wat suggesties, in het informele circuit, dat dit verlaagd wordt. Wat al die rating echter willen zeggen? Toen wij de producten kochten hadden ze allemaal dubbel-A of triple-A. Wat op dit moment de helderheid daarover is, blijft de vraag. Wij blijven in elk geval binnen de kaders die de Staten ons hebben gegeven. Wij hebben met elkaar wel gezegd daar strikter in te zijn als er met nieuwe producten omgegaan zal worden en voor nog meer zekerheid te gaan dan wij in het verleden hebben gedaan. Tot nog toe hebben wij de problemen die zich in andere provincies hebben voorgedaan, kunnen voorkomen.

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Wat de gedeputeerde er ten principale van zegt, is dat wij hier een reserve hebben die wij verspreiden over een x-aantal banken, met name in het buitenland, en dat wij hier eigenlijk als bank gaan fungeren. Wat is het idee daarachter?

De heer VAN LUNTEREN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! De bedragen hebben wij uiteindelijk weer in de samenleving geïnvesteerd. Althans, in een vorige periode is ervoor gekozen dat geld uit te geven. In de Staten is besproken, en dat is netjes uitgevoerd, dat geld elders neer te zetten om daarmee eventueel vanuit de renteinkomsten hetzelfde te kunnen doen als wat wij in het verleden met dividendinkomsten uit de energiemaatschappijen konden doen, dus die

bedragen weer investeren in de samenleving.

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Ik snap wat de gedeputeerde zegt, maar toch kan ik niet begrijpen dat, als wij van de REMU € 300.000.000 binnenkrijgen, wij dat neerzetten bij UniCredito en Depfa en weet ik waar het allemaal geparkeerd is. Raakt dat niet aan de functie van de provincie? Moeten wij dat gewoon niet doen? Dat geld is eigenlijk niet van ons, want de REMU was niet van de provincie, maar van de burgers. Wat ik wil weten, is of wij dit moeten blijven doen en of wij bankier moeten blijven spelen.

De heer VAN LUNTEREN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Dat is een vraag die de Staten elkaar zouden kunnen stellen. Wat wij zien, is dat allerlei overheidsorganen dat hebben gedaan, daarmee dat geld beschikbaar houden en daarmee een stuk investering voor diezelfde inwoner terughalen. Die investeringen worden dus daarmee gedaan.

Er is vanmiddag al gezegd dat er meer is uitgegeven dan er binnenkwam. Dan kun je er inhoudelijk verschillend over denken of dat geld aan andere dingen is uitgegeven dan waar de heer Dercksen het aan had willen uitgeven. Die gelden zijn echter door investeringen in de samenleving wel weer op de verschillende plekken terechtgekomen. Die middelen zijn dus ingezet. In een vorige periode is door de Staten gezegd: "Ga zorgen dat die investeringen worden gedaan om ze inderdaad niet meer op die bankrekeningen te hebben." Dat is dan ook gebeurd. Wij handelen in opdracht van de Staten en op het moment dat de Staten zeggen dat het niet langer verstandig is om dat nog te doen, dan moeten zij daarover het gesprek aangaan en dan zullen wij ons beleid aanpassen. Zolang wij echter dit kader hebben, zullen de Staten rekening moeten houden – dat hebben wij al duidelijk gemaakt in het verleden, toen deze hele situatie rondom de banken speelden – met de producten die wij in het verleden hebben aangekocht. Het lijkt mij niet verstandig, zoals dat gaat met garantieproducten, die in een keer af te kopen. Dan weet je zeker dat je daarop heel veel gaat inleveren.

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Ik snap dat Provinciale Staten opdracht heb-

ben gegeven het geld als zodanig uit te zetten. Ik had echter graag willen weten wat de gedeputeerde er zelf van vindt. Wat moet de rol van de provincie zijn? Dit los van het feit dat het nu eenmaal gebeurd is en dat het geld bij UniCredito staat.

De heer VAN LUNTEREN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ik denk dat de Staten destijds een verstandig besluit hebben genomen vanwege het feit dat het er tot nog toe voor heeft gezorgd dat wij veel geld in de samenleving hebben kunnen stoppen. Ik kan mij alleen wel voorstellen dat de Staten die discussie aangaan en het beleid bijstellen. Dit is nadrukkelijk iets wat wij op deze manier hebben vormgegeven. Het lijkt mij niet de bedoeling dat ik hier als bestuurder in een keer het beleid van de Staten in de wind sla. Het is namelijk het beleid van de Staten. Dat beleid voer ik uit. Ik kan hier in de vergadering niet een keer roepen dat u, heer Dercksen, hier zo'n goed betoog hebt gehouden, dat ik mijn beleid daarop ga aanpassen. Dan denk ik dat ik met een deel van de Staten direct in discussie kom.

De heer BUITING (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb nog een vraag aan mijn gewaardeerde collega Dercksen. Ik ga even terug naar het treasury-beleid. Dat is hier inderdaad zorgvuldig ingericht door het zo conservatief in te richten, dus niet te gaan voor de grote percentages, maar te gaan voor de meest veilige beleggingen die wij geadviseerd krijgen. Dat is een zorgvuldig afwegingsproces. Welke alternatieven stelt de heer Dercksen voor?

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Ik denk dat dat in lijn ligt met ons betoog. Als je zoveel geld krijgt van de REMU, een staatsbedrijf, dus eigendom van ons allemaal, dan kun je dat hier in het provinciehuis niet beschouwen als eigen geld dat je wegzet. Dan had je tegen de burger, in de zin van de belastingen, moeten zeggen: "Wij gaan echt serieus iets doen met de directe belastingen, zodat die naar beneden gaan."

De heer VAN LUNTEREN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Wij hebben in de afgelopen zeven jaar, met uitzondering van twee jaar, een inflatiecorrectie toegepast op de belasting. Verder hebben wij de belastingen bevroren. Wij hebben

wel de CAO-verhogingen en dergelijke gehad; die heb je gewoon door te voeren. Feitelijk hebben wij daarmee de inkomsten zien teruglopen. Onder andere is er door de energielabels ook minder belasting binnengekomen. Dat hebben wij niet gecompenseerd. Wij hebben dus wel degelijk, in tegenstelling tot een aantal andere provincies, ervoor gezorgd dat wij de lasten niet verhoogden. Sterker nog: wij hebben de belastingen bevroren en hebben geen compensatie neergezet. Ik denk dat wij dus als provincie niet alleen in de investerende sfeer, maar wel degelijk ook in de sfeer van het laag houden van de lasten hebben gewerkt.

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Wij hebben dat gezien bij het Icesave-debacle bij een aantal provincies. Daar heeft de commissaris van de Koningin uiteindelijk wat consequenties getrokken. Hoe is het geregeld, mocht er een probleem ontstaan met UniCredito – wat wij niet hopen, want dat is ons geld – en hoe liggen hier dan de verantwoordelijkheden? Wat gaat er dan gebeuren? Gaan wij gewoon verder en doen wij alsof er niks aan de hand was?

De heer VAN LUNTEREN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Het lag in Noord-Holland natuurlijk wel iets anders, vanwege het feit dat daar buiten de kaders geopereerd was. Men was risicovollere producten gaan aanschaffen dan men mocht doen. Men is dus echt gaan gokken met geld. Dat hebben wij hier absoluut niet gedaan. Wij zijn altijd binnen de kaders gebleven die de Staten hebben gegeven. Daarmee voeren wij precies uit wat de Staten ons hebben gevraagd om uit te voeren. De verantwoordelijkheid voor het hele treasurybeleid ligt bij Financiën en bij mij. Ik zal erop toezien dat er op geen enkele manier met het geld van de inwoners van Utrecht wordt gegokt op de manier waarop dat in Noord-Holland is gebeurd.

Mevrouw SMIT (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Dat was ook het antwoord dat ik de heer Dercksen had willen geven. Er is volledig gehandeld volgens het treasurystatuut. Dat hebben andere provincies wellicht wat slordiger gedaan. De provincie Utrecht heeft zich er echter keurig aan gehouden. Dat statuut is door ons allen vastgesteld.

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Neemt niet weg dat de rating van UniCredito als een dolle naar beneden gaat.

De VOORZITTER: Ik zou discussies over individuele beleggingen niet publiekelijk voeren. Dat is nooit verstandig.

De heer VAN LUNTEREN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Er is een opmerking gemaakt over de voordelen die bij aanbestedingen gehaald worden. Ik kan vast verklappen dat wij op het gebied van wegen daarop nu de voordelen zien doordat de markt wat meer honger heeft. Als wij bij een ecoduct dan eens een voordelige aanbesteding hebben, dan denk ik niet dat men het college kan verwijten dat het dat ecoduct probeert te realiseren door op een slimme manier die aanbesteding neer te zetten. Overigens blijft de doelstelling dat je de aanbestedingen goed inricht. Ik heb al proberen duidelijk te maken dat de Staten kaderstellend bezig zijn in hun rol in de voorbereiding naar de begroting. Daarmee heb ik in algemene zin de financiële opmerkingen gehad.

De heer DE KRUIJF (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Een klein puntje nog uit onze vorige discussie. De gedeputeerde zei dat de bezuinigingsdoelstelling van 15% moet worden gehaald. Daarbij is mij niet duidelijk of dat als geheel gehaald moet worden, waarbij je binnen dat pakket allerlei verschuivingen kunt krijgen volgens zienswijzen die hout snijden of dat die doelstellingen op individueel niveau gehaald moeten worden.

De heer VAN LUNTEREN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Dat is iets wat ik bij de portefeuillehouders wil neerleggen. Dat gaat om de inhoudelijke afweging. De heer De Kruijf spreekt mij aan als gedeputeerde Financiën. Er is een duidelijke financiële doelstelling van 15%. Die is ontleend – dat is de interpretatie die ik eraan geef – aan het feit dat het Provinciefonds is gekrompen met 15%. Om die reden hebben wij vanuit rechtvaardigheid proberen te zeggen dat je dat één op één moet doorzetten naar die verschillende organisaties. Dat is het basisbeginsel waarmee wij aan de slag zijn. Dan zal er verder op basis van die zienswijzen en dergelijke bestuurlijk een inhoudelijke afweging gemaakt moeten worden.

De heer DE KRUIJF (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! De gedeputeerde spreekt namens het college. Als college zegt de gedeputeerde dat het financiële kader zodanig is dat die 15% gehaald moet worden, maar daarbinnen is voor de collega's alle ruimte om andere afwegingen te maken op basis van zienswijzen die ingediend worden en die hout snijden.

De heer VAN LUNTEREN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ik maak duidelijk dat er een kader is gesteld op basis van een korting op het Provinciefonds. Om die reden is die korting één op één doorgezet. Het lijkt mij verstandig daaraan in eerste instantie vast te houden, omdat dat de basis is waarop je de bezuinigingen instelt. Daarbij kan ik mij voorstellen dat een portefeuillehouder daar nog eens naar kijkt en misschien tot een andere afweging komt. Een feit blijft dat de bezuiniging in z'n totaliteit gerealiseerd moet worden. Als gedeputeerde Financiën sta ik aan de lat om daarvoor te waken.

Dan de amendementen. De amendementen vragen om een andere uitvoering van het financieel kader. Er wordt aangegeven wat te minderen op de wettelijke basis of om bij dingen die niet meer als kerntaken worden gezien, de kortingen ongedaan te maken, met als dekking het bedrag van de bezuiniging, dus het overschot. Het college adviseert niet positief over deze amendementen.

Anders is het met motie M3 over de SW-bedrijven. Ik vind het een sympathieke motie en ik wil graag kijken hoe wij daaraan invulling kunnen geven.

Gezien de werkzaamheden die wij hebben, is de inschatting dat daar niet heel veel van te verwachten is. Wij gaan wel kijken wat wij hiermee kunnen doen. Gezien de bezuinigingen die eraan komen, is het goed dat je als medeoverheid kijkt naar wat je op dat vlak nog kunt doen.

Mevrouw HOEK (50Plus): Mijnheer de Voorzitter! Een vraag over motie M3. De gedeputeerde stelt dat hij het een sympathieke motie vindt. Bestaat er al een vorm van samenwerking met de provincie of is dit een gemeentelijke aangelegenheid?

De heer VAN LUNTEREN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ik lees de motie als volgt. Er wordt gevraagd of wij de zaken die wij nu inkopen,

eventueel willen inkopen bij de SW-bedrijven. Ik wil uitzoeken in hoeverre wij daaraan invulling kunnen geven.

De heer KROL (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Er is een aantal opmerkingen gemaakt over de kwaliteit van het landelijk gebied en de natuur in de provincie Utrecht, die ernstig zou leiden onder het feit dat er her en der gekort wordt. Ik voel mij toch een beetje aangesproken. Ik denk dat de kwaliteit van het landelijk gebied en de natuur in de provincie Utrecht er veel aan gelegen is dat wij onze planologische rol op dat punt goed voeren en nemen en dat wij een nieuwe structuurvisie maken waarin wij dat goed opschrijven, en dat wij Akkoord van Utrecht sluiten waarin alle partijen, ook de natuurorganisaties, zeggen: "Daarmee kom je zelfs met minder geld en met minder hectares toch nog tot een verantwoorde EHS in Utrecht." Wij proberen bij de heer Bleker inderdaad de schade zoveel mogelijk te beperken. Alles moet in dat perspectief gezien worden als het gaat over de korting voor de individuele instellingen die zich daarmee bezighouden. Die organisaties geven vaak aan dat het weliswaar pijnlijk is, maar dat zij deze korting wel kunnen begrijpen en er ook nog wel mee kunnen leven in deze tijd.

Er is door de fractie van de ChristenUnie een opmerking gemaakt over het Nationaal Historisch Museum. Wij weten allen hoe dat op kabinetsniveau gegaan is. Volgens mij zijn wij daarin terug bij de positie die wij hadden, namelijk de positie waarin wij de Staten gevraagd hebben om een plan voor het gebied te ontwikkelen, waarbij wij aangeven wat Soestdijk en omgeving zou kunnen betekenen in het kader van de hele Heuvelrug en de poorten die wij daarbij hadden gedacht. Daarmee gaan wij uiteraard met volle kracht en vol enthousiasme door. De gemiste kans, zoals dit werd genoemd, laten wij op dat punt even voor wat het is.

Mevrouw DIK (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Een korte vraag over paleis Soestdijk en omgeving. Inderdaad ligt er een motie van deze Staten om te werken aan een integrale gebiedsontwikkeling. Die is echter bedoeld om naar het Rijk toe een aanbod te creëren, waarbij het Rijk over de brug komt met een goede bestemming voor

het paleis. Wij kunnen wel gaan investeren in dat gebied, maar het zou heel fijn zijn als wij daarin samen optrekken met het Rijk. Het Rijk heeft helaas aangegeven wat men heeft aangegeven. Wat mij betreft houdt de gedeputeerde de druk op de ketel en gaan wij voor een passende bestemming. Ik heb "Paleis van Duurzaamheid" gehoord van onze commissaris als alternatief. "Historisch Museum" is genoemd en er zijn wellicht nog vele alternatieven te bedenken. Houd dus die druk op de ketel.

De heer KROL (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ik denk dat mevrouw Dik gelijk heeft. De optie hoe wij omgaan met dat gebied en hoe wij dat inpassen in de Heuvelrug, is bedacht als een onweerstaanbaar bod richting de rijksoverheid als het gaat om een publieke bestemming van Paleis Soestdijk. Daarover zijn al vele goede gedachten geventileerd. Het feit dat het Rijk er nu een andere gedachte over heeft, nemen wij maar even voor kennisgeving aan. Wij gaan echter gewoon door met waar wij goed in zijn, want wij gaan erover of wij gaan er niet over. Wij gaan dus niet over de publieke bestemming van Paleis Soestdijk, al hebben wij er mogelijk wel een stevige invloed op als het gaat over de wijziging van het bestemmingsplan. Dat zullen wij met enige regelmaat goed helpen onthouden als het nodig is of als er verkeerde plannen bedacht worden. Wij gaan echter door met een goede visie op het geheel van het gebied. Iedereen die bij de opera geweest is de afgelopen weken, heeft kunnen zien hoe je deze tuin en dit gebied fantastisch kunt gebruiken om een prachtige voorstelling te maken. Met andere woorden: wij gaan een prachtig plan maken en aan rijkszijde komt men wel tot betere gedachten.

Motie M5 van de PvdD verzoekt het college andere methode dan doding te gebruiken voor het ganzenbeheer. De heer Van der Steeg citeert hierbij het coalitieakkoord, maar hij miste één zin en die wil ik er nog aan toevoegen. Daarna zal ik iets vriendelijks over de motie zeggen. In het coalitieakkoord staat: "Het beleid om dierschade te bestrijden wijzigen wij niet." Dan komt de passage over het ganzenbeheer die de heer Van der Steeg aangeeft. Ik vraag de heer Van der Steeg of hij deze motie bedoeld heeft als ondersteuning van datgene wat in het coalitieakkoord gezegd

is. Dat is: wij hebben voor de problematiek van ganzen enerzijds het volledige instrumentarium nodig, zoals ook door Ganzen-7 op dit moment wordt ingezet, om het grote probleem van ganzen in Nederland te bestrijden, maar daarnaast wijzen wij het college ook op de passage in zijn eigen coalitieakkoord dat blijvend gezocht moet worden naar diervriendelijke en alternatieve methoden van de bestrijding van dit probleem. Als de motie dit bedoelt, dan beschouw ik het als ondersteuning van het beleid en dan zou het uitstekend zijn als de motie zou worden aangenomen.

De heer VAN DER STEEG (PvdD): Mijnheer de Voorzitter! De heer Krol moet niet verwachten dat ik ga zeggen dat de jacht een goed idee is. Wel wil ik de motie nog wat verduidelijken. Deze motie is niet bedoeld om aan de jacht te komen. De mogelijkheid tot jagen laat de motie onverlet. Het enige wat ik vraag – dat staat ook in het coalitieakkoord – is ruimte, open vizier, voor alternatieven en innovatie.

De heer KROL (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Als dat de interpretatie van de heer Van der Steeg is van deze motie, dan is de motie feitelijk overbodig. Daarmee zegt hij hetzelfde als wat het coalitieakkoord zegt, namelijk: wij wijzigen het beleid niet, maar wij staan open en wij onderzoeken serieus alternatieve methoden van schadebestrijding. Als de motie hetzelfde bedoelt, dan ondersteunt de heer Van der Steeg daarmee het bestaande beleid.

De heer VAN DER STEEG (PvdD): Mijnheer de Voorzitter! Deze motie is niet overbodig, maar geeft concrete invulling aan wat het college in het collegeakkoord zegt.

De heer KROL (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ik wil dat nog wel een keer voorlezen. Er staat: "Om het dierenwelzijn te bevorderen, gaan wij in overleg met de buurprovincies en natuurbeheerders binnen het huidige beleid alternatieve en innovatieve verjagings- en bestrijdingsprojecten opzetten en stimuleren". Dat is de letterlijke tekst die ook in de motie staat. Nogmaals, ik zeg de heer Van der Steeg toe dat wij dat doen in aanvulling op het bestaande en geaccordeerde beleid.

De heer DE VRIES (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Er zijn volgens mij drie punten voor mijn portefeuille aan de orde bij deze voorjaarsnota.

De fractie van de SP sprak over energiebesparing in de sociale sector. Via het amendement A6 wordt gevraagd dat in de toekomst mogelijk te blijven maken. Wij hebben daarover ook in de commissie van gedachten gewisseld. Ik heb daarbij gezegd waarom ik dat niet van plan ben. Dat is enerzijds omdat het gewoon geen effect heeft gesorteerd, waardoor deze regeling eigenlijk niet toekomt aan datgene waarvoor wij zouden willen gaan. Ik ben niet van plan een regeling in stand te houden die niet effectief blijkt te zijn. Anderzijds denk ik dat hier primair een taak ligt voor de woningcorporaties om dit verder op te pakken.

De heer MEIJER (SP) :Mijnheer de Voorzitter! Ik wil de gedeputeerde vragen, gegeven de discussies in de commissie MME, of hij er zich bewust van is dat duizenden sociale huurders afhankelijk zijn van de uitkomsten van deze projecten. De afgelopen dagen hebben wij intensief contact gehad met enkele huurdersverenigingen, die ronduit verbijsterd zijn dat deze projecten stoppen en dat de gelden die niet besteed zijn, terugvloeien naar de algemene middelen. Vindt de gedeputeerde, gegeven de inspanningen die nu met name gedaan worden voor de particuliere sector, dat alles op alles gezet moet worden om te zorgen dat dit beleid slaagt en dat hij het geld niet moet kwijt-raken om de mogelijkheid te blijven houden om nieuw leven in te blazen en engagement te tonen ten behoeve van al die huurders?

De heer DE VRIES (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Het antwoord daarop is nee.

De heer MEIJER (SP) :Mijnheer de Voorzitter! Dat is duidelijk.

De heer DE VRIES (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Dat was ook de bedoeling.

De fractie van GroenLinks heeft vragen gesteld over de opgave voor binnenstedelijk bouwen en wonen en per wanneer daarvoor een uitwerking kan ontstaan. In de commissie heb ik daarover al gesproken. Ik ben op dit moment bezig met voorbereidingen daartoe. Ik hoop het eind van dit

jaar/begin volgend jaar te komen met een kader, waarin wij willen aangeven welke instrumenten wij in het kader van binnenstedelijk bouwen en wonen willen hanteren, welke instrumenten wij willen voortzetten, welke instrumenten wij nieuw verzinnen. Deze zaken worden nu onderzocht. Misschien is het goed te melden dat wij op dit moment een werkgroep Woningmarkt hebben, waarin verschillende organisaties participeren: van projectontwikkelaars tot corporaties tot gemeenten en noem maar op. Zij zitten in de werkgroep om ons te voeden met allerlei ideeën, waardoor wij de woningmarkt van het slot kunnen halen. Ik hoop die informatie, gekoppeld aan het kader waaraan ik op dit moment werk, eind dit jaar/begin volgend jaar naar de Staten te kunnen sturen, zodat wij daarover van gedachten kunnen wisselen.

Het waterkonijn ofwel de muskusrat. De heer Van der Steeg van de PvdD gaf aan dat wij als provincie nog steeds het beleid hiervoor moeten vormgeven. Ik heb inmiddels begrepen dat wij per 1 juli dit gaan overdragen aan de waterschappen. Wat hier in eerste instantie wordt gevraagd, namelijk of ik met de waterschappen in gesprek wil komen om te kijken of er iets met een proef zou kunnen gebeuren, is iets waartoe ik bereid ben. Ik kan alleen de motie als zodanig niet omarmen, aangezien het hier gaat om een per direct stopzetten van een methode. Dat kan ik niet. Dat als zodanig ook verwoord in het coalitieakkoord.

De heer VAN DER STEEG (PvdD): Mijnheer de Voorzitter! De gedeputeerde noemde 1 juli als datum waarop dit wordt overgedragen. In de praktijk, sinds het OLM (Openbaar Lichaam Muskusrattenbestrijding Utrecht) is afgeschaft, zit deze bestrijding al bij De Stichtse Rijnlanden, die dit doet voor de hele provincie Utrecht. Als provincie zijn wij echter nog steeds wettelijk verantwoordelijk. Het is afhankelijk van de behandeling van de spoedwet in de Eerste Kamer; dat zou eigenlijk per 1 januari van dit jaar zijn gebeurd, maar dat is nog steeds niet door de Eerste Kamer heen. In de voorjaarsnota kunnen wij lezen dat het waarschijnlijk 2012 wordt. Dus tot aan 1 januari 2012 zijn wij als provincie nog steeds verantwoordelijk. Wat betreft het andere punt, vraag ik de gedeputeerde wat hij precies voorstelt.

De heer DE VRIES (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Volgens mijn informatie is in de Eerste Kamer vastgesteld dat per 1 juli de uitvoering en de verantwoordelijkheid bij de waterschappen komt te liggen. Dat betekent dat wij nog drie, vier dagen iets zouden kunnen betekenen op dit terrein. Daarna is het echt een kader dat binnen de waterschappen verder moet worden uitgewerkt en vormgegeven. Ik denk dus dat die tijd enigszins krap is. Los daarvan, in het licht van het coalitieakkoord ben ik bereid met de waterschappen in overleg te treden om te kijken of wij bijvoorbeeld een proeftuin zouden kunnen zijn voor een nieuw project, waarin wordt gekeken naar alternatieve vangmethoden. Ik kan niet nu het besluit dat hier voorligt accorderen en tegen de Staten zeggen dat zij dat absoluut moeten overnemen. Dat is namelijk niet in lijn met wat wij in het coalitieakkoord hebben afgesproken. Daarbinnen moet ik manoeuvreren. Het enige wat ik de PvdD kan geven, is dat ik het gesprek met de waterschappen op die manier wil aangaan. Ik heb al begrepen dat er plannen zijn om met een pilot te komen en wellicht kunnen wij als provincie met de betrokken waterschappen onze inzet daarop plegen. Die toezegging wil ik hier geven.

De heer BEKKERS (GL): Mijnheer de Voorzitter! Ik vraag de gedeputeerde of het voorstel van de PvdD feitelijk realiseerbaar is. Is het mogelijk, als wij stoppen met die waterklemvangsten, op andere manieren de muskusratten te beheersen?

De heer DE VRIES (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Dat is de grote discussie die continu wordt gevoerd. Die ken ik al van lang geleden. Tot nu toe hebben wij eigenlijk niet tot allerlei projecten kunnen komen om met een nulmeting en alternatieve methoden te kijken of dat net zo effectief is dan wat er nu gebeurt met de methoden die de heer Van der Steeg noemt. Het probleem is dat die niet voorhanden zijn. Dat maakt het lastig steeds de discussie te moeten voeren over de vraag: als er een alternatief is, is het dan ook effectief? Daarom ben ik bereid in samenspraak met de waterschappen te kijken of wij ook in de provincie Utrecht een alternatief zouden kunnen uitwerken in een proefopstelling.

De heer VAN DER STEEG (PvdD): Mijnheer de

Voorzitter! Gedeputeerde De Vries heeft daarin enigszins gelijk. De Stichting Toegepast Onderzoek Waterbeheer heeft daarnaar ook al gekeken. Het is inderdaad heel moeilijk met die alternatieven: hoe gaan wij de muskusratten dan vangen? Wij vangen op dit moment met de klem en de val. Als je die val eruit haalt, kun je de klem blijven gebruiken. De klem schijnt iets meer werk op te leveren. Waarom dat is, moet men mij nu niet vragen. Wat wel het geval is, en wat De Stichtse Rijnlanden zelf ook zegt, is dat de populatie nu al zit op 0,25 vangst per uur. Dat is een bepaald criterium, waaraan men de grootte van de populatie afmeet. Dat betekent, ook gezien het aantal de fte's hetzelfde blijft, dat er meer ruimte is om op een andere manier te gaan vangen. Daarbij komt nog eens dat als je de verdrinkingsval gebruikt, er allerlei andere dieren in komen. En dan gebruik ik even een PVV-term: er gaan ook bakken met geld naar vismigratie. Wat gebeurt er als je al die duikers gaat afsluiten met verdrinkingsvallen? Daar gaat geen vis meer doorheen.

De VOORZITTER: Bakken met geld en zeeën van tijd. Wij zullen vanmiddag in elk geval niet het hele probleem oplossen. Het antwoord lijkt mij wel duidelijk.

De heer DE VRIES (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Het punt is helder. Laten wij afspreken dat wij in de commissie hierop nog een keer terugkomen. Na de zomer heb ik al voortgangsgesprekken met de verschillende dijkgraven. Daar kan ik dit punt direct aan de orde stellen. Mocht daaruit een resultaat komen waarvan ik denk dat ik de commissie daarvan direct op de hoogte moet stellen, dan zal ik er zijn en dan zal ik dat vertellen.

Mevrouw PENNARTS (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Over de onderwerpen met betrekking tot de cultuurportefeuille heeft gedeputeerde Van Lunteren voldoende uiteengezet wat de financiële motivatie is en dat het gaat om een regeling die uitgevoerd wordt.

Ik wil wel ingaan op de opmerking dat organisaties nauwelijks hun verhaal hebben kunnen houden. Dat wil ik weerspreken. Er is intensief contact geweest met de organisaties die met de subsidiekorting te maken krijgen. Dat zijn ambtelijke en

bestuurlijke gesprekken geweest. Ik heb de afgelopen weken met enorm veel organisaties om tafel gezeten om hen de reden toe te lichten en met hen de effecten te bespreken. Men krijgt een brief met een officiële aankondiging. Naar aanleiding daarvan kan men een zienswijze indienen, waarop er een reactie komt van de provincie. Vervolgens is er nog een bezwarenprocedure en dan zal uiteindelijk het definitieve besluit genomen worden. Er is dus met organisaties zeker wel contact, en ook een goed contact, over de gevolgen van de bezuinigingen en de uitvoering ervan.

Gevraagd is wanneer men hierover beleid tegemoet kan zien vanuit de portefeuille Cultuur. Daarbij werd met name het cultureel ondernemerschap genoemd. In het najaar zal daarvoor een eerste aanzet gedaan worden. Dit moet een beetje een creatieve insteek krijgen, want wij willen proberen de organisaties op een creatieve en goede manier te helpen om hun taken voort te zetten, ondanks een wat kleinere rol van de provincie. Ook het festivalbeleid kunnen de Staten, althans een eerste aanzet daarvoor, in die tijd tegemoet zien.

Een andere vraag betreft het punt van bestuurlijke ontwikkeling: hoe zit het met de provinciale samenwerking, met de Randstadsamenwerking? Die samenwerking wordt op twee punten gecontinueerd. Inhoudelijk is er contact tussen de provincies Flevoland, Noord-Holland en Utrecht over de samenwerking op verschillende beleidsterreinen. Dan hebben wij het over personeel, ICT, inkopen, Bibob: daar waar provincies elkaar kunnen versterken en kosten kunnen besparen door efficiënter samen te werken. Aan de andere kant is er overleg over de vraag op welke wijze er strategisch samengewerkt kan worden: wat zijn de opgaven in de regio, wat moet het provinciaal antwoord zijn en welke schaal hoort daarbij? Ook die discussie loopt door.

Een vraag van een heel andere orde gaat over Utrecht 2040. Er is gevraagd hoe de duurzaamheidsgedachte in de diverse portefeuilles uitgewerkt worden. Het is niet meer één duurzaamheidsverhaal, maar het moet juist integraal in de portefeuilles terugkomen. Dat wordt als volgt gedaan. Wij werken op dit moment samen met 25 partners in de regio volgens de principes van

People, Planet, Profit. De doelstelling is op de lange termijn de ambitie van 2040 te vertalen naar kortetermijnambities en daarin met onze partners samen te werken. Er zijn aspecten van belang voor de regio, maar waar wij als provincie veel minder een taak hebben, zeker met de kerntakendiscussie en onze focus op kerntaken. Dat betekent dat wij bij de realisatie van doelen ook samenwerking moeten zoeken met bijvoorbeeld gemeenten, maatschappelijke organisaties, kennisinstellingen. Ook zoets als een nota Vergrijzing kan daarbij een rol spelen. Dat is niet iets voor ons als provincie om uit te voeren, maar als een soort leidraad bij de vraag wat een goede opgave voor de regio is en wie daarin vervolgens een rol moet spelen. Ook in het eigen beleid wordt gezocht naar synergie. De duurzaamheidsgedachte komt natuurlijk naar voren in de landbouwvisie, in de provinciale ruimtelijke structuurvisie die nu opgesteld wordt, in de economische visie enzovoort, maar ook wordt bekeken hoe wij vanuit de duurzaamheidsgedachte binnen dit huis beleid aan elkaar kunnen knopen en met meer synergie kunnen besturen. Er is een strategische denktank in het leven geroepen om dat echt voor elkaar te krijgen. Dan noem ik voorbeelden als milieu en mobiliteit, als het gaat om de pilot elektrisch rijden, en economie en cultuur, als het gaat om culturele activiteiten die de kracht van de regio versterken. Op die manier wordt gezocht naar synergie vanuit de duurzaamheidsgedachte in de diverse portefeuilles.

De VOORZITTER: Is er behoefte aan een tweede termijn?

De heer DE KRUIJF (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Het gaat om een korte toelichting op het amendement dat wij hebben ingediend. In de eerste termijn hebben wij dat nog niet gedaan. Het zal duidelijk zijn dat onze voorkeur ernaar uitgaat om eerst met elkaar te discussiëren, vervolgens zorgvuldige afwegingen te maken en dan pas de keuzes te maken over waar wel en niet bezuinigd zal moeten worden. Als je kijkt naar het ingewikkelde besluit, dan is ons amendement erop gericht alles wat daarmee in tegenspraak is te schrappen. Dat zijn de artikelen 1, 3, 5 en 9 en daarvoor in de plaats het voorstel te doen eerst die discussie te gaan voeren en er in het najaar op terug te komen.

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Wat ons betreft is vandaag in elk geval duidelijk geworden dat het een goed ding zou als de Staten zich beter zouden kunnen voorbereiden op dit debat, zodat iedereen weet over welke cijfers wij het hebben. Als dat de rol is geweest van dit debat, dan is dat een mooie conclusie.

Wij komen met een motie, een motie die je eigenlijk niet kunt weigeren. Wij vragen het college zich aan de wet te houden.

Motie M6 (PVV, SGP): voorjaarsnota

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 27 juni 2011;

gehoorde de beraadslagingen:

constaterende:

dat het Besluit van 17 januari 2003, houdende de voorschriften voor begrotings- en verantwoordingsdocumenten, uitvoeringsinformatie en informatie voor derden van provincies en gemeenten (Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten) in artikel 3 voorschrijft dat de Provinciale Staten een verantwoord oordeel moeten kunnen vormen over de financiële positie en over de baten en lasten;

overwegende dat:

dat de huidige wijze van rapporteren die gelegenheid niet biedt;

verzoeken het college:

de programmabegroting, jaarrekening, en de voor- en najaarsnota zodanig aan te passen dat aan de voorwaarde zoals in bovengenoemd besluit wordt genoemd, wordt tegemoet gekomen, waarbij structurele baten en lasten helder worden weergegeven.

En gaan over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: De motie is voldoende ondertekend en maakt deel uit van de beraadslagingen. De motie kan worden vermenigvuldigd en rondgedeeld.

De heer BARNEVELD BINKHUYSEN (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Bedoelt de heer Dercksen met het verzoek in de motie de afgelopen jaren, dit jaar of in de toekomst?

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Wij zitten pas kort in de Staten, dus wat dat betreft gaat het over de jaarrekening over 2010 die dit jaar gepresenteerd is.

De heer BARNEVELD BINKHUYSEN (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Het gaat mij om het aanpassen. Geldt dat voor dit jaar of voor de toekomst?

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Zo snel mogelijk; wat ons betreft de stukken die nog verschijnen. Ik weet dat er een discussie is geweest in de subcommissie voor de jaarrekening, maar die stappen zijn ons veel te miniem. Er is geen grote operatie voor nodig om met z'n allen te weten hoeveel geld eruit gaat en erin komt. De bronnen kunnen weergegeven worden en de getallen die wij net genoemd hebben, kunnen in een eenvoudig overzicht aan de Staten worden aangeboden.

De heer BARNEVELD BINKHUYSEN (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Ik hoor de heer Dercksen zeggen "de nog te verschijnen stukken".

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Ja, uiteraard.

De VOORZITTER: Voor de vastgestelde stukken heeft het niet zo gek veel zin, denk ik.

Mevrouw DOORNENBAL (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Wat kan de wereld toch eenvoudig zijn, zoals je de woordvoerders hier af en toe hoort zeggen. Laat ik in die eenvoud maar verder gaan als het gaat om die kerntakendiscussie. Volgens mij is het heel eenvoudig en kan die kerntakendiscussie gewoon elke vier jaar worden gevoerd. Ik kan mij zomaar voorstellen dat er over vier jaar weer een ander college komt, dat er met andere partijen misschien weer heel anders uitziet. Laten wij er niet al te ingewikkeld over doen, want zo werkt het natuurlijk wel. Op het moment dat je een collegeverandering hebt, zoals wij in 2008 hebben gehad, zie je eveneens een accentverandering, want dan worden er andere kerntaken benoemd.

De heer DE KRUIJF (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Meent mevrouw Doornenbal echt dat voor

haar de kerntakendiscussie in alle zorgvuldigheid gevoerd is als de coalitiepartijen eruit zijn? Is dat haar maximale doelstelling?

Mevrouw DOORNENBAL (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Zo werkt het natuurlijk in de politiek als je gewoon een aantal politieke neuzen dezelfde kant op hebt staan en je zegt wat je wel belangrijk vindt wat je niet belangrijk vindt. Zie daar, dan heb je een kerntakendiscussie gehad. Zo eenvoudig kan het zijn.

De heer DE KRUIJF (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Dat maakt de discussie in elk geval heel overzichtelijk. Dat ben ik met mevrouw Doornenbal eens. Dan heeft het dus verder niet zoveel zin meer, want die partijen zijn eruit. Klaar.

Mevrouw DOORNENBAL (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Dat klopt. Ik kreeg lichte last van pukeltjes toen wij het hadden over de investeringen alsof wij die zomaar over de balk hebben gegooid. Nu wordt een collectief geheugen door de een als ballast gezien, terwijl de ander het toch wel nuttig vindt. Wij hebben hier natuurlijk in het verleden veel geld besteed, maar dat wil niet zeggen dat wij dat over de balk gegooid hebben. Ik zou daarover willen adviseren eens te googelen op Agenda 2010, want daarmee heeft deze provincie enorm veel investeringen gedaan in fietspadennetwerken, wandelpaden, Hart voor de Heuvelrug, de Lustwande, levensloopbestendig wonen, blauwgroene structuren, Nieuwe Hollandse Waterlinie: dus van alles en nog wat. Laten wij onszelf dus nu niet wijsmaken dat wij alles maar over de balk hebben gegooid. Wij hebben hartstikke goed geïnvesteerd in deze provincie en haar inwoners.

Mevrouw MINEUR (SP): Mijnheer de Voorzitter! De fractie van de SP is erg blij dat onze motie dat SW-bedrijven ook werken voor de provincie overgenomen is door het college. Desgewenst hebben wij namen en adressen. Die zal ik doorsturen. Wij zijn teleurgesteld over het antwoord van gedeputeerde De Vries. Wij constateren daaruit dat hij geen enkele belangstelling heeft voor sociale huurders. Wij willen Provinciale Staten graag oproepen deze mensen vooral niet in de steek te laten. Zij hebben het echt zwaar op dit moment en verdienen onze steun.

Mevrouw DIK (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Ik wil nog kort een paar punten aanstippen. Paleis Soestdijk: goed dat het college daarvoor de volle aandacht heeft. Dank daarvoor. Wij hebben daar een heel inspirerende conferentie gehad, waar heel veel ideeën naar voren zijn gebracht. Ongetwijfeld gaan wij daarover in de loop van dit jaar nog meer horen.

De kerntaken. Ik heb toch de behoefte daarover nog iets te zeggen. Ik herken wat in de discussie naar voren is gebracht. Het was een lastige, moeilijke discussie om te voeren en die is dan ook niet tot een goed einde gebracht. Ik herken dat wij toen hebben afgesproken dat het een onderwerp zou worden in de verkiezingstijd en dat de nieuwe coalitie daarin keuzes zou maken. Dus ook als niet-coalitiepartij kan ik bevestigen dat dit de afspraken zijn geweest die wij gemaakt hebben. Dat is gewoon het politieke spel. Er is hierover een amendement ingediend, waarin gevraagd wordt die discussie opnieuw te voeren. Het amendement eindigt met de opmerking dat men ruimte wil, met name voor culturele instellingen, om hen extra middelen te geven om te kunnen anticiperen op eventuele bezuinigingen. De fractie van de PvdA maakt daarin haar keuze en dat is haar goed recht, maar de coalitie heeft ook een keuze gemaakt. Volgens mij is dat gewoon het politieke spel dat wij hier met elkaar spelen.

Wat betreft het punt van duurzaamheid ben ik heel blij met de woorden van de heer Nugteren. Hij vraagt dit college dat explicieter te maken. Het is natuurlijk een goede zaak dat duurzaamheid onderdeel is van integraal beleid. In het boekje dat u heeft ontvangen, kan men zien dat er verschillende hoofdstukken zijn, van economie tot aan energietransitie, waarin duurzaamheid een rol kan spelen. Ik ben blij dat het op deze manier de aandacht heeft.

Als laatste het cultureel ondernemerschap. Wij hadden daarover een motie voorbereid. Wij zullen die motie niet indienen, omdat er toezeggingen zijn gedaan dat het dit najaar op onze agenda komt en dat er een notitie naar de Staten komt, waarover wij kunnen spreken. Wat ik toch even gemeld wil hebben, is dat cultureel ondernemerschap niet iets nieuws is. Het is iets wat moei-

zaam van de grond is gekomen in de afgelopen jaren doordat de subsidiestromen vanuit de overheid altijd beschikbaar waren. Het was volgens mij staatssecretaris Van der Ploeg van de PvdA, die in 1994 al ideeën opperde over cultureel ondernemerschap. Dus wat mij betreft heeft hij daarmee heel wijze woorden gesproken en hadden wij dit eigenlijk met elkaar veel eerder in gang moeten zetten.

De heer VAN WIKSELAAR (SGP): Mijnheer de Voorzitter! Onze dank aan de gedeputeerde voor de toezegging over de begrotingswijzigingen van de incidentele budgetten, zodat wij daarover een oordeel kunnen vormen alvorens budgetten vrij te geven. Het is niet expliciet zo genoemd, maar het is prima als dat buiten de reguliere P&C-cyclus valt om de voortgang van de projecten door te kunnen laten gaan. Dus wat ons betreft is dat akkoord.

Ik heb geen reactie gehad over het kader voor incidentele budgetten: drie jaar voor de gemeenten en vier jaar voor de provincie. Ik vind het niet een punt dat ik vandaag uitgediscussieerd wil hebben. Ik zou er in de subcommissie wel graag een gesprek over willen voeren om te kijken hoe wij daarin de volgende keer de volgende slag kunnen maken.

Datzelfde geldt voor de splitsing tussen kadernota en voorjaarsnota. Ik vind dat een principieel onderscheid. Ook dat zal ik in de subcommissie bespreken. Dat kunnen wat mij betreft twee besluitpunten in dezelfde vergadering worden. Dan hebben wij die expliciet gescheiden, wat het voor een aantal partijen makkelijker maakt om mee te gaan op bepaalde onderdelen.

De voorjaarsnota heeft een aantal kerntaken. Voor 90% ben ik het met het programma eens. Prima, doorgaan. Er zit echter een aantal items in waarmee wij de SGP niet kan leven. Dat is de reden dat wij moeite hebben met deze voorjaarsnota. Daarom kan onze stem straks op twee manieren worden vertaald: als ik tegenstem, ben ik het voor 90% eens en als ik voorstem, ben ik het voor 10% oneens.

De heer VAN DER STEEG (PvdD): Mijnheer de Voorzitter! Een kleine reactie op de woorden van de gedeputeerde. Zoals hij heeft gezegd laat de

ganzenmotie de mogelijkheid tot bejaging ongemoeid. Wij vragen alternatieven en innovatie te onderzoeken. Wij leggen Gedeputeerde Staten dus niet vast op welke methode dan ook. Ik vraag Gedeputeerde Staten alleen te gaan bekijken en te gaan beoordelen wat geschikt is voor de Utrechtse situatie. Deze motie vult de passage in het coalitieakkoord concreet in ten opzichte van de ganzen en is daarom niet overbodig. Volgens mij zijn gedeputeerde Krol en ik het gewoon met elkaar eens. Gezien de toezegging van gedeputeerde De Vries dat het onderwerp muskusratten terugkeert in de commissie RGW en dat hij aan tafel gaat met de waterschappen om te kijken hoe wij op een dier-vriendelijke manier kunnen gaan vangen en om desgewenst in Utrecht een proef in te richten, trek ik deze motie in. Ik dank de heer De Vries voor zijn toezegging.

De VOORZITTER: Daarmee is motie M4 ingetrokken.

De heer VAN LUNTEREN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ik zal ingaan op de motie die in de tweede termijn is ingediend. Ik wil ook nog even meer duidelijkheid geven over amendement A2. In principe is de argumentatie van amendement A2 gelijk aan de argumentatie die onder de amendementen van de SP ligt. Dit gaat buiten het beeld dat wij hebben neergezet en op basis waarvan dit college aan de gang is. Om die reden adviseren wij negatief over amendement A2. Motie M6. De heer Wikselaar is wethouder Financiën geweest en hij weet dat als de producten van een gemeente niet voldoen aan de wet, goedkeuring onthouden wordt door de provincie. Voor mij geldt dat op dezelfde manier vanuit het ministerie van BZK (Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties). De stukken voldoen dus aan datgene wat wettelijk moet. Het is soms wel eens wat lastig om de producten te lezen. Om die reden heb ik gezegd dat het misschien verstandig is, naast datgene wat wij moeten opleveren vanwege het ministerie, een soort publieksversie neer te leggen, waarin de leesbaarheid toeneemt. Om te stellen dat alle producten niet voldoen, zoals de motie eigenlijk zegt, is iets waarvan ik mij verre wil houden. Dat is niet aan de orde. Dit is precies de vorm die het ministerie van ons verlangt. Als dat niet zo zou zijn geweest, had ik nooit goedkeuring gekregen.

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Wat ik vind, hebben wij opgeschreven, namelijk dat de Staten een verantwoord oordeel moeten kunnen vormen over de financiële baten en lasten. Mijn interpretatie is, en ik denk dat die breder gedragen wordt, dat dit met deze stukken niet lukt. Als de gedeputeerde inderdaad die dikke boeken moet produceren voor wie dan ook, dan is dat prima. Echter, willen wij een verantwoord oordeel kunnen vormen, dan denk ik echt dat het anders moet.

De heer VAN LUNTEREN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! De stukken zijn gebaseerd op de regels van het ministerie van BZK. Daarom wijs ik de motie af. De heer Dercksen stelt dat er niet aan deze stukken voldaan wordt. Als dat zo zou zijn, zou er geen akkoord gegeven zijn vanuit het ministerie van BZK. Daaraan kan ik niks veranderen.

De heer VAN WIKSELAAR (SGP): Mijnheer de Voorzitter! Het gaat er niet om of het er wel of niet aan voldoet. Het gaat erom of het voor ons leesbaar is. Dat is volgens mij iets anders.

De heer VAN LUNTEREN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Daarmee word ik heel nieuwsgierig hoe de heer Van Wikselaar dat deed in zijn gemeente. Had hij naast datgene wat hij van de provincie moest opleveren, nog een stuk extra of voldeed hij gewoon aan de regels van de provincie?

De heer VAN WIKSELAAR (SGP): Mijnheer de Voorzitter! De stukken voldeden aan de regels van de provincie. Alle jaren dat ik daarvoor verantwoordelijk ben geweest, hebben wij daarvoor de goedkeuring gekregen. Alleen was wel op één A4 overzichtelijk gemaakt wat de structurele baten en lasten waren. De vraag is niet of het helemaal transparant en inzichtelijk is, maar wel of alles er goed in staat. Daar toetst de provincie op. De provincie toetst niet op de lay-out. Daarvoor voer ik een pleidooi: de lay-out moet voor ons en voor de burgers zo zijn, dat wij dat helder kunnen lezen en niet alles hoeven uit te vlooien.

De heer VAN LUNTEREN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ik neem aan dat de heer Van Wikselaar met zijn subcommissie elke keer be-

paalde in hoeverre hij die beeldvorming eruit wilde laten zien en dat hij samen met hen de opdracht verstrekke aan de accountant.

De heer VAN WIKSELAAR (SGP): Mijnheer de Voorzitter! Nee, niet aan de accountant. Het was de subcommissie in onze gemeente. Daarin was een ontwikkeling vanaf het moment van de herindeling om te kijken hoe wij de begroting zo transparant kunnen maken dat wij de structurele baten en lasten op één A4-tje in beeld hebben. Eigenlijk moet de gedeputeerde blij zijn met onze motie, want dat helpt voor alle partijen inzicht te geven in de structurele transparantie. Daarmee ontstaat gelijk het beeld dat wij niet zwemmen in ons geld, maar dat wij heel goed op de centen moeten letten.

De heer VAN LUNTEREN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Dat is nu precies wat ik de vorige keer al heb toegezegd. Deze motie laat een beetje in het midden of de stukken wel conform zijn. Wat geleverd is, is conform datgene wat ons gevraagd is. Ik heb al gezegd, en dat is mijn eigen inbreng in de subcommissie geweest, dat ik wil werken aan een publieksvriendelijke versie om ernaast te leggen. Dat is een beetje waarom ik mij wat verbaas over deze motie op dit moment. Er ligt namelijk een toezegging om naast datgene waaraan wij wettelijk gehouden zijn, meer te doen dan ons gevraagd wordt.

Mevrouw DOORNENBAL (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Als er een handreiking wordt gedaan om eventueel een leeswijzer of wat dan ook bij de stukken te voegen, dan zijn wij er toch?

De heer VAN WIKSELAAR (SGP): Mijnheer de Voorzitter! Ik ben heel blij met de toezegging die de heer Van Lunteren hier in de Staten doet. Die toezegging is blijkbaar in de subcommissie al een keer aan de orde geweest. Dat is dan een subcommissie geweest, waarbij ik niet aanwezig ben geweest. Als die toezegging er is, dan ben ik daar heel dankbaar voor. Dan wordt het straks alleen maar beter.

De heer VAN LUNTEREN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb dat niet alleen in de subcommissie gezegd, ik heb dat hier bij de be-

handeling van de jaarrekening gezegd. Ik kan snel handelen, maar men kan niet van mij te verlangen dat een product in twee maanden tijd voldoet aan wat ik bij de jaarrekening heb toegezegd. Dan is de motie wel wat voorbarig.

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de Voorzitter! In de wet staat dat de provincie zich moet houden aan allerlei regelgevingen en hoe zaken moeten worden gepresenteerd. Daarmee heb ik geen probleem. Dat vind ik allemaal prima. Wij moeten echter, met name op de grote lijnen, een verantwoord oordeel kunnen vormen over de stukken. Mijn stelling is: dat kunnen wij niet.

De heer VAN LUNTEREN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Dat weet ik. Dat heb ik bij de jaarrekening al gezegd. Ik denk dat financiële specialisten er prima uitkomen met de stukken die er liggen. Ik heb in de vorige statenvergadering ook al gezegd dat het misschien verstandig is een product ernaast te ontwikkelen dat de leesbaarheid bevordert.

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Wat is dan het probleem met de motie?

De heer VAN LUNTEREN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ik lees daarin niet alleen waar toe de motie mij oproept. In de motie wordt echter ook verwezen naar het wettelijke besluit. Wat ik duidelijk maak, is dat wij daaraan netjes voldoen. De motie begint namelijk met het citeren van de wet en vervolgens wordt geconstateerd dat daaraan niet voldaan wordt. Dat is gewoon niet waar. Daar komt nog bij dat ik mijn toezegging ook al in de vorige vergadering heb gedaan.

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Mijn constatering is dat wij op basis van deze getallen niet een verantwoord oordeel kunnen vellen. Dat is het verschil van mening dat de gedeputeerde en ik daarover hebben. De gedeputeerde zegt dat het wel kan. Laten wij echter naar een oplossing toe gaan. Als de gedeputeerde een toezegging wil doen wanneer een dergelijk stuk, bijvoorbeeld bij de najaarsrapportage, beschikbaar is, dan ben ik daarmee gelukkig.

De heer VAN LUNTEREN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! De vorige vergadering heb ik

gezegd dat wij bij de jaarrekening van volgend jaar die inzet plegen. Het probleem is dat ik een voorjaarsnota heb die al grotendeels klaar lag toen ik aantrad. Daarop hebben wij met de kadernota los proberen bij te sturen; dat verhaal is er dus los bij komen te liggen. Dan begint echter ook al het begrotingswerk. Dus vanaf de nieuwe cyclus, de jaarrekening 2012, willen wij gaan werken aan dat product. Daarbij heb ik de subcommissie hard nodig om te horen hoe wij dat moeten opstellen. Ik heb begrepen dat de subcommissie daarvoor onlangs bij elkaar is geweest om die informatie te verzamelen. Anders zouden wij weer een product maken waarop de Staten niet zitten te wachten.

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de Voorzitter! De jaarrekening krijgen wij volgend jaar pas. Wat doen wij dan nu met de najaarsnota en de programmabegroting voor 2012? Blijft dat dezelfde brij van cijfers?

De heer VAN LUNTEREN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Wij maken daar elke keer weer een slag in. Ik kan de heer Dercksen niet toezeggen dat ik dat bij de begrotingsbehandeling allemaal al geregeld zal hebben. Dan hadden wij daaraan al een jaar geleden moeten zijn begonnen. De heer Dercksen heeft zelf een bedrijf en weet dat als je nu bij een accountant komt met de mededeling dat hij alles over een andere boeg gaat gooien, de accountant dat niet direct voor elkaar heeft.

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Ik denk dat het eerder kan, dus ik handhaaf de motie.

De VOORZITTER: Ik sluit de beraadslagingen. Ik ga nog even terug naar mevrouw Van Viegen over amendement A1. Er is beraad geweest. Is er een andere tekst voor amendement A1?

Mevrouw VAN VIEGEN (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Ik sprak mij vanmorgen uit voor meer ambitie, met name bij de missie. Tijdens de bijdrage en tijdens de schorsing is mij gebleken dat die ambitie gedeeld wordt. Het is goed dat te horen. Ik wil mijn oorspronkelijke amendement intrekken. Wij zijn bijna statenbreed tot een nieuw amendement gekomen, waarin het belang van veiligheid voor de kinderen benadrukt wordt.

**Amendement A1 (PvdA, VVD, CDA, GroenLinks, Christen Unie, D66, SP, SGP, 50PLUS, PvdD):
kaderbrief jeugdzorg (gewijzigd)**

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 27 juni 2011;

ter behandeling van het statenvoorstel 2011WMC02, inzake Kaderbrief jeugdzorg;

besluiten:

In het voorstel de missie, op pagina 3, bijlage 4, "Kinderen zo goed mogelijk thuis te laten opgroeien", te vervangen door "Alle Utrechtse kinderen groeien veilig, en zo goed mogelijk, thuis op".

De VOORZITTER: Daarmee is amendement A1 gewijzigd. Dit gewijzigde amendement komt straks in stemming. Het amendement wordt momenteel verspreid.

Mevrouw MINEUR (SP): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb blijkbaar een blinde vlek gehad toen ik amendement A3 schreef. Er staat bij het besluit, in de eerste regel een bedrag van € 17.631.000. Dit moet zijn € 2.824.000. Dat is nogal een verschil.

De VOORZITTER: Ik moet dus lezen in amendement A3 voor het bedrag van € 17.631.000 het bedrag van € 2.824.000. Dat hebben wij allemaal met de pen veranderd? Dan hoeven wij het amendement niet opnieuw te laten uitreiken. Ik schors de vergadering.

Schorsing van 17.26 uur tot 17.40 uur.

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering. Ik heb begrepen dat er overleg is geweest tussen de indieners van motie M6 en de heer Van Lunteren.

De heer VAN LUNTEREN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Dat had te maken met mijn interpretatie van de motie. Mijn interpretatie was dat er al echt een heel boekwerk moest liggen bij de begrotingsbehandeling naast het geheel aan stukken. Dat zou zich echter kunnen beperken tot een leeswijzer, waarin in een korte flits op twee tot vier A4-tjes een overzicht wordt gegeven over het betreffende stuk.

Die toezegging kan ik met alle plezier doen. Geen probleem.

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Wij zijn daar gelukkig mee en trekken de motie in.

De VOORZITTER: Daarmee is motie M6 van tafel.

Stemverklaringen.

De heer DE KRUIJF (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Wij hebben een tweetal opmerkingen, te beginnen met motie M1. Wij steunen de gedachte daarin volledig. De gedeputeerde heeft echter heel helder aangegeven dat zij ook volgens die systematiek aan het werk wil gaan. Vanuit dat oogpunt hebben wij geen behoefte aan deze motie en zullen die niet steunen.

Motie M2. Zoals duidelijk geworden is, hebben wij een sterke voorkeur voor zorgvuldig overleg voordat besluiten genomen worden. Dat houdt voor ons ook in: zorgvuldig overleg met de Randstedelijke Rekenkamer. Dat moet eerst maar eens gebeuren, voordat wij met een voorstel zouden instemmen. Er komt nog bij dat het lijkt op een soort straffkorting als gevolg van het rapport. Wij zijn in elk geval tegen deze motie.

Mevrouw DOORNENBAL (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Wij hebben een stemverklaring bij motie M5, de motie over de ganzen, van de fractie van de PvdD. Zoals zojuist al is besproken, zou er een toevoeging moeten zijn: "het beleid om dier schade te bestrijden wijzigen wij niet". Dan volgt de overweging. In dat geval zijn wij voor. Zo interpreteren wij deze motie.

De VOORZITTER: Toevoegen aan de motie kan nu niet meer. Een interpretatie aangeven kan wel. Mag dit inderdaad zo geïnterpreteerd worden?

De heer VAN DER STEEG (PvdD): Mijnheer de Voorzitter! Dat is ook wat in het coalitieakkoord staat immers.

De VOORZITTER: Goed. De motie mag zo geïnterpreteerd worden. Dan is de fractie van het CDA voor motie M5.

Mevrouw VERSTEEG (D66): Mijnheer de Voorzitter! Een stemverklaring bij motie M1. Als deze motie een aantal jaren geleden was ingediend, bij de eerste kaderbrief, dan zouden wij daarmee zeker hebben ingestemd. Sterker nog, toen hebben wij ook zelf gevraagd om meer SMART-geformuleerde doelstellingen. Wij denken dat dit niet teruggedraaid kan worden, maar dat het wel, zoals de gedeputeerde zegt, bij toekomstige kaders meer SMART geformuleerd moet worden. Wij zijn tegen deze motie.

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Twee stemverklaringen. De eerste betreft het gewijzigde amendement A1. Wij stemmen tegen dit amendement. Niet omdat de redactie ons niet bevalt, maar omdat het een onderdeel is van de kadernota, waar wij tegen zijn.

De tweede stemverklaring betreft motie M2 over de begroting van de Randstedelijke Rekenkamer. Zolang de Rekenkamer andere antwoorden geeft op vragen die wij stellen aan de gedeputeerde, denken wij dat het niet verstandig is te korten op het budget.

De heer NUGTEREN (GL): Mijnheer de Voorzitter! Een stemverklaring ten aanzien van motie M1 en amendement A6. Motie M1 vinden wij om redenen die door de fractie van D66 al zijn aangehaald geheel niet reëel. Amendement A6 vinden wij sympathiek wat betreft het onderwerp. Wij hebben de overtuiging dat een aanpak via herstructurering van woningbouw, waarover wij ook in het coalitieakkoord hebben gesproken, uiteindelijk een veel betere benadering is dan de subsidiekraan open te zetten. De praktijk leert dat de woningbouwcorporaties daarop al inspelen. Wij zullen dus tegen amendement A6 stemmen.

Mevrouw MINEUR (SP): Mijnheer de Voorzitter! Een stemverklaring over agendapunt 17, Hart van de Heuvelrug. Toen Rudi Boekhoven, burgemeester van Zeist, tien jaar geleden kwam met "Schaken op de Heuvelrug", om rode en groene projecten uit te wisselen, waren al die zeventien partijen razend enthousiast om allemaal hun steentje bij te dragen. De liefde is echter bekoeld, het enthousiasme getaand, het vertrouwen verdwenen. Een belangrijk struikelblok is dat veel provinciale fracties nu het wonen voor mensen met een kleine

beurs opzij schuiven – wij hoorden het net - om duurdere natuur te vormen. Dat voornemen levert weerstand op bij de gemeenten, bij de politiek en uiteraard bij de SP. De provincie komt nu met het ultieme voorstel om de patstelling van de breuk in het vertrouwen te doorbreken, namelijk door het bepalen van het provinciaal belang, met de mogelijkheid tot het maken van inpassingsplannen op het grondgebied van gemeenten. Wij hadden nooit moeten beginnen met dat schaakspel, want ...

De VOORZITTER: Graag een korte stemverklaring. Dit is bijna een hele bijdrage.

Mevrouw MINEUR (SP): Mijnheer de Voorzitter! Als ik mijn zin mag afmaken, ben ik klaar met mijn stemverklaring: ... dit wordt een schaakmat voor de provincie.

De VOORZITTER: Dat betekent dat ik bij agendapunt 15 noteer dat u tegen het voorstel bent.

Mevrouw DIK (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Amendement A5 vinden wij heel sympathiek, maar wij zullen toch tegenstemmen. Wij hebben in de schorsing begrepen dat het gaat om zaken op het gebied van terugdringen van regelgevings- en handhavingstaken. Er wordt met deze bezuiniging vooruitgelopen op de RUD's (Regionale Uitvoeringsdiensten). Wat dat betreft vinden wij dat wel een goede beweging en zullen wij tegen dit amendement stemmen.

Amendement A6. Wij hebben er begrip voor dat de regeling niet werkt. Dat is heel jammer. Wij willen de gedeputeerde oproepen de regeling om te vormen en dit budget beschikbaar te houden. Wij kunnen wel met dit amendement instemmen.

De heer VAN WIKSELAAR (SGP): Mijnheer de Voorzitter! Bij motie M1 sta ik zeker achter de inhoud over het SMART formuleren van doelstellingen. Ik begrijp dat het college niet in staat is met terugwerkende kracht een aantal SMART-formuleringen neer te zetten. Ik vind het ook een beetje jammer van de energie. Ik houd het college aan de toezegging dat in de toekomst dat allemaal wel zo geformuleerd is. In dat kader stem ik tegen de motie.

Mevrouw HOEK (50Plus): Mijnheer de Voorzit-

ter! Wij zullen tegen amendement A2 stemmen. Wij vinden het jammer dat het college niet heeft aangegeven onderdeel 1 eruit te halen om dat nog nader te onderbouwen en daarop terug te komen. Wij stemmen tegen amendement A3, omdat wij van mening zijn dat wij de overschotten willen reserveren voor tegenvallers. Dan het statenvoorstel Voorjaarsnota. Dat komt zo meteen nog?

De VOORZITTER: Ja, ik kom voor het besluit bij u langs.

De heer VAN DER STEEG (PvdD): Mijnheer de Voorzitter! Mijn stemverklaring betreft motie M1, de kaderbrief Jeugdzorg. Op zich vinden wij dit een goede motie. De PVV vraagt hierin om duidelijkheid en daar is niks mis mee. Echter, gezien de antwoorden van mevrouw Pennarts hebben wij er vertrouwen in dat deze gedeputeerde die duidelijkheid zal gaan geven. Wij zullen tegen motie M1 stemmen.

Mevrouw VERSTEEG (D66): Mijnheer de Voorzitter! Een opmerking. In amendement A1 staat dat deze van de fractie van de PvdA is. Dit is inmiddels een bijna statenbreed amendement geworden. Ik zou dat graag gecorrigeerd zien in het schema.

De VOORZITTER: Er staat bij dat het amendement is ingediend door de PvdA. Het amendement is inmiddels ondersteund door bijna alle fracties. Wij nemen dat op in de notulen.

Stemming.

De VOORZITTER: Ik stel als eerste agendapunt 7 aan de orde: de vaststelling van de besluitenlijst.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming stellen Provinciale Staten de notulen en de besluitenlijst van 23 mei 2011 ongewijzigd vast.

De VOORZITTER: Aan de orde is het statenvoorstel Rapport Randstedelijke Rekenkamer.

Zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten overeenkomstig het voorstel inzake het Rapport Randstedelijke Rekenkamer "Vaart maken

bij tegenwind ' onderzoek Versnellingsagenda provincie Utrecht (PS2011BEM 05).

De VOORZITTER: Agendapunt 9, met eerst het amendement kaderbrief Jeugdzorg.

Zonder hoofdelijke stemming aanvaarden Provinciale Staten het gewijzigde amendement A1. Tegen het amendement heeft gestemd de fractie van de PVV.

Zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten overeenkomstig het voorstel inzake de kaderbrief Jeugdzorg (PS2011WMC02), met de aantekening dat de fractie van de PVV geacht wordt tegengestemd te hebben.

De VOORZITTER: Dan ligt er de motie M1 over de kaderbrief Jeugdzorg, ingediend door de fractie van de PVV.

Zonder hoofdelijke stemming verwerpen Provinciale Staten motie M1. Voor de motie heeft gestemd de fractie van de PVV.

De VOORZITTER: Dan agendapunt 10, over de conceptbegroting van de Randstedelijke Rekenkamer.

Zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten overeenkomstig het voorstel inzake de conceptbegroting 2012 Randstedelijke Rekenkamer (PS2011BEM06).

De VOORZITTER: Aan de orde is de motie M2, ingediend door de fracties van VVD, CDA, D66 en GroenLinks.

Zonder hoofdelijke stemming aanvaarden Provinciale Staten motie M2. Tegen de motie hebben gestemd de fracties van de PvdA, PVV, SP en PvdD.

De VOORZITTER: Vervolgens zijn aan de orde de voorstellen die een ster hebben gekregen.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten overeenkomstig het voorstel inzake de wijziging van de tarieven-tabel behorende bij de Algemene belastingverordening provincie Utrecht 1997 met ingang van

1 juli 2011 in verband met de invoering van de Landschapsverordening provincie Utrecht 2011 (PS2011BEM04).

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten overeenkomstig het voorstel inzake de planschadeverordening provincie Utrecht 2011 (PS2011RGW02).

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten overeenkomstig het voorstel inzake de aanpassing PS-besluit 22 maart 2010 inzake onteigening (PS2011RGW03).

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten overeenkomstig het voorstel inzake het Besluit toepassing coördinatie-regeling t.b.v realisatie project Ruimte voor de Lek (PS2011RGW04).

Zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten overeenkomstig het voorstel inzake Hart van de Heuvelrug, besluit over provinciaal belang als bedoeld in Wet Ruimtelijke Ordening (PS-2011RGW05), met de aantekening dat de fractie van de SP geacht wordt tegengestemd te hebben.

De VOORZITTER: Dan stel ik aan de orde agendapunt 16, de Voorjaarsnota 2011 en de Kadernota begrotingen 2012-2015.

Zonder hoofdelijke stemming verwerpen Provinciale Staten amendement A2. Voor het amendement hebben gestemd de fracties van de PvdA, SP en PvdD.

Zonder hoofdelijke stemming verwerpen Provinciale Staten amendement A3. Voor het amendement hebben gestemd de fracties van de PvdA, SP en PvdD.

Zonder hoofdelijke stemming verwerpen Provinciale Staten amendement A4. Voor het amendement hebben gestemd de fracties van de PvdA, SP en PvdD.

Zonder hoofdelijke stemming verwerpen Provinciale Staten amendement A5. Voor het amendement hebben gestemd de fracties van de PvdA, D66, SP en PvdD.

Zonder hoofdelijke stemming verwerpen Provinciale Staten amendement A6. Voor het amendement hebben gestemd de fracties van de PvdA, SP en PvdD.

Mevrouw HOEK (50PLUS): Mijnheer de Voorzitter! Een stemverklaring bij het voorstel. Ik vroeg zojuist wanneer ik mijn stemverklaring bij de voorjaarsnota kon geven.

De VOORZITTER: Dat kan niet meer. Alleen nog voor of tegen.

Zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten overeenkomstig het voorstel inzake de Voorjaarsnota 2011 en Kadernota begrotingen 2012-2015 (PS2011PS11), met de aantekening dat de fracties van de PvdA, PVV, SP, SGP en PvdD geacht worden tegengestemd te hebben.

Zonder hoofdelijke stemming aanvaarden Provinciale Staten motie M3.

Zonder hoofdelijke stemming aanvaarden Provinciale Staten motie M5.

Afscheid mevrouw Van der Gein.

De VOORZITTER: Er wordt tijdelijk afscheid genomen van mevrouw Van der Gein in verband met zwangerschapsverlof. Dat is een mooi vooruitzicht. Wij wensen u een heel fijne tijd toe. Hopelijk zien wij u weer snel terug. Dan zullen wij vernemen wat het is geworden. Een fijne tijd gewenst.

Sluiting.

De VOORZITTER: Ik moet zeggen dat ik heb genoten van dit debat. Het ging vanmiddag ergens over. Je kunt van mening verschillen en dat is helemaal niet erg, maar u stond ergens voor. De verschillen werden duidelijk en dat mag in de politieke arena, zeker als het ergens over gaat. Dank daarvoor.

Ik wens u een heel goed reces. Maak het hoofd echt even leeg en kom uitgerust terug. Wij zien elkaar weer na het reces en hopelijk in goede gezondheid.

U bent allen welkom in het Wapen van Utrecht om

gezamenlijk nog even afscheid te nemen en de maaltijd te gebruiken. Ik sluit de vergadering.

(Einde van de vergadering om 18.01 uur.)

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van Provinciale Staten van Utrecht van 19 september 2011.

De voorzitter,

De griffier,